

NJË UDHËZUES PËR TË BËRË BIZNES ME BE

Udhëzues për Dhomat e Tregtisë dhe organizatat mbështetëse të biznesit që kërkojnë informacion objektiv rreth të bërit biznes me Bashkimin Europian.

Përgatiti: Delina Nano

Nëntor 2012

Ky publikim u botua me mbështetjen financiare të Komisionit Europian.

Përmbajtje

Hyrja

1. Informacion i përgjithshëm rreth Bashkimit European

- 1.1. Institucionet dhe politikat europiane
- 1.2. Informacion dhe këshillim për bizneset – Rrjeti European i Ndërmarrjeve (EEN)

2. Importimi i mallrave në / nga Bashkimi European

- 2.1. Numrat e kodeve doganore dhe detyrat e importit
- 2.2. Dokumentat doganore
- 2.3. Kuotat tarifore të importit
- 2.4. Matjet antii-damping
- 2.5. Rregullat e origjinës
- 2.6. Lejet e importit për tekstiket dhe çelikut
- 2.7. Doganat dhe siguria
 - 2.7.1. AEO – Operatori Ekonomik i Autorizuar
 - 2.7.2. EORI – Rregjistrimi i Operatorëve Ekonomikë dhe Numri i identifikimit
 - 2.7.3. Transferimet e mallrave me përdorim të dyfishtë ndërmjet vendeve të BE
- 2.8. Tregu Ndërkombëtar i Qëndrueshëm

3. Taksimi i mallrave në Bashkimin European

- 3.1. Taksa e Vlrës së Shtuar (TVSH)
- 3.2. Detyrimet indirekte

4. Prodhimi dhe/ose shitja e mallrave dhe shërbimeve në Bashkimin European

- 4.1. Rregullat e tregut të brendshëm në lidhje me lëvizjen e lirë të mallrave
 - 4.1.1. Produktet industriale të mbuluara nga trajtimi i ri (shenja CE) në harmonizimin teknik
 - 4.1.2. Artikujt ushqimorë
 - 4.1.3. Produktet kimike
 - 4.1.4. Produktet e tjera

4.2. Rregullat mjedisore për tregtimin e mallrave në Bashkimin European

4.2.1. Ambalazhimi dhe detyrimet e plehrave ambalazhuese

4.2.2. Pajisje elektrike dhe elektronike: WEEE dhe ROHS

4.3. Çështjet mjedisore në menaxhimin e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme, projektimin dhe prodhimin e mallrave

4.3.1. EMAS - Eko-Menaxhimi dhe Skema e Audiit

4.3.2. Skemat e eko-etiketimit për produktet industriale

4.3.3. Eko-projektimi për produktet që përdorin energji

4.4. Rregullat e tregut të brendshëm në lidhje me lirinë e sigurimit të shërbimeve në Bashkimin European

4.4.1. Direktiva e Shërbimeve Europiane

4.4.2. Njoftimi i Direktivës së Punonjësve

5. Të drejtat e pronësisë intelektuale në Bashkimin European

5.1. Mbrojtja e patentave në BE

5.2. Mbrojtja e shenjave dalluese në BE

5.3. Mbrojtja e modeleve dhe projekteve në BE

6. Gjetja e partnerëve të biznesit në Bashkimin European

6.1. Publikimi i propozimeve të tregtisë dhe bashkëpunimit në BE

6.2. Gjetja e partnerëve R&D në Europë

7. Fillimi i një biznesi në Bashkimin European

7.1. Kërkesat dhe iniciativat ligjore për krijimin e një shoqërie në BE

7.2. Sistemet e sigurimit social në BE

7.3. Taksimi në Shtetet Anëtare të BE

8. Informacioni i tregut

8.1. Informacioni statistikor rreth tregut të jashtëm të BE

8.2. Panairët tregtare në BE (dhe në mbarë botën)

9. Aspektet ligjore (kontraktuale) të bërjes biznes me BE

9.1. Kontratat me ndërmarrjet e BE

9.2. Incoterms

9.3. Listat përmbledhëse të dokumentave

9.4. Faturimi elektronik

10. Mundësitë e tregjeve publike në Bashkimin Europian

10.1 Tenderat dhe grantet Europiane

10.2. Prokurimi Publik në BE

11. Euro

11.1. Kursi i këmbimit të huaj Euro

11.2. Pagesat ndërkufitare në euro

12. Informacione të tjera

12.1. Identifikimi i bar-kodeve në Shtetet Anëtare të BE

12.2. Identifikimi i Numrave Globalë të Vendosijes (GLN)

13. Zgjidhja e problemeve në bërjen biznes në BE

13.1. SOLVIT: një shërbim i orientuar drejt zgjidhjes për bizneset

14. Kontakt

Hyrje

Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme si dhe shoqëritë e mëdha brenda dhe jashtë Bashkimit European kanë nevojë rregullisht të grumbullojnë informacion përkatës të posaçëm për veprimet e biznesit të tyre brenda dhe me shoqëritë në BE.

Shoqëritë që importojnë mallra në BE duhet të dinë numrat e kodit të produktit për produktet e tyre dhe listën e dokumentave të importit që duhet të paraqiten pranë autoriteteve të doganave. Mund të jetë e dobishme për ta të verifikojnë aplikohen tarifa doganore të favorizuara të importit dhe të identifikohen se cilat rregulla të origjinës janë në fuqi. Taksat e brendshme në Shtetet Anëtare të BE si TVSH dhe detyrimet e akcizës është gjithashtu e nevojshme të njihen mire nga bizneset. Para importimit të mallrave në BE, importuesit kanë nevojë gjithashtu të dinë rregullat teknike, të etiketimit dhe ambalazhimit, kërkesat higjienike ose rregullat mjedisore për mallrat të cilat do të shiten në tregun e brendshëm të Bashkimit European.

Dhomat e Tregtisë apo organizatat që mbështesin biznesin janë të interesuara të ofrojnë një sërë informacioni mbi tregun, p.sh. statistikave rreth eksportimeve dhe importimeve të mallrave të caktuara apo të dhëna praktike rreth panairëve ndërkombëtar në sektor të ndryshëm. Ata mund të jenë në kërkim të partnerëve të biznesit dhe mënyrave për të promovuar tregtinë e tyre dhe propozimet e bashkëpunimit në Shtete të ndryshme anëtare të BE apo në kërkim të teksteve model për kontratat në tregun ndërkombëtar.

Ky udhëzues përpiqet të drejtojë përdoruesin në burimet e përshtatshme të informacionit ku mund të gjenden përgjigje konkrete në fushat e përshkruara më lart.

Përdoruesit mund të zgjedhin nga përmbajtjet ato tema të cilat janë të rëndësishme për ta. Udhëzuesi shpjegon shkurtimisht cilat burime informacioni ofrojnë informacion në një fushë të caktuar dhe jep të dhëna praktike rreth këshillimit të shumë faqeve interesante në internet.

Ky Udhëzues u realizua me mbështetjen financiare të Komisionit European. Qëllimi ishte të krijojë për organizatat mbështetëse të biznesit dhe ndërmarrjet individuale në Shqipëri një mënyrë të qëndrueshme për identifikimin dhe ofrimin e informacionit mbi BE për biznesin.

Të gjithë përdoruesit janë të mirëpritur të dërgojnë sugjerimet e tyre për përmirësimin e këtij Udhëzuesit. Këto komente të çmuara do të përpunohen dhe reflektohen në vazhdim.

Ndërkohë, ne i urojmë të gjithë përdoruesve një përdorim efikas të këtij “Udhëzuesi”!

1. Informacion i përgjithshëm rreth Bashkimit European

1.1. Institucionet dhe politikat europiane.

1.2. Informacion dhe këshillim për bizneset:

**Rrjeti European i Ndërmarrjeve
(Enterprise Europe Netëork - EEN)**

1.1. INSTITUCIONET DHE POLITIKAT EUROPIANE

Bashkimi European përfaqëson shumicën e vendeve dhe qytetarëve Europeanë. Ai është një organizim pothuaj shtetëror, nisur nga fakti se ka marrë përsipër një pjesë të mirë të sovranitetit të shteteve anëtare.

Arsyeja e ekzistencës së Bashkimit European: – **t'i bëjë Europeanët të begatë dhe paqësorë** – të udhëhiqet drejt tregtisë së lirë brenda kufijve të tij. Me produktet që qarkullojnë gjerë e më gjerë, u pa që Europeanët po bëheshin në mënyrë reciproke gjithnjë e më kurioz, të hapur dhe miqësorë. Besimi i akumuluar nga kjo përvojë i frymëzoi aktorët e BE të shtrijnë dhe intensifikojnë bashkëpunimin European dhe të flasin me një zë të fortë për tregtinë e lirë në mbarë botën.

Institucionet kryesore të BE mund të kategorizohen në:

- qeveritare: [Komisioni European](#)
- përfaqësuese: [Parlamenti European](#) (qytetarët) dhe [Këshilli i Bashkimit European](#) (shtetet anëtare)
- gjyqësore / të auditit: [Gjykata e Drejtësisë e Komuniteteve Europiane](#)
[Gjykata Europiane e Auditorëve](#)

Gjithashtu shumë i dukshëm është [Këshilli Europes](#), një takim një herë në tri muaj i Shteteve Anëtare që sjell së bashku presidentët kombëtarë, kryeministrat dhe Presidentin e Komisionit. Ai përkrah të gjithë politikën dhe progresin European.

Organe të tjera të BE me një rol të veçantë janë:

- [Komiteti European Ekonomik e Social](#)
- [Komiteti i Rajoneve](#)
- [Banka Qendrore Europiane](#)
- [Avokati i Popullit European](#)

Stafi i Komisionit, Parlamentit dhe Këshillit janë të organizuar në **Drejtori të Përgjithshme** (DGs). Secila Drejtori i Përgjithshme DP kryesohet nga një Drejtor i Përgjithshëm, që i raporton një anëtar mbikqyrës të Komisionit. Së bashku ata janë aktivë në më shumë sesa 30 **fusha të politikës**. Fushat më të përshtatshme të politikës për këtë udhëzues janë: tregtia e jashtme, doganat, sistemi i taksimit, tregu i brendshëm, mbrojtja e konsumatorit dhe mjedisi.

[EUROPA](#), Faqja portale e internetit e BE-së ju fton të takoheni me të gjithë lojtarët dhe aktivitetet e BE. Për lehtësinë tuaj, ju prezantojmë një **manual referimi të lehtë**.

Burim informacioni 1: Një shikim i shpejtë mbi BE

Faqja e internetit: http://europa.eu/abc/index_en.htm

Hidhuni nga pika në pikë në këtë ‘**ABC të Europës**’ për të zbuluar një [panoramë](#), the [simbolet](#), [vendet](#), dhe [faktet kryesore](#). Mos e anashkaloni [udhëzues për Eurozhargonin](#). Ajo hedh dritë mbi termat më të errët të BE si “Këshill”, “vend i tretë” dhe “subsidiaritet”.

Si të gesh informacion në këtë ‘ABC të Europës’

Hapi 1: futu në ‘ABC’ (kliko në [linkun](#) e mësipërm)

Hapi 2: lëvizni mausin tuaj tek një [ikonë](#) që jep një shpjegim të shkurtër të temës ... dhe kliko

Burim informacioni 2: Pasqyrë e politikave

Faqja e internetit: http://europa.eu/pol/index_en.htm

Nëse ju dëshironi të hidhni një shikim të shpejtë në një nga 32 fushat e **aktivitetit të BE-së**, ndiqni hapat.

Hapi 1: futuni në ‘vështrim i përgjithshëm’ (kliko në [linkun](#) e mësipërm)

Hapi 2: zgjidhni politikën tuaj të interesit dhe klikoni

Për **legjislacionin** apo për **faqen kryesore të një legjislacioni** në lidhje me politikën e interesit tuaj, ndiqni shembujt.

Shembulli 1:

“Po kërkoj faktet e fundit të Drejtorisë së Përgjithshme DP të Tregut të jashtëm.”

Hapi 1: futu tek ‘vështrim i përgjithshëm’ (kliko në linkun e mësipërm) dhe kliko në “Marrëdhëniet e jashtëme”

Hapi 2: kliko në ‘Më shumë informacion’

Hapi 3: kliko në “Komisioni – Tregtia e Jashtëme”

Tani ju keni arritur në faqen kryesore të Drejtorisë së Përgjithshme DP të tregtisë së jashtëme. Të rejat më të fundit shfaqen në pikën e saj qendrore.

Shembulli 2: “Po kërkoj informacion mbi të drejtat anti-damping të tregtisë së jashtëme për llampat ndërmjet BE dhe Kinës.”

Hapi 1: ndiq hapin 1 deri 3 të shembullit 1

Hapi 2: klik mbi “Dokumentat dhe publikimet”

Hapi 3: fut “Lista e masave anti-damping” në kutinë “Kërkim dokumenti – Fjalët kyçe opsionale” ‘Document search – Keyword(s) optional’

Tani ju mund të hapni dokumentin në Excel ‘[Lista e masave anti-damping dhe anti-subvencionim](#)’ dhe verifiko në listën alfabetike të produkteve, informacioni mbi të cilat është ende i vlefshëm në lidhje me taksat doganore anti-damping për llampat nga Kina.

Burim Informacioni 3: Kanalet për pyetjet e përgjithshme

Faqja e internetit: http://europa.eu/geninfo/mailbox/index_en.htm

Merrni një turne **zbulimi të ndihmuar personalisht** me telefon, direkt online, ose me e-mail. Ndiqni hapat.

Hapi 1: login (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh kanalin më të përshtatshëm

Mundësia 1: klik në “Europa drejtpërdrejt” [‘Europe Direct’](#) nëse ju keni një pyetje të përgjithshme mbi BE

Mundësia 2: kliko në “ndihma në rrjet” [‘ëeb assistance’](#) Nëse keni nevojë për ndihmë duke naviguar nëpër EUROPA

Mundësia 3: klik në [‘Udhëzues kontakti me institucionin, organin dhe Agjencinë Europiane’](#) për t’i dërguar një e-mail një institucioni apo organi European

Hapi 3: telefono, ose postojë në një adresë të zgjedhur kontakti.

A. Shënim mbi gjuhët

BE dëshiron t’ju pajisë me informacion në një gjuhë të njohur. BE tani përllogarit 23 gjuhë zyrtare. Tri gjuhët aktuale të brendshme të punës në BE janë Anglishtja, Frëngjishtja dhe Gjermanishtja.

1.2. INFORMACION DHE KËSHILLIM PËR BIZNESET – RRJETI EUROPIAN I NDËRMARRJEVE (EEN)

Rrjeti European i Ndërmarrjeve **Enterprise Europe Netëork**, i lançuar në shkurt 2008, synon të ndihmojë Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme për të zhvilluar potencialin e tyre dhe për të rritur njohjen e tyre me politikat e Komisionit.

Duke u ngritur mbi fuqitë dhe arritjet e Qendrave Europiane të Informacionit dhe Qendrave të Risive të Transmetimit, kjo iniciativë e Komisionit European i ofron sipërmarrësve një one stop shop ku ata mund të kërkojnë këshillim dhe përfitim nga një shkallë e gjerë shërbimesh që mbështesin biznesin që përdoren lehtësisht me qëllim që të marrin njohuri mbi ekonominë.

Bizneset e vogla, veçanërisht në hapat e tyre të para, shpesh nuk kanë burime për të monitoruar nga afër lloje të shumta të ndryshme të asistencës që programet e BE mund të sigurojnë. Dhe jo gjithmonë ata janë në gjendje të vlerësojnë plotësisht potencialin novator dhe atë të tregut të produkteve të tyre apo të eksplorojnë mundësi të reja biznesi, veçanërisht jashtë fushave që ata i njohin mirë.

Rrjeti European i Ndërmarrjeve ngre ura lidhëse për këtë boshllëk. Me më shumë sesa 580 pika kontakti në 45 vende, rrjeti është më i madhi në Europë që siguron ekspertizë dhe shërbime për biznesin. Këto janë të vlefshme për shoqëritë e të gjitha madhësive pavarësisht nga fakti nëse ato janë tek prodhimi apo shërbimet, megjithëse ato janë të drejtuara kryesisht tek Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, institutet e kërkimit, universitetet, qendrat e teknologjisë dhe binzeshi si dhe agjencitë e risive të zhvillimit.

Kërko faqen e Rrjetit European të Ndërmarrjeve në:

http://ëëë.enterprise-europe-Netëork.ec.europa.eu/index_en.htm

Shiko [videoclip](#)

Cilët janë partnerët shqiptar të EEN?

Duke filluar nga 2012 Shqipëria u pranua si anëtare e Rrjetit EEN përmes një konsorciumi të përbërë nga 4 organizata, të cilat janë:

Bashkimi i Dhomave të Tregtisë dhe Industrisë – uccial.al

AIDA – aida.gov.al

AKTI – akti.gov.al

RBA - <http://ëëë.rdatirana.al/>

Faqja internet e konsorciumit shqiptar: <http://een.al>

‘Çfarë mund të bëjnë për mua anëtarët e EEN?’

Anëtarët e EEM në përgjithësi mund t’ju ndihmojë në një nga tri mënyrat. Shembujt e pyetjeve sqarojnë secilën fushë aktiviteti.

Fusha 1: Ju informon mbi çështjet e BE

Shembuj

- ‘Cili është legjislacioni i fundit mbi nivelet maksimale të zhurmës për prodhimin?’
- ‘A duhet të vendos shenjën e CE mbi produktet e mia?’
- ‘A ekziston ndonjë ndihmë financiare në dispozicion për të ndihmuar blerjen e makinerive të reja apo për të bërë një studim realizueshmërie për një sipërmarrje të përbashkët? Si mund të mbështesë BE risinë time dhe investimet e R&D?’
- ‘Çfarë standartesh sigurie ekzistojnë për makinerinë time?’
- ‘Kur mund të vendos “etiketën ECO” mbi produktet e mia?’
- ‘Sa taksa doganore importi duhet të paguhen për verën e importuar në BE nga Kili?’

Fusha 2: Ju këshillon dhe ndihmon

Shembuj

- ‘Kam nevojë për këshillim mbi prokurimin publik, bashkëpunimin e biznesit, financimin, kërkimit e tregut dhe legjislacionin European, ...’
- ‘Kam nevojë për ndihmë të aplikoj për projektet e Komisionit dhe të plotësoj formalitetet administrative, ...’
- ‘Kam nevojë për ndihmë në identifikimin e partnerëve potencialë të biznesit në vende të tjera Europiane, panaire interesante tregtare në degën time, ...’

Fusha 3: Konsolidon zërin tuaj në BE

Shembull

- ‘Dëshiroj t’i jap një informacion konfidencial Komisionit rreth pengesave periodike që paraqiten ndaj ndërmarrjes sime dhe biznesit në përgjithësi.’

Rrjeti European i Ndërmarrjeve Enterprise Europe Netëorë bashkëfinancohet nga buxheti i BE sipas Programit të Sipërmarrjes dhe Inovacionit (EIP) Brenda Programit të Kuadrit të Konkurrencës dhe Inovacionit (CIP). Buxheti ynë është €320 milionë për periudhën 2007–13. Për më shumë informacion vizitoni faqen e internetit [CIP ëebsite](http://cip.eebsite).

2. Importimi i mallrave në / nga Bashkimi European

- 2.1. Numrat e kodit të produktit dhe taksat doganore të importit**
- 2.2. Dokumentat e doganës**
- 2.3. Kuotat tarifore të importit**
- 2.4. Masat anti-damping**
- 2.5. Rregullat e origjinës**
- 2.6. Liçensat e importit për tekstile dhe çelik**
- 2.7. Doganat dhe siguria**
 - 2.7.1. AEO – Operatori Ekonomik i Autorizuar**
 - 2.7.2. EORI – Rregjistrimi i Operatorëve Ekonomikë dhe Numri i Identifikimit**
 - 2.7.3. Transferimet e mallrave me përdorim të dyfishtë ndërmjet vendeve anëtare**
- 2.8. Treg i Qëndrueshëm Ndërkombëtar**

2.1. NUMRAT E KODIT TË PRODUKTIT DHE TAKSAT DOGANORE TË IMPORTIT

‘Si eksportues nga jashtë BE, dëshiroj të eksportoja mallra për në BE.’

‘Si importues, i vendosur në një Shtet Anëtar, dëshiroj të importoj mallra në BE.’

‘Ku mund të gjej informacion rreth numrave të kodeve doganore për produktet dhe tarifatat e taksave doganore korresponduese të importit?’

Për një përgjigje për këto pyetje, shikoni dy faqet e internetit të paraqitura më poshtë.

Burim informacioni 1: baza e të dhënave **TARIC e Komisionit Europian**

Faqja e internetit:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/tarhome_en.htm

Për të gjetur informacion në bazën e të dhënave TARIC ndiqni shembullin.

Shembull: Cili është kodi doganor për mobiljet e kuzhinës prej druri?

Cila është taksë doganore e importit që duhet të paguhet për importet në BE për mallrat e prodhuara në Moldavi?

Hapi 1: futu në faqen kryesore [TARIC Home Page](#)

Hapi 2: kërkoni kodin përkatës doganor (= kodi Taric) në një nga dy mënyrat

1. nëpërmjet funksionit broëse (kullot) (= një kërkim nëpër një listë hierarkike) ose
2. nëpërmjet funksionit të kërkuar të avancuar (= një kërkim nëpërmjet një përshkrimi të produktit)

Mundësia 1: kërkimi i një kodi produkti nga lista hierarkike

- kliko në ‘broëse’ me qëllim që të arrish në tabelën Taric të Përmbajtjeve
- zgjidh “seksionin XX artikuj të prodhuar të përzier”
- zgjidh ‘kapitulli 94 Mobilje ...’
- zgjidh ‘9403 Mobilje të tjera dhe pjesë të tyre

- zgjidh '9403 40 Mobilje druri të një lloji të përdorur në kuzhinë'
- zgjidh '9403 40 10 Njësi pajisje kuzhine'
- zgjidh '9403 40 10 90'
- konsultohu me informacionin e tarifave të importit për këtë product me Shqipërinë si vend të origjinës

Mundësia 2: kërkimi i kodit të një produkti nëpërmjet përshkrimit të një produkti

- kliko në “kërkim i avancuar”
- fut një përshkrim përkatës të produktit tuaj (p.sh. “kuzhinë” ose “mobilje”)
- fut ‘kuzhine’ sipas ‘Kërko tekst’ dhe ‘Shqipëria’ sipas ‘Vendi i origjinës’ dhe kliko mbi ‘Tërhiq masat’
- zgjidh '9403 40 10 90' nga lista e paraqitur
- këshillohu me informacionin e tarifave të importit për këtë product me Shqipërinë si vend të origjinës

Burim Informacioni 2: Tryezë pune Export Helpdesk për vendet në zhvillim (Tarifet e importit)

Faqja e internetit: <http://exporthelp.europa.eu/>

Për të gjetur informacion në Tryezën e punës të eksportit ndiq hapat.

Hapi 1: futu në helpdesk tryezën e punës (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: shko tek *Formulari i Futjes së Tarifave të Importit, Import Tariffs Input Form* duke klikuar mbi “Tarifat e Importit” [‘Import Tariffs’](#)

Hapi 3: Në këtë formular, fut:

- a) kodin e një produkti (or find it via ‘broëse’ or ‘search’)
- b) një vend të origjinës (i cili nevojitet për tarifat preferenciale)
- c) një datë simulimi (ju mund të ktheheni mbrapsht deri në 1 Janar 2002)

Hapi 4: kliko ‘shfaq’

Këtu ju gjeni çmimet e duhura të taksave doganore të importit dhe komentet.

Hapi opsional: lexo Guidën e Përdoruesit të Tryezës së punës të detajuar [Helpdesk's User Guide](#), seksioni i “tarifave të importit”

Burim informacioni shtesë: ‘Informacion i tarifës detyruese’ shërbimi (BTI)

Faqja e internetit:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/ebti/index_en.htm

Nëse keni ende dyshime rreth klasifikimit të saktë të tarifave, autoritetet doganore të Shteteve Anëtare mund t’ju pajisin me një të tillë që është ligjërish i detyrueshëm. Në përgjithësi është pa pagesë, por duhet të përputhet me kushte të caktuara.

Hapi 1: lexo informacion i përgjithshëm [General Information](#) (kliko)

Hapi 2: printo dhe plotëso formularin e aplikimit [application form](#) (click)

Hapi 3: dërgoje tek një nga autoritetet kompetente të doganës [customs authorities](#) (kliko)

2.2. DOKUMENTAT E DOGANËS

‘Kam vendosur të importoj disa mallra importi në BE. Çfarë dokumentash importi duhet të përdor?’

Për një përgjigje kësaj pyetje, shiko faqet në rrjet të paraqitura më poshtë.

Burim informacioni 1: Tryeza e punës Export Helpdesk për vendet në zhvillim (Kërkesat dhe Taksat)

Faqja e internetit: <http://exporthelp.europa.eu/>

Për të gjetur informacion në tryezën e punës të eksportit Export Helpdesk për vendet në zhvillim ndiq hapat.

Shembull: Çfarë dokumentash kërkohen për sheqerkat dhe karamelet e prodhuara në Serbi?

Hapi 1: lidhu me tryezën e punës (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: shko tek Formulari i Futjes së Kërkesave dhe Taksave *Requirements and Taxes Input Form* duke klikuar tek “Kërkesat dhe Taksat” ‘[Requirements and Taxes](#)’

Hapi 3: Në këtë Formular të dhënash plotëso tri fushat

1. kodin e produktit (p.sh. ‘17049075’ që gjendet nëpërmjet ‘broëse’ (kullot) ose nëpërmjet “kërko”)
2. vendin e origjinës (p.sh. ‘Serbia’ që zgjidhet nga menuja tërhiq poshtë, drop doën menu)
3. vendi i destinacionit (p.sh. Luksemburgu zgjidhet nga menuja drop doën)

Hapi 4: kliko ‘shfaq’ për të parë Listën e Kërkesës

Hapi 5: kliko në fund të çdo linje kërkesë për të më mësuar më shumë rreth saj

Shembull: Ky product duke qenë se është ushqimor, ka nevojë për Etiketimi për ushqimet *Labelling for foodstuffs*. Në këtë linjë kliko tek ‘EU/LU’ për të hapur një dritare të re që liston kërkesat përkatëse të etiketimit.

Hapi opsional: lexo tryezën e punës të detajuar Guida e Përdoruesit [User Guide](#) (klik), seksioni ‘rërkesat dhe taksat’.

Burim Informacioni 2: Tryeza e punës për eksportin Export Helpdesk për vendet në zhvillim (Marrëveshjet Preferenciale)

Faqja e internetit: <http://exporthelp.europa.eu/>

‘Dua të di më shumë rreth regjimeve të ndryshme tregtare në dispozicion për vendet në zhvillim. Cilat janë dokumentat që këto regjime kërkojnë për trajtimin preferencial të detyrimeve doganore?’

Hapi 1: futu në tryezën e punës për eksportin Export helpdesk (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi ”[Marrëveshjet preferenciale](#)”

Hapi 3: gjeni për cilat nga regjimet preferenciale një vend jo i BE-së kualifikohet:

Mundësia 1: për GSP, kliko mbi “[Sistemi i përgjithësuar i preferencave \(GSP\)](#)”

Mundësia 2: për vendet e ACP, kliko mbi “[Regjimi i taksave doganore preferenciale për shtetet afrikane, Karaibeve dhe Shtetet e Paqësorit \(ACP\)](#)”

Mundësia 3: për FTA, kliko mbi “[Marrëveshjet e Tregtisë së Lirë](#)” dhe gjej një listë të vendeve përkatëse

Kjo listë përfshin: Shqipërinë, Bosnje dhe Hercegovinën, Malin e Zi, Ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë dhe Serbinë

Mundësia 4: për ATP, kliko mbi “[Preferencat e Tregut Autonom](#)” (aktualisht mbulon vetëm Kosovën dhe Moldavinë)

Hapi 4: gjeni kërkesat mbi dokumentat sipas regjimit tuaj preferencial:

Kliko mbi “[Dokumentat që ju duhen për tu kualifikuar për marrëveshjet preferenciale](#)”.

Shih shembullin në faqen tjetër.

Shembull

Marrëveshjet Preferenciale

Kërkesat e dokumentave sipas Marrëveshjes së Asociimit dhe Stabilizimit ndërmjet Komunitetit Europian, nga njëra anë dhe Malit të Zi, nga ana tjetër

Sipas [Protokollit 3](#) të Marrëveshjes në lidhje me Përkufizimin dhe Konceptin e “Produkteve të origjinës” dhe metodës së bashkëpunimit administrativ, produktet që e kanë origjinën në Mal të Zi do të përfitojnë nga normat e taksave doganore preferenciale të parashikuara me paraqitjen ose të një certificate të lëvizjes EUR.1 ose të një deklarimi të faturës

Kliko linkun e mëposhtëm për të parë një model të dokumentave.

1. [Çertifikata e lëvizjes EUR.1](#)

Një çertifikatë lëvizje EUR.1 lëshohet nga autoritetet doganore të vendit të eksportimit. Eksportuesi që aplikon për lëshimin e këtij dokumenti do të përgatitet të paraqesë, me kërkesë të autoriteteve doganore të vendit eksportues, të gjitha dokumentat e nevojshme që provojnë statusin e origjinës së produkteve në fjalë.

2. [Deklarimi nga Eksportuesi](#)

Një deklarim i ngarkesës së mallrave të faturuara mund të bëhet:

- a) nga çdo eksportues për çdo dërgesë që përbëhet nga një apo më shumë pako që përmbajnë një vlerë totale të produkteve të origjinës e cila nuk i kalon € 6 000, ose
- b) nga një eksportues i miratuar i autorizuar në mënyrë të posaçme nga autoritetet doganore të vendit eksportues pavarësisht nga vlera e produkteve në fjalë.

Eksportuesi i miratuar

Një eksportues i miratuar është një eksportues i cili plotëson disa kushte të vendosura në nenin 23 të Protokollit 3 dhe të detyrueshme për autoritetet doganore dhe i cili lejohet të bëjë deklarime për faturat. Ashtu si autoritetet doganore mund të garantojnë atë status, ato gjithashtu mund ta tërheqin atë nëse eksportuesi keqpërdor apo abuzon me autorizimin. Procedurat bashkëngjitur me dhënien e statusit “eksportues i miratuar” varen nga parashikimet ligjore kombëtare.

Eksportuesi që mbush një deklarim faturimi do të përgatitet për të paraqitur, me kërkesën e autoriteteve doganore të vendit eksportues, të gjitha dokumentat e nevojshme që provojnë statusin e origjinës së produkteve në fjalë.

Një deklarim i faturës do të nxirret nga eksportuesi duke e shtypur, stampuar apo printuar mbi faturën, shënimin e dorëzimit ose një dokument tjetër tregtar, deklarimin, tekstin që shfaqet në Shtojcën IV të Protokollit 3 duke përdorur një nga versionet linguistikë të caktuar në atë Shtojcë dhe në përputhje me dispozitat e ligjit të brendshëm të vendit eksportues.

Deklarimet e faturës do të mbajnë firmën origjinale të eksportuesit në dorëshkrim. Megjithatë, një eksportues i miratuar mund të çlirohet nga ky rregull, duke siguruar që ai i jep autoriteteve doganore të vendit eksportues një marrje përsipër me shkrim nëpërmjet së cilës ai pranon përgjegjësi të plotë për çdo deklarim që e identifikon atë.

3. [Periudha e vlefshmërisë së provës së origjinës](#)

Periudha e vlefshmërisë është katër muaj.

Çlirimet nga kërkesa për të paraqitur dokumentin e origjinës

Paraqitja e një dokumenti origjine nuk kërkohet kur vlera totale e produkteve të importuara nuk i kalon € 500 në rastin e pakove të vogla ose € 1 200 në rastin e produkteve që bëjnë pjesë në bagazhin personal të udhëtarëve.

2.3. KUOTAT TARIFORE TË IMPORTIT

‘Mallrat e importuara në BE nganjëherë mund të përfitojnë nga një tarifë importi më e ulët por ky avantazh kufizohet në një sasi të caktuar të një produkti. Si gjendet informacion rreth këtyre kuotave tarifore?

Për një përgjigje të kësaj pyetjeje, shih faqen e mëposhtme të internetit.

Burim informacioni : KUOTAT E TARIFAVE AUTONOME – baza e të dhënave e Komisionit Europian

Adresa në rrjet: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/qothome_en.htm

Hyrje

Kuotat tarifore

Kuotat tarifore të miratuara mbi bazën e Nenit 26 të Traktatit të Komunitetit Europian EC përbëjnë një përjashtim nga gjendja normale e punëve përderisa ato lejojnë, gjatë periudhës së vlefshmërisë së masës dhe për një sasi të kufizuar, dokumentin e heqjes dorë (pezullim total) apo të pjesshme (pezullim të pjesshëm) të taksave doganore normale të aplikueshme në mallrat e importuara (taksat doganore anti-damping nuk preken nga këto pezullime).

Preferenciale

Në kuadër të disa marrëveshjeve që Komuniteti Europian ka përmbyllur me vendet e treat, si dhe në kuadrin e marrëveshjeve preferenciale autonome për disa vende përfituese, parashikohen konçensione tarifore për një volum të para-caktuar mallrash. Këto konçensione tarifore quhen “kuota tarifore preferenciale”.

Brenda këtyre kuotave tarifore preferenciale, një vëllim i paracaktuar i mallrave që e kanë origjinën nga një vend i caktuar mund të përfitojnë në importimin në Komunitet nga një normë më e favorshme sesa taksa normale e vendeve të treat të përmendura në nomenklaturën e kombinuar. E drejta për të përfituar nga kuotat tarifore preferenciale është natyrisht subjekt në prezantimin e provave të nevojshme të origjinës.

Autonome

Siç thuhet tashmë për pezullimet, për disa sektorë ekonomikë, është e nevojshme të stimulohet konkurrenca me tarifa të ulëta, siç i gjejmë në sektorët e shumtë industrialë.

Roli i tyre është të stimulohet aktiviteti ekonomik i industrive të Komunitetit, duke përmirësuar kapacitetin konkurrues, strukturat modernizuese etj.

Ato normalisht u garantohen lëndëve të para, produkteve gjysëm të gatshme ose komponentëve jo në dispozicion në BE (pezullimet) ose të cilat janë në dispozicion por në sasi të pamjaftueshme (kuotat tarifore), por nuk janë garantuar kuota tarifore për produkte të përfunduara.

Një kërkesë për të hapur një kuotë tarifore autonome mund të paraqitet si e tillë ose të rezultojë nga ekzaminimi i një kërkesë pezullimi. Në këtë kuptim, llogaria do të merret, aty ku është e

nevojshme, për dëmtimin e shkaktuar ndaj çdo prodhimi të ri dhe të çdo kapaciteti prodhues, i cili do të ishte në dispozicion në Komunitet apo në një vend të tretë me marrëveshjet tarifore preferenciale.

Kur produktet identike, ekuivalente apo zëvendësuese janë prodhuar në sasi të mjaftueshme brenda BE ose nga prodhuesit në një vend të tretë me marrëveshjet tarifore preferenciale, garantimi i një kuotë normalisht përjashtohet. E njëjta gjë aplikohet aty ku masa mund të rezultojë në një shtrembërim të konkurrencës përsra i takon produkteve përfundimtare. Rregullorja e Këshillit 2505/96 (kuotat tarifore) cakton listën e mallrave subjekt i këtyre masave. Ajo amendohet rregullisht (në Janar dhe Korrik të çdo viti) për të marrë në shqyrtim kërkesa të reja të paraqitura ng Shtetet Anëtare.

Më shumë informacion dhe formularë mund të gjenden në Komunikimin e Komisionit në lidhje me pezullimet dhe kuotat autonome tarifore (Gazeta Zyrtare C 128 e datës 25/04/1998, p. 2) dhe në Rregulloren e Këshillit 2505/96 dhe amendamentin e saj të fundit (Gazeta Zyrtare L 003 of 07/01/2010, p. 1).

Menaxhimi

Shumica e kuotave tarifore menaxhohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Komisionit përgjegjëse për Bashkimin Doganor mbi bazën e një slogani “ai që vjen i pari-atij i shërbehet” pavarësisht nga ku importohen mallrat për në BE. Dispozitat ligjore që udhëheqin menaxhimin e këtyre kuotave tarifore janë në Nenet 308a deri 308c të Rregullores (EEC) Nr 2454/93 që i shtrin dispozitat për zbatimin e Kodit Doganor të Komunitetit.

Informacion rreth bilanceve aktuale të atyre kuotave tarifore të cilat menaxhohen mbi bazën e i parit që vjen atij i shërbehet është në dispozicion on-line.

Bujqësore

Disa kuota tarifore menaxhohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Komisionit përgjegjëse për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural nëpërmjet një sistemi të liçensave të importit. Rregullore të ndryshme të Këshillit dhe Komisionit përmbajnë dispozita të posaçme për menaxhimin e këtyre kuotave tarifore.

Baza e të dhënave

Për informacionin e përditësuar mbi kuotat tarifore dhe kuotat tavan në fuqi, Komisioni zhvilloi një bazë të dhënash. Ju mund të gjeni në të gjendjen aktuale të:

- Kuotave tarifore të Komunitetit, të menaxhuara mbi bazën e sloganit të parit që vjen atij i shërbehet

- Kufijtë tariforë të Komunitetit, në lidhje me importet nga origjina të caktuara

Çdo kuotë tarifore apo kufi tarifor identifikohet nga një numër rendor me gjashtë numra

Për të gjetur informacion në KUOTAT TARIFORE – baza e të dhënave ndjek hapat vijuese.

Example: import of sardines in olive oil from Albania.

Kërko kuotat tarifore në fuqi nëpërmjet një prej dy mënyrave të mëposhtëme:

Në ju dini Numrin Rendor, ju mund ta gjeni këtë informacion direkt në [AUTONOMOUS TARIFF QUOTAS - database](#)

Nëse ju nuk e dini Numrin Rendor, kërkoni fillimisht nr. e kodit doganor në [TARIC - database](#)

Mundësia 1: hap bazën e të dhënave të kuotave tarifore – nëpërmjet faqes së internetit ‘[Tariff quota consultation](#)’

- zgjidh vendin e origjinës (p.sh. Shqipëria) nga menuja drop-doën
- plotëso kutinë e numrit rendor (p.sh. tipi ‘091504’)
- kliko mbi ‘kërko’ dhe konsultohu me hollësitë e kuotave tarifore për këtë rast specifik

Mundësia 2: hap bazën e të dhënave tarifore ([TARIC](#))

- kërko nr. e kodit doganor nëpërmjet funksioneve ‘kullot’ ose ‘kërkim i avancuar’ dhe më pas gjej kodin e produktit 1604131100
- zgjidh vendin e origjinës (p.sh. Shqipëria) nga menuja drop-doën
- kliko mbi ‘Nxirr masat’
- kliko mbi numrin Rendor 091504
- konsultohu në këtë faqe me informacionin rreth bilancit aktual të kuotës tarifore.

Për informacion më të hollësishëm mbi kuotat dhe kufijtë tarifore:

- kontakto shërbimin e kuotave tarifore të Komisionit (TAXUD-B-5) në Nr. e Faksit (32 2) 296 33 06
- kontakto autoritetet doganore të Shteteve Anëtare

Disa kuota tarifore të Komunitetit, në veçanti për disa produkte bujqësore, menaxhohen mbi një bazë tjetër të ndryshme nga i pari që vjen atij i shërbehet. Informacioni rreth situatës aktuale të këtyre kuotave tarifore mund të merret nga përgjegjësi i shërbimeve të Komisionit.

2.4. MASAT ANTI-DAMPING

‘Cilat janë masat anti-damping?’

‘Cilat masa anti-damping merr në konsideratë BE për fletët e aluminit nga Brazili?’

‘Sa të larta janë çmimet e këtyre masave anti-damping? Si llogariten ato?’

Për një përgjigje për pyetjet anti-damping, shih faqet e internetit të prezantuara më poshtë.

Burim informacioni 1: Komisioni European – Përmbledhjet e legjislacionit të BE
(përmbledhje e rregullave anti-damping)

Adresat në rrjet:

http://europa.eu/legislation_summaries/alphabetical_index/index_a_en.htm

Për të gjetur një përmbledhje të legjislacionit anti-damping, ndiq hapat.

Hapi 1: futu në bazën e të dhënave mbi Përmbledhjet e legjislacionit të BE (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh ‘[masat anti-damping](#)’ nga Indeksi alfabetik

Hapi 3: këshillohu këtu me një plan të procedurave, të aplikuara nga DG Tregtia e Jashtëme, për të identifikuar rastet ku ajo do të aplikojë taksat doganore anti-damping

Për të strukturuar leximin tuaj, merrni një ide paraprake mbi përafrimin me BE të masave të mëposhtëme anti-damping. Masat e BE nuk do të aplikohen pa u testuar tri kushte kryesore të aplikimit.

Kushti 1: Damping duhet të vlerësohet (dhe)

Kushti 2: Duhet të provohet dëmtimi i industrisë së Komunitetit (dhe)

Kushti 3: Dëmtimi duhet të rezultojnë nga një praktikë e veçantë damping.

Prova 1: Një produkt bën damping kur çmimi i tij brenda vendit të eksportit është më i lartë sesa çmimi i tij i eksportit.

Prova 2: Dëmtimi matet me luhatjet (e papritura) në vëllim, aksionet e tregut, ...

Prova 3: Dëmtimi duhet të vlerësohet për produkte të ngjashme të industrisë së komunitetit. Faktorët e njohur të ndryshëm nga importet e dampuara të cilat në të njëjtën kohë po dëmtojnë industrinë e Komunitetit duhet gjithashtu të shqyrtohen.

Kuadri ligjor

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 384/96 datë 22 Dhjetor 1995 mbi mbrojtjen kundër importeve të dampuara nga vendet jo anëtare të Komunitetit European [Gazeta Zyrtare L 56, 06.03.1996].

Të amenduara nga aktet e mëposhtëme:

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 2331/96 datë 2 Dhjetor 1996 (Gazeta Zyrtare L 317, 06.12.1996);

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 905/98 datë 27 Prill 1998 (Gazeta Zyrtare L 128, 30.04.1998);

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 2238/2000 datë 9 Tetor 2000 (Gazeta Zyrtare L 257, 11.10.2000);

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 1972/2002 datë 5 Nëntor 2002 (Gazeta Zyrtare L 305 datë 07.11.2002);

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 461/2004 datë 8 Mars 2004 (Gazeta Zyrtare L 77 datë 13.03.2004).

Rregullore e Këshillit (EC) Nr 2117/2005 datë 21 Dhjetor 2005 (Gazeta Zyrtare L 340 datë 23.12.2005).

Burim informacioni 2: Komisioni European – DG Tregtia

Adresa në internet: <http://ec.europa.eu/trade/tackling-unfair-trade/trade-defence/>

Për të gjetur informacion të përgjithshëm rreth masave anti-damping, ndiq hapat.

Hapi 1: futu në faqen e internetit në “Ndalimi i Tregtisë së Padrejtë – Mbrojtje e Tregtisë” (Kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko në ‘[Anti-Dumping](#)’ dhe gjej informacion rreth

- legjislacioni anti-dumping
- kushtet
- ankesat
- investigimet
- masat
- monitorimi
- rishikimet
- kompensimet

Për të gjetur informacion rreth masave anti-damping për produktet e veçanta, ndiq hapat.

Hapi 1: futu në faqen e internetit në ‘[Anti-Dumping](#)’

Hapi 2: kliko tek “Dokumentat dhe publikimet me këtë subjekt” ‘[Documents and publications on this subject](#)’ dhe pastaj mbi “Lista e masave anti-damping dhe anti-ndihmë” ‘http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/respectrules/anti_dumping/stats.htmAnti-dumping and anti-subsidy measures list’

Hapi 3: zgjidh nga lista e produkteve të përshtatshme (p.sh. flete alumini nga Brazili) dhe kliko në hiperlinket në kollonat “Masat e përkohshme”, “Masat definitive” dhe “Përfundimi” për informacion të mëtejshëm.

2.5. RREGULLAT E ORIGINËS

‘Cilat vende kanë marrëveshje tregtare preferenciale me BE?’

‘Si mund një eksportues/importues të japë një dokument për vendin e origjinës me qëllim që të përfitojë një tarifë preferenciale importi kur mallrat importohen në BE?’

‘Ku mund të gjejë ai informacion rreth rregullave për pëcaktimin e vendit të origjinës?’

Për një përgjigje ndaj këtyre pyetjeve, shih faqet e mëposhtëme në internet.

Burim informacioni 1: Komisioni Europian – Bashkimi i taksimit dhe doganave – Rregullat e Origjinës

Adresa në rrjet:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/rules_origin/index_en.htm

Për mallrat e importuara në një nga vendet e BE (Belgjikë, Bullgari, Republika Çeke, Danimarkë, Gjermani, Estoni, Greqi, Spanjë, Francë, Irlandë, Itali, Qipro, Letoni, Lituani, Luksemburg, Hungari, Maltë, Hollandë, Austri, Poloni, Portugali, Slloveni, Sllovaki, Finlandë, Rumani, Suedi dhe Mbretëri e Bashkuar), vend i origjinës do të përcaktojë marrëveshjen (et) tregtare preferenciale që mund të aplikohet tek to.

Përveç marrëveshjeve tregtare bilateral me [të tjerët](#) këto marrëveshje u takojnë:

Vendeve të [Afrikës, Karaibeve dhe Paqësorit \(ACP\)](#), bashkimit doganor me [Andora](#), [Turqi](#) dhe [San Marino](#), [Zona Ekonomike Europiane \(EEA\)](#), [Sistemi i grumbullimit Pan-Euro-Mesdhetar](#), [Sistemi i Përgjithësuar i Preferencave](#), [Amerika Latine](#), [\(OCT\)](#), [Afrika e Jugut](#) dhe [Ballkani Perëndimor](#). Kliko mbi këto regjime për një sqarim të qartë.

Shembull

Ballkani Perëndimor

- Prezantim i përgjithshëm

- [Shqipëria, Bosnia dhe Herzegovina, Serbia dhe Mal i Zi](#)
- Kroacia
- [Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë](#)

Prezantim i përgjithshëm

Shqipëria, Bosnja dhe Herzegovina (BiH), Kroacia, Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë (fYRoM) dhe Serbia dhe Mal i Zi (S&M) janë pesë vende që zakonisht iu referohen si “Vendet e Ballkanit Perëndimor”. Këto vende janë të gjitha pjesë e procesit të Stabilizim dhe Asociimit, i cili u ofron prespektivë anëtarësimi në Bashkimin Europian menjëherë sapo të plotësohen kushtet.

Aktualisht, ekzistojnë dy tipe të veçanta marrëveshjesh me vendet në Ballkanin Perëndimor, të cilat të gjitha përfitojnë nga masat e veçanta tregtare që u garantojnë atyre hyrje të lirë në tregun e Komunitetit për pothuajse të gjitha produktet, vetëm me disa përjashtime. Në rastin e Shqipërisë, Bosnjës dhe Hercegovinës dhe Serbisë e Malit të Zi, ky trajtim shumë i favorshëm rezulton nga aplikimi i rregulloreve që fusin masa të tregtisë autonome (ATMs). Përsa i takon Kroacisë dhe ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë, ajo rrjedh nga zbatimi i Marrëveshjeve të Stabilizim Asociimit.

Shqipëria, Bosnje dhe Hercegovina, Serbia dhe Mali i Zi

Kuadri ligjor

Masat e tregtisë autonome (ATMs) aktualisht të aplikuara në Shqipëri, Bosnje dhe Hercegovinë dhe Serbi e Mal i Zi fillimisht u futën me anën e [Rregullores së Këshillit \(EC\) Nr. 2007/2000](#) datë 18.9.2000 (OJ L 240, 23.9.2000). Kjo u amendua për herë të fundit nga Rregullorja e Komisionit (EC) Nr. 607/2003 datë 2.4.2003 (OJ L86, 3.4.2003).

Rregullat e zbatueshme të origjinës përmbahen në Nenet 66 and 98 to 123, and in Annexes 14, 15, 21 and 22, of [Commission Reg. \(EC\) No. 2454/93](#) (CCIP), ndryshuar me Rregulloret (EC) Nr 1602/2000, Nr 444/2002 dhe No 881/2003. Rregullat e listës janë të përfshira në Shtojcën 15 CCIP, ndryshuar nga Rregullorja (KE) Nr 881/2003.

Dispozita të veçanta

SHENIM: Këto dispozita të veçanta përmbajnë informacion vetëm për rastet kur rregullat e marrëveshjes së veçantë ndryshojnë nga dispozitat e përbashkëta, ose kur këto dispozita të përbashkëta kanë nevojë të plotësohen. Për rrjedhojë kontrolloni gjithmonë dhe dispozitat e përbashkëta.

Grumbullimi

Grumbullimi bilateral aplikohet vetëm në një drejtim, p.sh. Shqipëri, Bosnje dhe Hercegovinë ose S&M mund të përpunojë më tej produktet që e kanë origjinën në KE ashtu sikur ta kishin origjinën në vendin e tyre (Neni 98). E njëjta gjë nuk është e mundur për Komunitetin.

Veprimet minimale

Lista e veprimeve minimale përfshihet në Nenin 101, ndryshuar me Rregulloren (KE) Nr 881/2003.

Rregull i përgjithshëm i tolerancës

Niveli i tolerancës së përgjithshme për produktet jo tekstile caktohet në 10% (Neni 102).

Nuk ka rregulla tërheqjeje

Nuk ka ndalim të tërheqjes.

Vërtetimi i origjinës

Vërtetimi i statusit të origjinës mund të bëhet nga paraqitja ose e një certificate të origjinës EUR.1 ose një deklarate faturë (Neni 109).

Vërtetimi normal i origjinës është certifikata e lëvizjes së mallit EUR.1 (Nenet 110 deri 115). Deklarimi i faturës mund të bëhet nga çdo eksportues mallrash vlera totale e të cilave nuk i kalon € 6 000, por vetëm me një eksportues të miratuar të Komunitetit nëse kjo vlerë kalohet (Nenet 116 dhe 117).

Periudha e vlefshmërisë së çdo vërtetimi të origjinës është 4 muaj.

Eksportuesi i miratuar

Vetëm autoritetet doganore në Komunitet mund të garantojnë statusin e “eksportuesit të miratuar” (Neni 117). Kjo nuk është e mundur për Shqipërinë, Bosnje Hercegovinën apo S&M.

Kroacia

Kuadri Ligjor

[Marrëveshja e Stabilizim Asocijimit](#) (SAA - OJ L 26, 28/1/2005, p. 3) ndërmjet BE dhe Kroacisë hyrë në fuqi më 1 Shkurt 2005. Një Marrëveshje e Përkohshme mbi çështjet e tregtisë dhe të lidhura me tregtinë u aplikuan nga 1 Janari 2002.

Rregullat e aplikueshme të origjinës përfshihen në [Protokollin 4 të MSA](#) (f. 124 në të njëjtën Gazetë Zyrtare), ndryshuar me [Protokollin i MSA](#) (OJ L 26, 28/1/2005, fq. 222) vendosur ndërmjet BE dhe Kroacisë për të marrë parasysh pranimin e 10 Shteteve të reja Anëtare të BE nga 1 Maj 2004. Rregullat e listës janë të përfshira në Shtojcën II të Protokollit 4.

Dispozita të veçanta

SHËNIM: Këto dispozita të veçanta përmbajnë informacion vetëm në rastet kur rregullat e marrëveshjes së veçantë ndryshojnë nga dispozitat e përbashkëta, ose kur këto dispozita të përbashkëta kanë nevojë të plotësohen. Për rrjedhojë, gjithmonë kontrollo edhe dispozitat e përbashkëta.

Grumbullimi

Grumbullimi bilateral aplikohet për materialet që e kanë origjinën në secilin nga vendet palë (Nenet 3 dhe 4).

Rregulli i tolerancës së përgjithshme

Niveli i tolerancës së përgjithshme për produktet jo tekstile është caktuar në 10% (Neni 6).

Veprimet minimale

Lista e veprimeve minimale është e përfshirë në Nenin 7.

Parimi i territorialitetit

Derogimi nga parimi i territorialitetit aplikohet në të gjitha produktet me përjashtim të tekstileve (Neni 12),

por kufizohet në 10% të totalit të vlerës së shtuar të kërkuar jashtë territoreve të palëve.

Nuk ka rregull të rikthimit të pagesës së doganës

Aplikohet një ndalesë e përgjithshme e rikthimit të pagesës së doganës. (Neni 15). Megjithatë, Kroacisë i lejohet të aplikojë një rikthim të pjesshëm të pagesës së doganës me taksa të sheshta (5% për produktet e Kapitujve 25 deri 49 të HS dhe 64 deri 97, dhe 10% për produktet HS Kapitujt 50 deri 63, p.sh. tekstilet) deri më 31/12/2005 .

Vërtetimi i origjinës

Produktet e prejardhura mund të përfitojnë nga trajtimi preferencial në importimin në Komunitet ose në Kroaci me paraqitjen ose të një certificate të lëvizjes EUR. 1 (Neni 17 deri 20). Deklarata e faturimit mund të bëhet nga një eksportues për mallrat vlera totale e të cilave nuk e kalon shumën prej € 6 000 ose nga një eksportues i miratuar nëse kjo vlerë është tejkaluar (Neni 21 dhe 22).

Periudha e vlefshmërisë së çdo vërtetimi origjine është 4 muaj (Neni 23).

Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë

Kuadri Ligjor

[Marrëveshja e Stabilizim Asocijimit](#) (MSA - OJ L 84, 20/3/2004, fq. 13) ndërmjet Komunitetit Europian dhe Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë hyrë në fuqi më 1 Prill 2004. Një Marrëveshje e Përkohshme mbi tregtinë dhe çështjet e lidhura me tregtinë u aplikua më 1 Prill 2001.

Rregullat e aplikueshme të origjinës janë të përfshira në [Protokollin 4 të MSA](#) (fq. 108 në të njëjtën Gazetë Zyrtare), ndryshuar nga [Protokolli i MSA](#) (Gazeta Zyrtare L 388, 29/12/2004, fq. 3) i lidhur ndërmjet BE dhe Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë duke marrë parasysh pranimin e 10 Shteteve të reja anëtare të BE nga 1 Maj 2004. Rregullat e listës janë të përfshira në Shtojcën II të Protocol 4.

Dispozitat e veçanta

SHËNIM: Këto dispozita të veçanta përmbajnë informacion vetëm në rastet kur rregullat e marrëveshjes së veçantë ndryshojnë nga dispozitat e përbashkëta, ose kur këto dispozita të përbashkëta kanë nevojë të plotësohen. Për rrjedhojë, gjithmonë kontrolloni edhe [dispozitat e përbashkëta](#).

Grumbullimi

Grumbullimi bilateral aplikohet për materialet që e kanë origjinën në secilin prej palëve (Neni 3 dhe 4).

Rregulli i tolerancës së përgjithshme

Niveli i tolerancës së përgjithshme për produktet jo tekstile është caktuar në 10% (Neni 6).

Veprimet minimale

Lista e veprimeve minimale përfshihet në Nenin 7.

No drawback rule

Aplikohet një ndalesë e përgjithshme e rikthimit të pagesës së doganës. (Neni 15). Megjithatë, Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë i lejohet të aplikojë një rikthim të pjesshëm të pagesës së doganës me taksa të sheshta (5% për produktet e Kapitujve 25 deri 49 të HS dhe 64 deri 97, dhe 10% për produktet HS Kapitujt 50 deri 63, p.sh. tekstilet) deri më 31/12/2005 .

Proof of origin

Produktet e prejardhura mund të përfitojnë nga trajtimi preferencial në importimin në Komunitet ose në

Ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë me paraqitjen ose të një certificate të lëvizjes EUR. 1 ose të një deklarimi të faturës (Neni 16).

Prova normale e origjinës është çertifikata e lëvizjes EUR.1 (Nenet 17 deri 20). Deklarimi i faturës mund të bëhet nga një eksportues për mallrat vlera totale e të cilave nuk kalon shumën prej € 6 000 ose nga një eksportues i miratuar nëse kjo vlerë tejkalohet (Nenet 21 dhe 22).

Periudha e vlefshmërisë së çdo vërtetimi të origjinës është 4 muaj (Neni 23).

Disa vende përfitojnë nga më shumë sesa një marrëveshje. Kjo do të thotë thjesht se mund të aplikohet marrëveshja më fitimprurëse.

Kjo faqe interneti mbi rregullat e origjinës ndahet në katër pjesë kryesore:

- [Hyrja](#)
- [Origjina jo-preferenciale](#)
- [Origjina preferenciale](#)
- [Bashkimet doganore](#) (me Turqi, Andorën dhe San Marinon)

Origjina Jo-Preferenciale

Hyrje

Rregullat Jo-Preferenciale përdoren për të gjitha llojet e masave të politikës tregtare, si për shembull, taksat doganore anti-damping dhe të kundërveprimit, embargot tregtare, masat e sigurisë dhe ndëshkruese, por gjithashtu për disa kuota tarifore, për statistikën tregtare, për tenderat publike, për shënimin e origjinës e kështu me radhë. Përveç kësaj, kthimet e shpenzimeve të eksportit me BE në kuadrin e Politikës së Përbashkët Bujqësore shpesh bazohen në origjinën jo-preferenciale.

Harmonizimi i ËTO

Anëtarët e ËTO kanë rënë dakord të harmonizojnë rregullat jo-preferenciale të origjinës. Për këtë qëllim Marrëveshja e Marrakesh-it mbi Rregullat e Origjinës (1994) ngriti një program pune (HËP).

Aspektet e përgjithshme të origjinës preferenciale

Hyrje

Origjina preferenciale i akordohet mallrave nga vende të veçanta, të cilat kanë plotësuar disa kritere që lejojnë të deklarohen normat preferenciale të taksave doganore.

Dispozitat e përgjithshme

Ndërkohë që dispozitat e marrëveshjeve individuale mund të ndryshojnë në disa elementë, shumica e marrëveshjeve preferenciale të origjinës kanë disa dispozita të përbashkëta.

Kuadri ligjor për origjinën preferenciale

Çdo marrëveshje individuale ka bazën e saj ligjore.

Rregullat e listës

Lista e punës apo përpunimit që kërkohet të kryhet mbi materialet jo-të prejardhura me qëllim që produkti i prodhuar të mund të fitojë statusin e prejardhur.

Lista e marrëveshjeve preferenciale

1) Sistemi i përgjithësuar i preferencave

Lehtësi e garantuar në mënyrë të njëanshme për vendet në zhvillim përfshi "Gjithçka përveç iniciativës së krahëve" për Vendet më Pak të Zhvilluara.

2) Zona Ekonomike Europiane

ZEE (KE, Islanda, Norvegjia dhe Litenshtejni) konsiderohet si një territor i vetëm me një status të përpashkët të prejardhur nga ZEE

3) Sistemi i grumbullimit Pan-Euro-Mesdhetar

Një sistem i grumbullimit Pan-Euro-Mes i origjinës është një zgjerim i sistemit të mëparshëm të grumbullimit Pan-European. Ai për rrjedhojë operon ndërmjet KE dhe Shteteve Anëtare të Bashkimit European të Tregtisë së Lirë (Islanda, Litenshtejni, Norvegjia dhe Zvicra) dhe Turqia dhe vendet të cilat nënshkruan Deklaratën e Barcelonës, domethënë Algjeria, Egjipti, Izraeli, Jordania, Lebani, Maroku, Siria, Tunizia dhe Autoriteti i Palestinës së Bankës Botërore dhe Rripit të Gazës. Ishujt Faroe i janë shtuar gjithashtu sistemit.

4) Vendet e Ballkanit Perëndimor

Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kroacia, Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë dhe Serbia e Mali i Zi. Këto vende janë të gjitha pjesë e Procesit të Stabilizim Asociimit.

5) Vendet e Afrikës, Karaibeve dhe Paqësorit (ACP)

Preferencat tregtare në dispozicion të 77 shteteve Afrikane, Karaibeve dhe Paqësorit.

6) Vendet dhe Territoret e Huaja (OCT)

KE garanton preference të njëanshme tregtare për vendet e OCT-së. Këto lidhen në mënyrë organike me katër shtete anëtare (Danimarka, Franca, Hollanda dhe Mbretëria e Bashkuar).

7) Afrika e Jugut

Zhvillimi Tregtar bilateral dhe Marrëveshja e Bashkëpunimit krijojnë një zonë tregtie të lirë ndërmjet KE dhe Afrikës së Jugut.

8) Amerika Latine

Marrëveshjet me Meksikën dhe Kilin.

9) Të tjera

Ishujt Faroe, Ceuta dhe Melilla.

Ajo përmban gjithashtu: [Pyetjet e shpeshta](#)

Për të **gjetur informacion rreth rregullave të origjinës**, ndiq hapat.

Hapi 1: kliko mbi '[Lista e vendeve jo anëtare të BE-së](#)' me qëllim që të gjenden cilat marrëveshje preferenciale aplikohen për tregtinë me një vend të caktuar.

Hapi 2: lexo në [Hyrje](#) informacionin rreth kuptimit të origjinës dhe sesi mund t'ju ndihmojë [Informacioni Detyrues i Origjinës](#) (BOI).

Hapi 3: këshillohu me një '[listë të plotë](#)' për të përcaktuar se cili seksion i faqes së internetit i takon problemit apo pyetjes tuaj.

Burim informacioni 2: Komisioni European – Tryeza e punës së Eksportit për vendet në zhvillim

Adresa në rrjet: <http://exporthelp.europa.eu/>

**EXPORT
HELPDESK**
for developing countries

Për të gjetur informacion në lidhje me rregullat e origjinës, ndiqni hapat.

Hapi 1: lidhu me faqen e internetit të Tryezës punës së Eksportit (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko në '[Marrëveshjet preferenciale](#)'.

Hapi 3: zgjidh një **regjim preferencial tregtar** dhe fut një **kod produkti**.

Hapi 4: kliko mbi “shfaq” dhe gjej informacion rreth punës ose përpunimit, të kryer mbi materialet e prejardhura, të cilat i japin statusin e origjinës.

Burim Informacioni 3: Komisioni European – DP Bashkimi i Taksave dhe Doganor (DG TAXUD)

Shoqëritë gjithashtu mund të kontaktojnë me shërbimet e Komisionit Evropian mbi çështjet që lidhen me interpretimin e rregullave të origjinës në tregtinë ndërkombëtare.

Adresat e kontaktit Komisioni European
Drejtoria e Përgjithshme e Taksimit dhe Bashkimit Doganor (DG TAXUD).
Njësia B4 – Rregullat e origjinës
B – 1049 Brussels
E-mail: consultohu me [grafikun e organizatës](#)

2.6. LIÇENCAT E IMPORTIT PËR TEKSTILET DHE ÇELIKUN

‘Cilat kuota dhe liçensa i takojnë importit të tekstileve, veshjeve për këmbët dhe çelikut në BE?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko në faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burim Informacioni: Komisioni Europian – Çështjet tregtare - SIGL

Faqe e internetit: <http://trade.ec.europa.eu/sigl/>

Faqja e internetit SIGL jep informacion mbi nivelet e kuotave për importimin e veshjeve, veshjeve për këmbët dhe produkteve prej të çelikut të aplikuara në Komunitetin Europian.

1. Produktet tekstile

Hapi 1: futu në faqen e internetit [SIGL](http://trade.ec.europa.eu/sigl/) të DP Tregtare (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi ‘kërko Tekstilet’ ‘[Textiles search](#)’ për figurat – për kategorinë e produktit dhe vendin e origjinës – në nivelet e kuotës, kuota e liçensuar në nivelin e Shtetit Anëtar dhe % e niveleve e përdorura të kuotës

2. Produktet e çelikut

Hapi 1: futu në faqen e internetit [SIGL](http://trade.ec.europa.eu/sigl/) të DP Tregtare (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi ‘kërko Çelik’ ‘[Steel search](#)’ për figurat – për kategorinë e produktit dhe vendin e origjinës – në nivelet e kuotës, kuota e liçensuar në nivelin e Shtetit Anëtar dhe % e niveleve e përdorura të kuotës

3. Veshje këmbësh

Hapi 1: futu në faqen e internetit [SIGL](http://trade.ec.europa.eu/sigl/) të DP Tregtare (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi ‘Veshje këmbësh’ ‘[Footëear](#)’ për figurat – për kategorinë e produktit dhe vendin e origjinës – në nivelet e kuotës, kuota e liçensuar në nivelin e Shtetit Anëtar dhe % e niveleve e përdorura të kuotës

2.7.1. AEO – Operatori Ekonomik i Autorizuar

‘Si mund të aplikojnë operatorët ekonomikë për një status AEO me qëllim që të kenë një akses më të lehtë në thjeshtësimet doganore apo për të qenë në një pozicion më të favorshëm në pajtim me kërkesat e sigurisë?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shikon faqen e mëposhteme të internetit.

Burim Informacioni: Komisioni Europian – DP Bashkimi Doganor dhe i Taksimit

Faqe e internetit:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/policy_issues/customs_security/aeo/index_en.htm

Statusi i Operatorit Ekonomik të Autorizuar garantohej nga Shtetet Anëtare për operatorët ekonomikë. Statusi i AEO mund t’i jepet një operatori ekonomik të vendosur në BE që plotëson kriteret e mëposhteme të përgjithshme të përcaktuara në ligjin doganor.

- Një regjistrim i përshtatshëm i përputhjes me kërkesat doganore
- Një sistem i kënaqshëm i menaxhimit të regjistrave tregtarë dhe ku është e përshtatshme i regjistrave të transportit, i cili lejon kontrolle të përshtatshme doganore;
- Aftësia pagese financiare e provuar;
- Ku është e aplikueshme, standartet e përshtatshme të ruajtjes dhe sigurisë.
- Tipi i sigurisë së certifikatës së AEO do të lejojë mbajtësit e tyre të përfitojnë nga lehtësirat përse i përket kontrolleve doganore në lidhje me sigurinë.
- Operatorët ekonomikë të cilët duan të aplikojnë për statusin e AEO tek një [autoritet doganor kompetent i AEO](#). Autoriteti kompetent doganor informon të gjitha Shtetet Anëtare duke ngarkuar aplikimet dhe certifikatat e AEO, për të shkëmbyer informacion dhe për tu konsultuar me Shtetin tjetër Anëtar kur kërkohet nga legjislacioni.
- Pikat e kontaktit:

Për informacione të tjera në lidhje me Shtete të veçanta Anëtare të BE ju lutem kontaktoni me pika të caktuara të kontaktit në autoritetet doganore të shteteve Anëtare [contact points in the Member States' customs authorities \(pdf 51.0 KB\)](#) .

Një listë me AEO mund të konsultohet në një bazë të dhënash elektronike [electronic database](#).

2.7.2. EORI – Rregjistrimi i Operatorëve Ekonomikë dhe Numri i Identifikimit

‘Ku mund ta marrim numrin tonë EORI i cili na nevojitet për plotësimin e detyrimeve tona ndaj autoriteteve doganore?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shih faqen e mëposhtëme të internetit.

Burimi i informacionit: Komisioni Europian – DP Bashkimi Doganor dhe i Taksave

Faqja e internetit:

http://ec.europa.eu/ecip/security_amendment/ëho_is_concerned/index_en.htm

Si pjesë e ‘Amendamentit të Ruajtjes dhe Sigurisë’ në Kodin Doganor të Komunitetit është bërë i detyrueshëm një numër i vetëm rregjistrimi për operatorët ekonomikë që lidh aktivitetet doganore që nga data 1 korrik 2009. Numri quhet **“Numri i Rregjistrimi të Operatorëve Ekonomikë dhe i Identifikimit” (EORI)**. Shih gjithashtu faqen e bazës së të dhënave në rrjet [EORI database](#) [ëeb page](#).

Për operatorët ekonomikë EORI duhet të reduktojë ngarkesën administrative dhe të thjeshtojë procedurat, dhe për nënpunësit e doganave duhet të thjeshtojë identifikimin e risqeve të sigurisë dhe procedurat e kalimit.

Ju mund të shihni një listë me numrat e vlefshëm nos. EORI në një bazë të dhënash [electronic database](#).

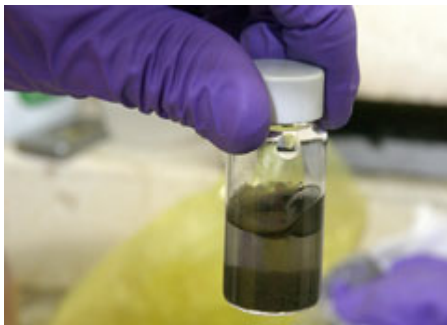
2.7.3. Transferimet e mallrave të përdorimit të dyfishtë ndërmjet vendeve të BE

‘Cilat rregulla duhet të aplikojmë për dërgimin e mallrave me përdorim të dyfishtë në Shtetet e tjera Anëtare të BE?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shikoni faqen e mëposhteme të internetit.

Burimi i informacionit: Komisioni European – DP Tregtia

Faqja e internetit: <http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/trade-topics/dual-use/>

Mallrat me përdorim të dyfishtë janë produkte dhe teknologji normalisht të përdorura për qëllime civile por të cilat mund të kenë aplikime ushtarake

Kontrollet e eksportit tek mallrat me përdorim të dyfishtë

Mallrat dhe teknologjitë konsiderohen se janë me përdorim të dyfishtë kur ato mund të përdoren për qëllime civile dhe ushtarake.

Kontrollet e eksportit të përdorimit të dyfishtë në BE

Regjimi i kontrollit të eksportit të BE drejtohet nga [Rregullorja 428/2009](#). Lista e artikujve me përdorim të dyfishtë është caktuar në Shtojcën I në Rregulloren 428/2009. Artikujt që nuk janë listuar në Shtojcën I mund të jenë gjithashtu subjekt i kontrolleve të eksportit në kushte të caktuara të specifikukara në Rregullore.

Në regjimin e BE, artikujt e kontrolluara mund të mos lejojnë territor të doganave të BE pa një autorizim eksporti. Kufizimet shtesë janë gjithashtu në vendin që i takon sigurimit të shërbimeve të komisionimit në lidhje me artikujt me përdorim të dyfishtë dhe në lidhje me tranzitin e këtyre artikujve nëpër vendet e BE-së.

Ka katër tipe autorizimesh eksporti:

- 1) **Autorizimet e Përgjithshme të Eksportit (CGEA)** – mbulojnë eksportimet dhe shumicën e artikujve më të kontrolluar në SHBA, Kanada, Japoni, Australi, Zelandë e Re, Zvicër,

Norvegji. Ka një propozim për të krijuar [CGEAs të reja](#) për të thjeshtuar sistemin aktual për të takon eksportit të disa artikujve me destinacione me risk të ulët.

- 2) **Autorizimet e përgjithshme të eksportit** (NGAs) – mund të lëshohen nga vende individuale të BE, duke u siguruar më parë që:

Të mos kenë konflikt me CGEAs ekzistues

Të mos mbulojnë të gjithë artikujt e listuar në pjesën 2 të Shtojcës II në Rregulloren 428/200

Francë, Gjermani, Greqi, Itali, Suedi, Hollandë, dhe Mbretëria e Bashkuar tashmë i kanë këto autorizime. NGA janë botuar në gazetën zyrtare të vendit lëshues.

- 3) **Autorizimet globale** – garantohen nga vendet individuale të BE për një eksportues dhe mbulojnë një ose më shumë artikuj për një ose më shumë vende/përdorues të fundit.
- 4) **Liçensat ndividualle** – garantohen nga vendet individuale të BE për një eksportues dhe mbulojnë eksportimet për një përdorues të fundit.

Transferimet e mallrave të përdorimit të dyfishtë ndërmjet vendeve të BE

Artikujt e përdorimit të dyfishtë mund të tregtohen lirisht brenda BE –së me përjashtim të atyre të listuar në Shtojcën IV në Rregulloren 428/2009, të cilat janë subjekt për autorizimin e mëparshëm. Furnizuesit që dëshirojnë të aplikojnë për autorizim duhet të kontaktojnë autoritetet kombëtare kompetente [competent national authorities](#) për hollësi se çfarë informacioni duhet dhënë.

Artikujt shtesë mund të jenë subjekt i kontrolleve të eksportit

Autoritetet kombëtare mund të kërkojnë kontrollet e eksportit mbi artikujt e palistuar me përdorim të dyfishtë (shih Nenet 4 & 8 të Rregullores 428/2009). Eksportuesit për rrjedhojë duhet t'i referohen rregullave të tyre përkatëse kombëtare dhe të kontrollojnë situatën përse i përket transaksioneve të tyre të veçanta. Këto kontrolle të posaçme mund të aplikohen aty ku ka një risk që një eksportim tek një përdorues i fundit i veçantë mund të jetë argëtuese për përdorim në një armë e shkatërrimit në masë, në shkeljen e një embargoje apo në situata të tjera të caktuara të specifikuar në Rregullore.

Rregullat të veçanta kombëtare

Vendet individuale të BE mund të zbatojnë rregulla të caktuara specifike kombëtare. Këto rregulla mund të aplikohen në artikuj shtesë që do të kontrollohen (Nenet 4 & 8). Ata mund të kërkojnë mallra që do të kontrollohen në pika të caktuara kufitare (Neni 17). Ato mund të paraqesin kontrolle shtesë brenda BE (Neni 11).

Regjimet e kontrollit ndërkombëtar të eksportit

Lista e BE e artikujve të kontrolluar bazohet në listën e kontrollit të përshtatur nga regjimet ndërkombëtare të kontrollit të eksportit – Grupi i Australisë (AG), Grupi i Furnizuesve Bërthamorë (NSG), Marrëveshja e Ėassenaar dhe Regjimi i Kontrollit të Teknologjisë së Raketave (MTCR). Komisioni European është një anëtar i Grupit të Australisë dhe i Grupit të Furnizuesve Bërthamorë.

Gjendja në vendet candidate për anëtarësim në BE

Turqisë, Kroacisë dhe Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë u kërkohet të aplikojnë për regjimin e BE, dhe BE po ndihmon aktivisht anëtarësimin e Kroacisë në të gjitha regjimet në të

cilat ajo po aplikon (Kroacia është tashmë anëtare e Grupit Ëassenaar dhe Furnizuesve Bërthamorë).

Masat kufizuese të BE për vendet e treta

Në vijim të miratimit nga KB të Rezolutës 1929 (2010), Këshilli ka miratuar më 26 Korrik 2010 një pozicion të përbashkët që shfuqizon CP 2007/140/ CFSP. Shërbimet e Komisionit European aktualisht po punojnë me një propozim për një Rregullore të Këshillit bazuar në Nenin 215 me qëllim zbatimin e këtij pozicioni të ri të përbashkët.

- [Miratimi nga KB i Rezolutës 1929 \(2010\)](#)
- [Pozicioni i përbashkët i Këshillit 2007/140/CFSP](#)
- [RREGULLORJA E KËSHILLIT \(BE\) Nr 567/2010 datë 29 Qershor 2010 që ndryshon Rregulloren \(KE\) Nr. 329/2007 përsa i përket masave kufizuese kundër Republikës Popullore Demokratike të Koresë](#)
- [RREGULLORJA E KËSHILLIT \(KE\) Nr 423/2007 datë 19 Prill 2007 në lidhje me masat kufizuese kundër Iranit](#)
- [VENDIM I KËSHILLIT datë 26 Korrik 2010 në lidhje me masat kufizuese kundër Iranit dhe shfuqizimi i Pozicionit të Përbashkët 2007/140/CFSP](#)

Linket

Nga Bashkimi European

- [Zgjerimi](#)
- [Bashkimi Doganor dhe i Taksimit](#)
- [Kontrollet doganore dhe siguria](#)
- [Lista e korrelacionit ndërmjet TARIC dhe Shtojcës së përdorimit të Dyfishtë 428/2009](#)
- [Emërtesa e kombinuar, informacioni TARIC, TARIC 2007](#)
- [Baza e të dhënave për të lehtësuar klasifikimin e kimikateve, ECICS](#)
- [Raporti i Informacionit TARIC 2 – Shënimet në fund të faqes datë 04/09/2009](#)
- [Euratom](#)
- [Secretariati Këshillit të Bashkimit European](#)

Faqet e internetit të Shteteve Anëtare:

- [Austria](#)
- Belgjika: Rajoni kryesor i Brukselit [Brussels Capital Region](#) , Rajoni Flanders [Flanders Region](#) dhe Rajoni Ëalloon the [Ëalloon Region](#)
- [Bullgaria](#)
- [Qipro](#)
- [Republika Çeke](#)
- Danimarka: [Ministria e Çështjeve Ekonomike dhe të Biznesit](#) and [Agjencia Kombëtare për Ndërmarrjen dhe Ndërtimin](#)

- Estonia : [eten](#)
- [Finlanda](#)
- [Franca](#)
- [Gjermani](#)
- [Greqi](#)
- [Hungaria](#)
- [Irlanda](#)
- [Italia](#)
- [Letonia](#)
- [Lituania](#)
- [Luksemburgu](#)
- [Malta](#)
- [Hollanda](#)
- [Polonia](#)
- [Portugalia](#)
- [Rumania](#)
- [Sllovakia](#)
- Sllovenia: [Ministria e Ekonomisë](#) dhe [Zyra Kombëtare e Kimikateve](#)
- [Spanja](#)
- Suedia: [Inspektorati Suedez i Produkteve Strategjike](#) and [Inspektorati Suedez i Energjisë Bërthamore](#)
- [Mbretëria e Bashkuar](#)

Kontrolli i eksportit Ndërkombëtar për:

- [Marrëveshja Ëassenaar](#) (regjimi i kontrollit të eksportit për armë konvencionale dhe artikujve të përdorimit të dyfishtë në lidhje me armët konvencionale)
- [Grupi i Australisë](#) (regjimi i kontrollit të eksportit për armë përdorimit të dyfishtë të artikujve biologjikë dhe kimikë)
- [Regjimi i Kontrollit të Teknologjisë së Raketave \(MTCR\)](#)
- [Grupi i Furnizuesve Bërthamorë \(NSG\)](#)

Organizatat Ndërkombëtare në lidhje me çarmatimin dhe mos shtimin

- [Agjencia Ndërkombëtare e Energjisë Atomike \(IAEA\)](#)
- [Organizimi për Ndalimin e Armëve Kimike \(OPCĖ\)](#)

Organizatat në kërkimet mbi çështjet e sigurisë përfshi kontrollin e eksportit:

- [Instituti për Studimet e Sigurisë](#)

2.8. TREGU NDËRKOMBËTAR I QËNDRUESHËM

‘Si mund të kuptojmë që një palë pantallona xhinsi nuk janë ngjyrosur me substance kimike të dëmshme dhe prodhohen në një fabrikë me kushte pune të shëndetshme dhe ku paguhen punëtorët me një pagesë të drejtë?’

‘Si mund të sigurohemi që produktet prej druri që ne importojmë nuk e kanë origjinën nga shfrytëzimi i paligjshëm i pyjeve?’

Organizata FAIRTRADE INTERNATIONAL përfaqëson 24 organizata që punojnë për të garantuar një marrëveshje më të mirë për prodhuesit. Nga selia e saj në Bonn, Gjermani, ajo cakton standartet e tregut të ndershëm ndërkombëtar dhe mbështet prodhuesit e tregtisë së ndershme.

FAIRTRADE
INTERNATIONAL Faqja e internetit: <http://ëëë.fairtrade.net/>

Shembujt e mëposhtëm të etiketave i referohen produkteve që plotësojnë kriterin e njohur gjërisht në fushën e tregtisë së ndershme dhe/ose tregun e qëndrueshëm.

Tregti e ndershme

MAX HAVELAAR është një shenjë dalluese e pavarur. Produktet me shenjën e fair trade – tregtisë së ndershme prodhohen dhe tregtohet në kushtet e mëposhtëme të ndershme. Fondacioni Max Havelaar nuk është vetë prodhuese apo shitëse e mallrave. Max Havelaar është një shenjë cilësie e cila i lejon konsumatorët dhe shoqëritë me mundësinë për të ndihmuar prodhuesit e vegjël në vendet në zhvillim për të fituar një vend më të mirë në zinxhirin e tregtimit, duke i lejuar ata të fitojnë jetesën nga puna e tyre.

Faqja e internetit: <http://ëëë.maxhavelaar.nl/>

FONDACIONI FAIR ĚEAR FOUNDATION (FĚF) ěshtĚ njĚ iniciativĚ ndĚrkombĚtare verifikimi e pĚrkushtuar ndaj jetĚs sĚ punonjĚsve nĚ rritje nĚ mbarĚ botĚn. Ajo punon e lidhur ngushtĚ me njĚ numĚr nĚ rritje shoqĚrish qĚ prodhojnĚ veshje dhe produkte tĚ tjera tĚ qepura dhe qĚ marrin pĚrgjegjĚsi pĚr rrjetin e furnizimit tĚ tyre.

FĚF ruan kontaktet me pĚrmirĚsimet e bĚra nga shoqĚritĚ me tĚ cilat ajo punon. Dhe nĚpĚrmjet ekspertizĚs sĚ pĚrbashkĚt, dialogut social dhe forcimit tĚ marrĚdhĚnieve industrial, FĚF rrit efektshmĚrinĚ e pĚrpjekjeve tĚ bĚra nga shoqĚritĚ.

Faqja e internetit: <http://fairĚear.org/>

Produktet e favorshme Eco

KĚSHILLI I ADMINISTRIMIT TĚ PYJEVE

FSC ěshtĚ njĚ organizatĚ e pavarur, jo-qeveritare, jo pĚrfituese e ngritur pĚr tĚ promovuar menaxhimin e pĚrgjegjshĚm tĚ pyjeve tĚ botĚs. E themeluar nĚ vitin 1993 si pĚrgjigje ndaj ćĚshtjeve mbi shpyllĚzimin global, FSC konsiderohet gjerĚsisht si njĚ nga iniciativat mĚ tĚ rĚndĚsishme tĚ dekadĚs sĚ fundit pĚr tĚ promovuar menaxhimin e pĚrgjegjshĚm tĚ pyjeve nĚ mbarĚ botĚn.

FSC siguron kuadrin standart tĚ njohur ndĚrkombĚtarisht, sigurimin e markĚs sĚ fabrikĚs, dhe shĚrbimet e akreditimit pĚr shoqĚritĚ dhe komunitetet e interesuara nĚ zonat e pĚrgjegjshme pyjore.

Etiketa **FSC** garanton njĚ lidhje tĚ besueshme ndĚrmjet prodhimit tĚ pĚrgjegjshĚm dhe konsumimit tĚ produkteve tĚ pyllit, duke aftĚsuar konsumatorĚt dhe bizneset tĚ marrin vendime blerjeje qĚ njerĚzit dhe mjedisi tĚ pĚrfitojnĚ si dhe tĚ sigurojnĚ vlerĚ tĚ vazhdueshme biznesi. FSC pĚrfaqĚsohet kombĚtarisht nĚ mĚ shumĚ sesa 50 vende rreth e qark botĚs.

Faqja e internetit: <http://ĚĚĚ.fsc.org/>

KËSHILLI I ADMINISTRIMIT TË DETIT

Marine Stewardship Council
Certified sustainable seafood

Këshilli i Administrimit të Detit është çertifikimi kryesor në botë dhe programi i ekoetiketit për ushqim deti të qëndrueshëm. Standartet e zhvilluara të **MSC** për peshkim të qëndrueshëm dhe të studiuar të ushqimit të detit. Ata sigurojnë se ushqimi i detit me etiketën **MSC** vjen dhe mund të çojë në një rritje të qëndrueshme të peshkut.

MSC plotëson etapat më të larta për çertifikimin e besueshëm dhe programet e ekoetiketit, përfshi Udhëzimet e Organizatës së Kombeve të Bashkuara për Ushqimin dhe Bujqësinë dhe Kodin e Praktikës së Mirë ISEAL.

Faqja e internetit: <http://ëëë.msc.org/>

EKO TEKSTIL I QËNDRUESHËM

EKO SustainableTextile garanton ose kufizon përdorimin e disa substancave të dëmshme dhe përputhjen me standartet për mbeturinat e ujit dhe ndotjen e ajrit. Përdorimi i kësaj etikete kontrollohet nga një institucion kombëtar në secilin Shtet Anëtar të BE. Çertifikimi EKO SUSTAINABLE TEXTILE po përdor GOTS (Standartin Global Organik të Tekstileve) i cili shpjegohet më poshtë.

Faqja e internetit: <http://ëëë.controlunion.com/certification/default.htm>

STANDARTI GLOBAL I TEKSTILIT ORGANIK GLOBAL ORGANIC TEXTILE STANDARD (GOTS)

Qëllimi i standartit është të caktojë kërkesat për të siguruar statusin organik të tekstileve, nga marrja e lëndëve të para, nga prodhimi me përgjegjësi mjedisore dhe sociale deri në etiketimin me qëllim që të sigurojë garanci të besueshme për konsumatorin e fundit.

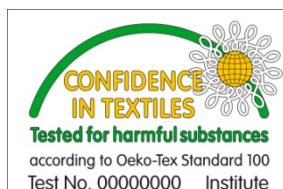
Ky standart për tekstilet organike mbulon prodhimin, përpunimin, industrinë përpunuese, ambalazhimin, etiketimin, eksportimin, importimin dhe shpërndarjen e të gjithë fibrave natyrore. Produktet përfundimtare mund të përfshijnë, por jo të kufizohen në produktet e fibrës, fjetet, copat dhe veshjet. Standartet fokusohen vetëm në kriterin e detyrueshëm.

Para së gjithash, fibrat duhet të jenë natyrale dhe duhet të rriten në mënyrë organike, bazuar në standartet e prodhimit të tilla si ato të propozuara në Rregulloren e KEE 2092/91, ose në rregulloret e NOP. Së dyti, i gjithë procesi i prodhimit duhet të merret parasysh. Kjo do të thotë se çdo hap përpunimi duhet të plotësojë një kriter të caktuar. Kriteret për procesin e prodhimit janë të parashikuara në Standartet Globale të Tekstilit Organik (GOTS). Ato përqëndrohen në çdo hap të përpunimit të prodhimit tekstil (tjerrja, thurja, larja, etj.) dhe për çdo hap është skicuar cilat ndihma përpunimi mund të përdoren, me qëllim që të fitojë sa më shumë të jetë e mundur përfitim mjedisi.

“Grupi Ndërkombëtar i Punës mbi Standartin Global të Tekstilit Organik” u themelua me qëllim që të punojë për harmonizimin e përafrimeve të ndryshme rajonale dhe të zhvillojë një Standart Global të Tekstilit Organik.

Faqja e internetit: <http://certification.controlunion.com/>

Oeko-Tex® Standard 100

Oeko-Tex® Standard 100 është një sistemi testimi dhe çertifikimi globalisht uniform për lëndët e para tekstile, të ndërmjetme dhe produktet përfundimtare në të gjitha fazat e prodhimit.

Testet për substanca të dëmshme përfshijnë substanca të cilat ndalohen ose rregullohen me ligj, kimikate të cilat njihen si të dëmshme për shëndetin, dhe parametra të cilat përfshihen si masë paraprake për

ruajtjen e shëndetit. Një product tekstil i testuar klasifikohet në një prej katër [klasave të produktit Oeko-Tex®](#) bazuar në qëllimin e përdorimit të saj. Sa më intensivisht vjen në kontakt me lëkurën një product, aq më të rrepta kërkesat ekologjike njerëzore që ajo duhet të plotësojë.

Prodhuesit kanë të drejtë të shënojnë produktet e testuara me sukses ose grupet e artikujve me etiketën Oeko-Tex® dhe t'i reklamojnë në forma të tjera për aq kohë sa është provuar brenda testeve të plota laboratorike që të gjithë komponentët, përfshi ndihmëset, janë në përputhje me kriteret e veçanta të testimit pa përjashtim. Një çertifikatë e cila është lëshuar aplikohet për një vit dhe mund të rinovohet aq herë sa të kërkohet.

Standarti Oeko-Tex® 1000

Për të plotësuar Standartin Oeko-Tex® 100 të lidhur me produktin, Oeko-Tex® Standard 1000 është një sistem testimi, auditimi dhe çertifikimi për vendet e prodhimit të favorshme për mjedisin nëpërmjet rrjetit të punues të tekstileve.

Për tu kualifikuar për çertifikimin sipas Standartit Oeko-Tex® 1000, shoqëritë duhet të plotësojnë kriteret e caktuara përse i përket proceseve të përpunimit në favor të mjedisit dhe të japin provë që të paktën 30% e prodhimit total tashmë është çertifikuar sipas Standartit [Oeko-Tex® 100](#).

Kriteret e kërkuara përfshijnë:

- ndalimin e përdorimit të lëndëve dhe ngjyruësve që ndihmojnë dëmtimin e mjedisit
- përputhjen me vlerat standarte për mbeturinat e ujit dhe trajtimin e gazeve të çliruara
- optimizimi i konsumimit të energjisë
- shmangia e zhurmës dhe ndotjes së pluhurit
- matjet e përcaktuara për të garantuar siguri në vendin e punës
- ndalimi i shfrytëzimit të punës së minorenëve
- prezantimi i elementëve bazë të një sistemi menaxhimi mjedisor

Shoqëria monitorohet nga një auditues i pavarur nga një prej institucioneve anëtare të "Oeko-Tex® International – Shoqata për Vlerësimin e Tekstileve të Favorshme për Mjedisin". Çertifikata është e vlefshme për tri vjet.

Faqja e internetit: <http://ëëë.oeko-tex.com>

3. Taksimi i mallrave në Bashkimin European

3.1. Taksa e Vlerës së Shtuar (TVSH)

3.2. Detyrimet e akcizës

3.1. TVSH (Taksa e Vlerës së Shtuar)

‘Cilat janë tarifat e TVSH në 25 Shtetet Anëtare?’

‘Si mund një shoqëri të faturojë TVSH mbi shërbimet apo punimet të cilat janë zbatuar në një shtet tjetër anëtar?’

‘Si mund një shoqëri të kontrollojë vlefshmërinë e një kodi identifikimi TVSH të një klienti bazuar në një kod të shteteve anëtare?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shikoni faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burimi i informacionit: Komisioni European – DP Bashkimi Doganor dhe i Taksimit

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/index_en.htm

Për të gjetur informacion rreth TVSH ndiq hapat.

Hapi 1: futu në faqen e internetit (kliko në linkun e mësipërm), pasuar nga një ose më shumë hapa të tjerë, në varësi nga lloji i informacionit që nevojitet.

Hapi 2a: kliko mbi ‘[Si funksionon TVSH – Normat](#)’ për informacion rreth normave të TVSH të aplikuara në shtetet anëtare të Bashkimit European

Hapi 2b: kliko mbi ‘[Tregtarët – TVSH në BE](#)’ për informacion mbi aplikimin e TVSH në shtetet anëtare

Hapi 2c: kliko mbi ‘[Tregtarët – rregullat e faturimit të TVSH](#)’ për informacion mbi faturimin e saktë të TVSh për transaksionet me shtetet anëtare në BE

Hapi 2d: kliko mbi ‘[Tregtarët – Kontrolli i një numri TVSH– baza e të dhënave](#)’ për informacion mbi kodet e identifikimit të TVSH së shoqërive të BE nëpërmjet VIES (Sistemi i Shkëmbimit të Informacionit të TVSH)

Hapi 2e: kliko mbi ‘[Tregtarët – kthimi i TVSH](#)’ për informacion mbi të drejtën e zbritjes fut TVSH dhe kthimet e TVSH

Ndryshimi i TVSH për importet në deklaratën periodike të TVSH

‘Ndryshimi i TVSH’ ose ‘transferimi i TVSH’ do të thotë që një shoqëri nuk duhet të paguajë TVSH në momentin kur bëhen importime. Importuesi “ndryshon” pagesën e TVSH në deklaratën periodike të TVSH.

Kur importuesi ka të drejtë të zbrezë TVSH e paguar mbi mallrat dhe shërbimet që ai bleu nga furnizuesit e tij, atëherë kjo TVSH mund të zbritet nga TVSH që do të paguhet.

Shoqëritë duhet të përmendin në këtë deklaratë nr. e kodit nën të cilin është dhënë autorizimi për ndryshimin e TVSH.

Shembull

Një ndërmarrje duhet të paguajë EUR 10,000 TVSH si pasojë e shitjeve në vendin e tij. Furnizuesit e tij llogaritën një shumë prej EUR 5,000 TVSH mbi faturat e tyre. Shoqëria importoi mallra për të cilat është detyrim një shumë prej EUR 6,300 mbi TVSH.

Në deklaratën e tij periodike të TVSH, kjo shoqëri është e nevojshme të përmendë:

TVSH për tu paguar (në EUR)

TVSH për tu zbritur (në EUR)

Shitjet në vendin e tij	10,000	TVSH mbi faturat e furnitorëve	5,000
TVSH mbi importet	6,300	TVSh mbi importet	6,300

Totali për TVSH që do të paguhet	16,300	Totali për TVSH për tu zbritur	11,300
----------------------------------	--------	--------------------------------	--------

Bilanci i TVSH për tu paguar = EUR 5,000

3.2. DETYRIMET E AKCIZËS

‘Cilat taksa të akcizës duhet të paguhet në çdo shtet anëtar të Bashkimit Europian për alkolin, produktet e duhanit dhe produktet e energjisë?’

‘Cilat formalitete duhet të plotësohen për lëvizjen e mallrave të akcizës sipas ndërprerjes së taksës së akcizës brenda BE?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko në faqet e internetit të paraqitura më poshtë.

DETYRIMET E AKCIZËS

Burimet e informacionit: Komisioni Europian – DP Bashkimi Doganor dhe i Taksimit

Adresa në internet :

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/index_en.htm

Për të gjetur informacion rreth taksës së akcizës ndiq hapat e mëposhtëme.

Hapi 1: futu në faqen e internetit (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko në ‘[Pijet alkolike – çmimet](#)’ për informacion në taksat e akcizës (çmimet) për pijet alkolike në Shtetet Anëtare të Bashkimit Europian.

Në mënyrë të ngjashme, kliko mbi

- ‘[Produktet e duhanit – çmimet](#)’
- ‘Produktet e energjisë dhe elektricitetit – çmimet’

Për informacion mbi taksat e akcizës për produktet e duhanit dhe produktet e energjisë dhe elektricitetit

EMCS

Burimi i informacionit: Komisioni Europian – DP Bashkimi Doganor dhe i Taksimit

Adresa në internet:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/index_en.htm

Vështrim i përgjithshëm mbi EMCS

EMCS (Lëvizja e akcizës dhe sistemi i kontrollit) është një system i kompjuterizuar për monitorimin e lëvizjeve të mallrave të akcizës sipas ndërprerjes së detyrimit të akcizës brenda BE, p.sh. për ato që nuk janë paguar ende detyrime të akcizës. Që nga 1 **Prill 2010**, ajo zëvendësoi dokumentin që shoqëronte lëvizje të tilla (Dokumenti Shoqërues Administrativ ose AAD) me mesazhe elektronike nga dorëzuesi tek marrësi në dorëzim nëpërmjet administrimeve të shtetit anëtar. Që nga 1 **Janari 2011** dokumenti AAD **nuk është më i vlefshëm për lëvizjet e reja të akcizës sipas ndërprerjes së taksës**: të gjitha këto lëvizje duhet të fillohen duke përdorur EMCS (Dokument Administrativ elektronik ose e-AD).

Për hollësi të mëtejshme shih [EMCS Roadmap](#).

EMCS do të thotë:

- Thjeshtim i procedurave;
- Administrimi pa letra;
- Lëvizje e sigurtë e mallrave (të dhënat e tregtarëve do të kontrollohen përpara se të dërgohen mallrat);
- Lëshim më i shpejtë i garancisë për tregtarët (Vërtetimi që mallrat arritën në destinacionin e tyre do të vijë më shpejt në një mënyrë më të sigurtë);
- Dhe monitorimi efektiv me informacion në kohë reale dhe kontrole gjatë lëvizjeve.

Kjo përmbledhet në një zhvillim më të madh për ata të cilët tregtojnë alkool dhe pije alkoolike, duhan apo produkte energjie.

Informacione të tjera

- [EMCS roadmap](#)
- [EMCS info services](#) (informacioni më i fundit rreth zhvillimit dhe shpërndarjes në shtetet anëtare, politika e komunikimit, lidhjet me faqet e internetit të EMCS të shteteve anëtare)
- [EMCS në praktikë](#) (rrjedha e punës në e-AD, Prototipi i Biznesit, SEED në Europë)
- [Legjislacioni](#) (baza ligjore e EMCS, zbatimi i dispozitave opsionale nga shtetet anëtare)
- [Projekti i Kompjuterizimit të EMCS](#) (Specifikimet e Biznesit, zbatimi në faza dhe funksionimet e mbuluara nga EMCS) përfshi EMCS për zhvilluesit
- [Historia e EMCS](#)

Lista e pyetjeve të shpeshta

4. Prodhimi dhe/ose shitja e mallrave dhe shërbimeve në BE

4.1. Rregullat e tregut të brendshëm përsa i përket lëvizjes së lirë të mallrave

4.1.1. Produktet industriale të mbuluara harmonizimin teknik

4.1.2. Artikujt ushqimorë

4.1.3. Produktet kimike

4.1.4. Produkte të tjera nga përafrimi i ri (shënimi i CE) në

4.2. Rregullat e mjedisit për tregtimin e mallrave në Bashkimin European

4.2.1. Detyrimet për ambalazhimin dhe mbeturinat e ambalazhimit

4.2.2. Pajisjet elektrike dhe elektronike: EEEE dhe ROHS

4.3. Çështjet mjedisore në menaxhimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, projektimi dhe prodhimi i mallrave

4.3.1. EMAS – Eko-Menaxhimi dhe Skema e Auditit

4.3.2. Skemat e Eko-etiketimit për produktet industrial

4.3.3. Eko-projektimi për produktet që përdorin energji.

4.4. Rregullat e tregut të brendshëm përsa i përket lirisë që parashikon shërbimet në bashkimin European

4.4.1. Direktiva e Shërbimeve Europiane

4.4.2. Direktiva e lëvizjes së punonjësve

4.1.1. RREGULLAT NDËRKOMBËTARE TË TREGUT– HARMONIZIMI TEKNIK

(sektorët e harmonizuar sipas “Përafrimit të ri” – markimi KE)

‘Çfarë është shenjimi KE?

‘Cilat ligje dhe standarte të produktit European, p.sh. kërkesat teknike, rregullat e etiketimit dhe ambalazhimit, rregullat mjedisore, duhet të aplikohen për shitjen e produkteve në Bashkimin European që mbulohen nga i ashtuquajti harmonizim teknik?

‘Ku mund të blejmë standarte të harmonizuara me të cilat duhet të jemi në përputhje me kërkesat e direktivave të reja të përafrimit?’

‘Cili është kuptimi i sigurisë së përgjithshme të produktit dhe detyrimi i produktit në BE?

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko në faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë.

A/ Faqet e internetit me informacion të përgjithshëm mbi harmonizimin teknik dhe parimet e standartizimit

Burim informacioni 1: Komisioni European – Përmbledhjet e legjislacionit të BE

Faqja e internetit:

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/index_en.htm

Për të gjetur informacion në këtë faqe internet, ndiq shembullin.

Shembull: Cilat kërkesa teknike të harmonizuara aplikohen për makineritë në BE?

Hapi 1: futu në faqen e internetit ‘[Përmbledhjet e legjislacionit të BE](#)’ dhe kliko mbi ‘Tregu i brendshëm’

Hapi 2: zgjidh në indeksion alfabetik ‘T – Harmonizimi Teknik – Sektorët e harmonizuar në linjë me përafrimin e ri – Makinat - Makineritë’ dhe gjeni titullin dhe përmbledhjen e një ligji përkatës të BE

(p.sh. Dir. 2006/42/EC)

Për këshillim të teksteve të plota të ligjeve të BE: këshillohu me consult Eur-Lex (shih më poshtë)

Burim informacioni 2: Komisioni European – baza e të dhënave EUR-Lex (= tekstet e plota të legjislacionit të BE)

Faqe e internetit: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Për të gjetur informacion në këtë faqe internet, ndiq shembullin.

Shembull: Si të gjejmë tekstin e Direktivës për Makinën (= Dir. 2006/42/EC)?

Hapi 1: futu në faqen e internetit të Eur-Lex (kliko në linkun e mësipërm) dhe kliko në “kërkim i thjeshtë” ‘[Simple search](#)’

Hapi 2: kliko mbi ‘Kërko me numër dokumenti – numër natyror’

Hapi 3: Fut vitin ‘2006’ dhe numrin ‘42’, zgjidh ‘Direktiva’ dhe kliko mbi ‘kërko’

Hapi 4: Kliko mbi ‘Njoftim bibliografik’

Hapi 5: Kliko mbi dokumentin më të freskët sipas “Versioneve të konsoliduara”

Burim informacioni 3: Faqja e internetit e Përafrimit të ri (= referencat tek ligjet dhe standartet e harmonizuara)

Faqja e internetit:

<http://ëëë.neëapproach.org>

<http://europa.eu.int/eur-lex/>

Për të gjetur informacion në këtë faqe internet, ndiq shembullin.

Shembull: Si të gjejme listën e Standarteve të Harmonizuara që janë të vlefshme për pajtueshmërinë me Direktivën e Makinave (= Dir. 2006/42/EC)?

Hapi 1: futu në faqen e Përafrimit të ri (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi '[Direktivat](#) dhe Standartet'

Hapi 3: lëviz në linjën me informacionin rreth Direktivës 2006/42/EC mbi sigurinë e makinerisë

Hapi 4: kliko mbi 'Referencat e Standarteve të harmonizuara'

Hapi 5: zgjidh nga lista e standarteve përkatëse

Hapi 6: shko tek 'Standartet e pikave të shitjes' dhe rendit tekstet e standarteve të harmonizuara nga një institut kombëtar i standartizimit afër vendndodhjes tuaj'.

Kontakto një Anëtar Kombëtar të CEN për standartet e përgjithshme

Kontakto një Anëtar Kombëtar të CENELEC për standartet elektroteknike

Kontakto një Anëtar Kombëtar të ETSI për standartet e telekomunikacionit

Burim informacioni 4: Komisioni European – DP Ndërmarrja dhe Industria
(= politika e BE mbi përafrimin e rij në harmonizimin teknik)

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Për të gjetur informacion në këtë faqe internet, ndiq shembullin.

Shembull: Si të gjejme një udhëzues praktik në zbatimin e Direktivës së Makinës
(= Dir. 2006/42/EC)?

Hapi 1: futu në faqen e internetit të DP Ndërmarrje dhe Industri (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh në 'sektorët e industrisë' artikullin "Inxhinieria Mekanike" pasuar nga "Makineria"

Hapi 3.: kliko mbi 'http://ec.europa.eu/enterprise/mechan_equipment/ppe/guide.htm Udhëzues për aplikimin e Direktivës së Makinerisë 2006/42/EC'

E njëjta faqe interneti përmban gjithashtu një udhëzues më të gjerë mbi markimin me shenjën KE në faqen e mëposhtme të internetit: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/professionals/index_en.htm

B/ Udhëzues i përgjithshëm / publikim

'Udhëzues për Zbatimin e Bazave të Direktivave në Përafrimin e rij dhe në Përafrimin Global' <http://ec.europa.eu/enterprise/neaapproach/legislation/guide/index.htm>

C/ Direktivat e 'Përafrimit të ri' dhe standartet përkatëse të harmonizuara Europiane

Direktivat e 'Përafrimi i ri/global' përmbajnë vetëm kërkesa thelbësore të shëndetit dhe sigurisë për projektimin dhe përdorimin e produktit. Specifikime të hollësishme teknike janë krijuar në standartet e harmonizuara të zhvilluara nga organet Europiane të standartizimit CEN, CENELEC or ETSI.

Për tu bërë një standart i harmonizuar, duhet të pranohet nga Komisioni European. Komisioni harmonizon standartin duke botuar titullin bashkë me direktivën në Gazetën Zyrtare. Sapo miratohen, standartet Europiane të Harmonizuara duhet të publikohen nga anëtarët kombëtarë të CEN, CENELEC dhe ETSI dhe duhet të tërhiqen standartet kombëtare.

Ndërkaq kërkesat thelbësore janë të detyrueshme, si rregull, standartet janë të vullnetshme. Prodhuesit nuk janë të detyrues të ndjekin standartet e harmonizuara për tu pajtuar me direktivat e produktit. Ata janë të lirë të zgjedhin çdo zgjidhje teknike që do të plotësonte kërkesat thelbësore. Megjithatë, produktet në përputhje me standartet e harmonizuara janë konsideruar se i plotësojnë kërkesat thelbësore në direktivë (prezumimi i konformitetit).

Ne vijim faqet e internetit që listojnë standartet e harmonizuara për secilin sektor të mbuluar nga përafrimi i ri në harmonizimin teknik:

<http://ec.europa.eu/enterprise/neaapproach/standardization/harmstds/reflist.html>

<http://ëëë.neaapproach.org>

Tekstet e standarteve Europiane të harmonizuara mund të porositen nga organet e Standartizimit Kombëtar të cilat mund të identifikohen nëpërmjet faqeve të mëposhtëme të internetit:

1) CEN (Komuniteti European për Standartizimin)

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Rue de Stassart, 36

B-1050 Brussels

Tel.: 32 2 550 08 11

Fax: 32 2 550 08 19

E-mail: infodesk@cenorm.be

<http://ëëë.cen.eu/cen/Pages/default.aspx>

Anëtarët kombëtarë të CEN

<http://ëëë.cen.eu/cen/Members/Pages/default.aspx>

2) CENELEC (Komiteti European për Standartizimin Elektroteknik)

<http://ëëë.cenelec.eu/Cenelec/>

Rue de Stassart, 35

B-1050 Brussels

Tel.: 32 2 519 68 71

Fax: 32 2 519 69 19

E-mail: general@cenelec.be

<http://ëëë.cenelec.eu>

anëtarët kombëtarë të CENELEC

<http://ëëë.cenelec.eu/Cenelec/CENELEC+in+action/Ëeb+Store/Standards/default.htm>

3) ETSI (Instituti European i Standarteve të Telekomunikacioneve)

650, route des Lucioles
F-06921 Sophia Antipolis Cedex
Tel.: 33 4 92 94 42 00
Fax: 33 4 93 65 47 16
E-mail: infocentre@etsi.org
<http://www.etsi.org>

anëtarët kombëtarë të ETSI
http://portal.etsi.org/Portal_Common/home.asp

D/ Organet e njoftuara

Listat e organeve të njoftuara, përfshi numrin e identifikimit të një organi të njoftuar si dhe detyrimet për të cilat ai është njoftuar, mund të gjenden në faqen e mëposhteme të internetit:

Sistemi i informacionit Nando (Organizatat e Njoftuara të Përafrimit të ri dhe ato të Projektuara)
<http://ec.europa.eu/enterprise/neaapproach/nando/>

E/ Detyrimi i produktit dhe siguria e përgjithshme e produktit

Direktiva e BE –së mbi detyrimin e produktit mund të konsultohet në:

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=115911:cs&lang=en&list=115911:cs,&pos=1&page=1&nbl=1&pgs=10&hords=>

Direktiva e BE-së e sigurisë së përgjithshme të produktit mund të gjendet në:

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=272287:cs&lang=en&list=272287:cs,258366:cs,258142:cs,&pos=1&page=1&nbl=3&pgs=10&hëords>
=

Më shumë informacion mund të konsultohet në:

http://ec.europa.eu/consumers/safety/prod_legis/index_en.htm

Informacion i veçantë mbi RAPEX (Sistem i Shpejtë Alarmi për produktet jo ushqimore të konsumatorit) mund të konsultohet në:

http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/index_en.htm

F/ Marrëveshjet me vendet e treat

Një listë e Marrëveshjeve të Njohjes Reciproke (MRA) mund të gjendet në:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/international-competitiveness/agreements/index_en.htm

G/ Menaxhimi i cilësisë: standartet dhe organizatat

ISO 9001:2008 (Organizata Ndërkombëtare për Standartizimin)

1, ch. de la Voie-Creuse

Case postale 56

CH – 1211 Geneva 20

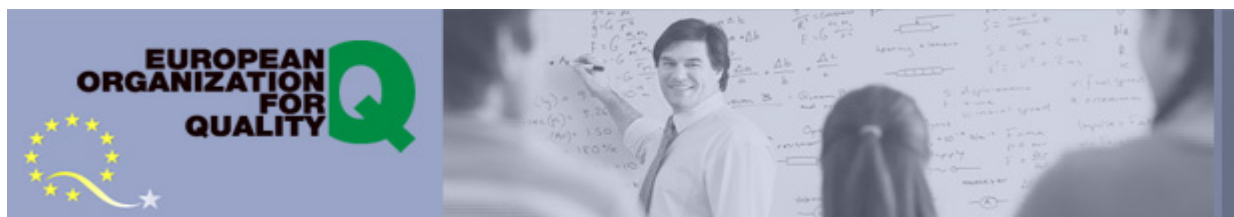
Tel.: 41 22 749 01 11

Fax: 41 22 733 34 30

E-mail: central@iso.ch

<http://ëëë.iso.ch>

EOQ (Organizata Europiane për Cilësinë)

36-38 rue Joseph II

B-1000 Brussels

Tel.: 32 474 240 800

E-Mail: eoq@eoq-org.eu

<http://ëëë.eoq.org>

EFQM (Fondacioni European për Menaxhimin e Cilësisë)

EFQM
Shares what works.

Avenue des Olympiades, 2

B-1140 Brussels

Tel.: 32 2 775 35 11

Fax: 32 2 775 35 96

E-mail: info@efqm.org

<http://ëëë.efqm.org>

H) Akreditimi i institucioneve të certifikimit

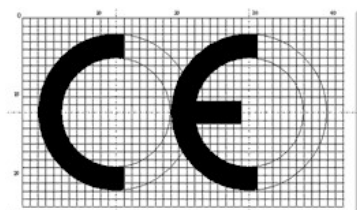
Institucionet e mëposhtëme operojnë në këtë fushë:

- Bashkëpunimi European për Akreditimin
http://ëëë.european-accreditation.org/default_flash.htm
- Forumi Ndërkombëtar i Akreditimit, Inc.
<http://ëëë.iaf.nu>
- Bashkëpunimi Ndërkombëtar i Akreditimit të Laboratorëve (ILAC)
<http://ëëë.ilac.org>

J) shenja e KE

Shenja e KE mund të shkarkohet në formate të ndryshme elektronike nga faqja e mëposhtëme e internetit:

<http://ec.europa.eu/enterprise/faq/ce-mark.htm>

PRODUKTET QË KËRKOJNË SHËNIMIN CE

Faqet e internetit me informacion praktik

Teleferikët: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/cableäays/index_en.htm

Produktet e ndërtimit: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/construction-products/index_en.htm

Siguria elektrike: Direktiva e Tensionit të Ulët (LVD):
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/electrical/lvd/index_en.htm

Pajtueshmëria elektromagnetike (EMC):
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/electrical/emc/index_en.htm

Eksplzivët për përdorime civile:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/specific-chemicals/explosives/index_en.htm

Pajisjet e gazit:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/pressure-and-gas/gas_appliances/index_en.htm

Ashensorët: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/lifts/index_en.htm

Makineritë: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/machinery/index_en.htm

Çlirimet e zhurmave për pajisjet jashtë shtëpisë:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/noise-outdoor-equipment/index_en.htm

Pajisjet dhe sistemet mbrojtëse për atmosferat fuqimisht shpërthyesë (ATEX):

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/atex/index_en.htm

Pajisjet mjekësore: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/medical-devices/regulatory-frameëork/index_en.htm

Pajisje Mbrojtëse Personale (PPE):

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/personal-protective-equipment/index_en.htm

Pajisje presioni:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/pressure-and-gas/pressure-equipment/index_en.htm

Artikuj piroteknikë

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/specific-chemicals/pyrotechnic-articles/index_en.htm

Pajisje terminale të radio telekomunikacioneve (R&TTE)

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/rtte/index_en.htm

Anije argëtuese

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/maritime/recreational-craft/index_en.htm

Lodrat

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/index_en.htm

4.1.2. RREGULLAT E TREGUT TË BRENDSHËM – ARTIKUJT USHQIMORË

‘Cilat rregulla Europiane mbi artikujt ushqimorë lidhen me çështjet teknike, të etiketimit dhe ambalazhimit?’

‘Ku mund të konsultohen shoqëritë për dokumentat udhëzuese mbi HACCP?’

‘Cilat etiketa miratohen zyrtarisht përsa i përket prodhimit organik, specialiteteve tradicionale, treguesve gjeografikë të mbrojtur, etj.?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë.

I. LEGJISLACIONI EUROPIAN I ARTIKUJVE USHQIMORË

Duke ndjekur faqet e internetit lejoni të identifikoni ligjet në fushën e legjislacionit për artikujt ushqimorë:

I.1. Përmbledhjet e ligjeve të BE për artikujt ushqimorë

Burim informacioni: Komisioni Europian – Përmbledhjet e legjislacionit të BE

Faqja e internetit:

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/index_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Zgjidh ‘F’ dhe pastaj ‘Artikujt ushqimorë’ ose ‘Siguria e ushqimit’ nga indeksi alfabetik

Rezultati: përdoruesi do të gjejë titujt dhe përmbledhje të shkurtra të ligjeve të BE për artikujt ushqimorë

1.2. Tekstet e plota të ligjeve të BE për artikujt ushqimorë

Burim informacioni: Komisioni Europian - EUR-LEX

Faqja e internetit: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: Përpiquni të gjeni titujt dhe numrat e referimit të Direktivave të BE, rregulloreve, vendimeve etj. nëpërmjet faqes së internetit ‘Përmbledhjet e legjislacionit të BE’ (shih 1.1.)

Shembull: kërkoni Direktiva 2000/13/EC

Hapi 2: Futni në faqen e internetit të Eur-Lex (klikoni mbi linkun e mësipërm) dhe klikoni mbi ‘kërkim i thjeshtë’

Hapi 3: Klikoni mbi ‘Kërkim me numër natyror’

Hapi 4: Futni vitin (‘2000’) dhe numrin (‘13’), zgjidhni ‘Direktivën’ dhe klikoni mbi ‘kërkoni’

Hapi 5: Klikoni mbi “Njoftim bibliografik”

Hapi 6: Klikoni mbi versionin më të freskët të konsoliduar të Direktivës

1.3. Politika e BE në fushën e sigurisë së ushqimit dhe sigurisë së të ushqyerit

Burim informacioni: Komisioni Europian – DP Mbrojtja e shëndetit dhe konsumatorit

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/food/food/index_en.htm

Food Safety - From the Farm to the Fork

Kjo faqe e internetit përmban një përshkrim të hollësishëm të temave të rregulluara sipas ligjeve të BE për artikujt ushqimorë dhe të ushqyerit e kafshëve (p.sh. komente, udhëzime, informacion rreth legjislacionit të ri në përgatitje e sipër, pikave të kontaktit, etj.)

Më shumë informacion të veçantë mbi temat e mëposhtëme mund të konsultoheni në:

- Ligji i Ushqimit të përgjithshëm [Parimet](#)
 - Udhëzuesit e zbatimit
 - Parimi i parandalimit
 - Gjurmshmëria
 - [Përgjegjësitë](#)
 - Procedurat
 - Sistemi i shpejtë i alarmit
- Të ushqyerit e kafshëve [Etiketimi i lëndëve ushqyese](#)
 - [Sigurimi](#) i higjenës
 - [Sigurimi](#) i shtesave
 - [Miratimi & Rregjistrimi i institucioneve](#)
 - Substancat e padëshirueshme
 - Metodat e vërtetimit dhe Analizës
 - Kontrollet zyrtare
 - Lista e legjislacionit
- Etiketimi dhe ushqimi [Etiketimi i ushqimit](#)
 - Deklaratat e shëndetit dhe ushqimit http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/claims/index_en.htm
 - Etiketimi i ushqimit
 - [Ujerat](#) mineralë
 - Suplementët ushqimorë
 - Shtimi i vitaminave & mineraleve
 - Ushqimet dietike
 - [Ushqimet për fëmijë & të rinj](#)

- Ushqimet për rënien e peshës
- Ushqimet për qëllime të posaçme mjekësore
- Ushqime për sportistët
- Ushqime për diabetikët

- Bioteknologjia
 - ushqimi & të ushqyerit GM
 - Vlerësimi i legjislacionit të BE mbi http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/evaluation/index_en.htm
 - [Strategjia për Europën](#)

- Ushqim i ri
 - [Ushqim i ri](#)

- Siguria kimike
 - [Shtesat](#)
 - [Aromatizuesit](#)
 - [Ndotësit](#)
 - [Mbetjet e Produkteve Mjekësore Veterinare](#)
 - [Mbetjet pesticide](#)
 - Lëndët në kontakt me ushqimet
 - Hormonet tek mishi
 - Praktikat mashtreuse
 - http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/fraudulent/index_en.htm

- Siguria biologjike
 - [Higjena e ushqimit](#)
 - [TSEs / BSE](#)
 - Nënproduktet shtazore
 - [Salmonela / Sëmundjet e shkaktuara nga ushqimi](#)
 - [Trichinella](#)
 - Kriteri mikrobiologjik
 - Laboratorët e referimit të komunitetit
 - [Rrezatimi](#)
 - Institucionet e miratuara
 - Lista e Institucioneve të Vendit të Tretë
 - Lista e Institucioneve siopas [2007/330/EC](#)

- Kontrollet zyrtare
 - [Taksat e inspektimit \(Rregullorja \(KE\) 882/2004\)](#)
 - [Miratimi i kontrolleve para eksportimit të kryear nga vendet e treta](#)

Kontrollet e shtuara mbi importimin e ushqimit me origjinë

TRACES

TR@CES

RASFF

- Shëndeti dhe mirëqënia e kafshëve
- Shëndeti i bimëve
- Inspektimet e FVO (Zyra e Ushqimit dhe Veterinarisë)

Prodhuesit e artikujve ushqimorë janë ligjërisht të detyruar të aplikojnë parimet e HACCP. HACCP është një metodë që shoqëritë duhet të aplikojnë me qëllim ruajtjen e cilësisë së produkteve ushqimorë, bazuar në dy shtylla: analiza e rrezeve (HA = Analiza e rrezikut) dhe përcaktimi i pikave në procesin e prodhimit ku këto rreze janë nën kontroll (Pikat kritike të kontrollit). HACCP njihet 7 parime.

1. Përcaktohen reziqet e mundshme që mund të ndodhin. Kjo do të thotë që merren në konsideratë qoftë rreziqet mikrobiale (zbërthimi i produkteve) qoftë ndotja (ndotja kimike, objekte te huaja)
2. Pikat në procesin e prodhimit ku rreziqet mund të menaxhohen / kontrollohen me efikasitet, duhet të shtrohen si pika kritike kontrolli (CCPs). Shembull: një proces sterilizimi.
3. Janë përcaktuar për këto pika kritike limitet e kufijve (kufijtë kritike) të cilat duhen respektuar. Shembull: temperature minimale dhe maksimale dhe periudha e procesit të sterilizimit.
4. Mbi këto CCPs, rreziku menaxhohet nga masat e funksionimit të instalimit (= një system për të monitoruar kontrollin e CCPs).

5. Që më parë, merren masa korrigjuese, të cilat duhet të aplikohen nëse masat/monitorimi paraqet derogime.

6. Sistemi i plotë ka nevojë të kontrollohet rregullisht për efikasitetin e tij dhe ka nevojë të përshtatet në mënyre të rregullt me qëllim që të ndjekë ndryshimet e procesit apo të produktit.

7. Të gjitha veprimet në shoqëri duhet të regjistrohen (= një dokumentacion përsa i takon të gjithë procedurave dhe regjistrimeve të përshtatshme për këto parime dhe zbatimin e tyre).

Burim informacioni: Kodi Ushqimor

Faqja e internetit: <http://ëëë.codexalimentarius.net>

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

1) Informacion rreth higjenës së ushqimit, përfshi HACCP

Zgjidh '[Standartet zyrtare – Publikimet e veçanta](#)'

Zgjidh 'Higjena e ushqimit – Tekstet bazë (botimi i 4-rt)'

Rezultati: dokumenti "Kodi Ndërkombëtar i rekomanduar i Praktikës - Parimet e përgjithshme të higjenës së ushqimeve"

2) Informacion rreth standarteve për prodhimin e artikujve të caktuar ushqimorë

Zgjidh '[Standartet zyrtare – Standartet e kodit zyrtar – Lista](#)'

III. KËSHILLIM SHKENCOR MBI SIGURINË E USHQIMEVE

Burim informacioni: Autoriteti European i Sigurisë së Ushqimit

Faqja e internetit: <http://ëëë.efsa.europa.eu/>

Autoriteti European i Sigurisë së Ushqimit (EFSA) është parimi bazë i vlerësimit të riskut të Bashkimit European (BE) përsa i përket sigurisë së ushqimit dhe të ushqyerit. Në bashkëpunim të ngushtë me autoritetet kombëtare dhe në këshillim të hapur me piketat e tij, EFSA ofron këshillim shkencor të pavarur dhe komunikim të qartë mbi risqet ekzistuese dhe ato që dalin.

Autoriteti European i Sigurisë së Ushqimit (EFSA) u themelua në Janar 2002, duke pasuar një sërë krizash në fund të viteve '90, si një burim i pavarur i këshillimit dhe komunikimit shkencor mbi risqet të shoqëruara me rrjetin ushqimor. EFSA u krijua si pjesë e një programi gjithpërfshirës për të përmirësuar sigurinë Europiane të ushqimeve, për të siguruar një nivel të lartë të mbrojtjes së konsumatorit dhe të ruajtjes e mirëmbajtjes së konfidencës në furnizimin European të ushqimit.

Në sistemin European të sigurisë së ushqimit, vlerësimi i riskut bëhet në mënyrë të pavarur nga menaxhimi i riskut. Si vlerësues risku, EFSA nxjerr opinione shkencore dhe këshillim për të garantuar një themelim të shëndoshë për politikën dhe legjislacionin European dhe për të mbështetur Komisionin European, Parlamentin European dhe Shtetet Anëtare të BE në marrjen e vendimeve të menaxhimit efektiv dhe në kohë të riskut.

Lehtësimi i EFSA mbulon sigurinë e ushqimeve dhe të ushqyerit, ushqimin, shëndetin dhe mirëqënien e kafshëve, mbrojtjen e bimëve dhe shëndetin e bimëve. Në të gjitha këto fusha, angazhimi më kritik i EFSA është të parashikojë këshillim objektiv dhe të pavarur të bazuar në shkencë dhe komunikim të qartë bazuar në informacionin dhe njohuritë më të përditësuara shkencore. Qëllimi i EFSA është të bëhet e njohur globalisht si organ referimi European për vlerësimin e riskut mbi sigurinë e ushqimit dhe të ushqyerit, shëndetin dhe mirëqënien e kafshëve, ushqimin, mbrojtjen e bimëve dhe shëndetin e bimëve. Këshillimi i pavarur shkencor i EFSA përforcon sistemin e sigurisë Europiane të ushqimit. Në sajë të këtij sistemi, konsumatorët europianë janë ndër më të mbrojturit dhe më të informuarit në botë përsa i përket risqeve në zinxhirin ushqimor.

IV. ETIKETAT SPECIFIKE PËR ARTIKUJT USHQIMORË

IV.1. Treguesit gjeografikë & projektimet e origjinës, çertifikatat me karate të veçantë të artikujve ushqimorë

Skemat e mëposhtëme të BE inkurajojnë prodhimin e shumëllojshëm bujqësor, mbrojnë emrat e produktit nga keqpërdorimi dhe imitimi dhe ndihmojnë konsumatorët duke i blerë ato në lidhje me karakterin e veçantë të produkteve:

- **PDO** – mbulon produktet bujqësore dhe artikujt ushqimorë të cilat janë prodhuar, përpunuar dhe përgatitur në një zonë të dhënë gjeografike duke përdorur të mirënjohurën *knoë-hoë* (e di si).
- **PGI** – mbulon produktet bujqësore dhe artikujt ushqimorë të lidhura ngushtë me zonën gjeografike. Të paktën një prej fazave të prodhimit, përpunimit apo përgatitjes zë vend në këtë zonë.
- **TSG** – nënvizon karakterin tradicional, ose në përbërje ose në mjetet e prodhimit

Produktet të cilat përputhen me kërkesat e caktuara mund të marrin llojet e mëposhtëme të etiketave:

1

2

3

1) TREGUESI GJEOGRAFIK I MBROJTUR (PGI)

2) PRJEKTIMI I MBROJTUR I ORIGJINËS (PDO)

3) SPECIALITETI TRADICIONAL I GARANTUAR (TSG)

Këto logo mund të shkarkohen nga faqet e mëposhtëme të internetit:

http://ec.europa.eu/agriculture/quality/schemes/logos/index_en.htm

Burim informacioni: Komisioni European – DP Bujqësia

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/index_en.htm

TREGUESIT GJEOGRAFIKË DHE PËRCAKTIMET E ORIGJINËS

Legjislacioni i mëposhtëm merret me këtë çështje.

Rregullorja e Këshillit (KEE) Nr 510/2006 datë 20 Mars 2006 mbi mbrojtjen e treguesve gjeografikë dhe përcaktimet e origjinës së produkteve bujqësore dhe artikujve të ushqimit

Kjo Rregullore nuk aplikohet mbi produktet e verës apo pijet energjike.

SPECIALITETI TRADICIONAL

Legjislacioni i mëposhtëm merret me këtë çështje:

Rregullorja e Këshillit (KEE) Nr 509/2006 datë 20 Mars 2006 mbi produktet bujqësore dhe artikujt ushqimorë si specialitete tradicionale të garantuara

Baza e të dhënave **DOOR** përfshin emrat e produkteve të rregjistruara si PDO, PGI ose TSG si dhe emrat për të cilat është aplikuar rregjistrimi.

E-BACCHUS është baza e të dhënave mbi treguesit gjeografikë të mbrojtur në Komunitetin European për verërat me origjinë në Shtetet Anëtare dhe vendet e treta.

Shembujt

1) Shampanja (Francë)

Shampanja është një verë me gaz e prodhuar nga shkaktimi i fermentimit dytësor në shishen e verës për të bërë karbonizimin. Ai prodhohet ekskluzivisht brenda zonës së shampanjës së Francës, nga e cila ajo ka marrë emrin. Ndërkohë që termi “shampanjë” përdoret nga disa prodhues të verës së gazuar në vende të tjera të botës, vende të shumta e kufizojnë përdorimin e termit vetëm për ato verëra që vijnë nga emri shampanjë. Në Europë, ky parim ruhet në Bashkimin European nga statusi të mbrojtur të përcaktimit të origjinës (**PDO**). Vende të tjera, të tilla si Shtete të Bashkuara, kanë njohur natyrën ekskluzive të këtij emri, ende ruajnë një strukturë ligjore që lejon prodhuesit afatgjatë të brendshëm të verës së gazuar për të vazhduar përdorimin e termit “Shampanjë” sipas rrethanave specifike.

2) Djathi - Feta (Greqi)

Ka shtatë zona të “Përcaktimit të Mbrojtur të Origjinës” për prodhimin e feta-s: Peloponezi, Thesalia, Epirusi, stera e Greqisë, Maqedonia, Thrakë dhe ishulli Lesbos.

3) Proshuta Parma (Itali)

Proshuta e Parmës (proshuta e Parmës) u vlerësua me statusin e PDO (Përcaktimi i Mbrojtur i Origjinës) në 1996.

4) Tarta de Santiago (Spanjë)

Tarta de Santiago është keku tradicional nga Spanja veriore. Tarta është e trashë dhe e pasur nme aromatic dhe mjaft e njohur në Santiago, Spanjë si trajtim i kënaqshëm i përdorur për të tërhequr kalimtarët në restorante dhe kafene.

5) Pizza Napoletana

Shtetet anëtare të BE, më 9 Dhjetor 2009, nënshkruan një propozim për të rregjistruar 'Pizza Napoletana' si një "specialitet tradicional i garantuar", sipas skemës së etiketimit të cilësisë të Bashkimit Europian.

IV.2. Etiketa "BIO" për bujqësinë organike

Logoja e bujqësisë organike të BE ofron besimin e konsumatorëve mbi origjinat dhe cilësitë e ushqimit dhe pijes së tyre dhe prania e saj mbi çdo product garanton përputhjen me Rregulloren e BE për bujqësinë organike.

Që në korrik 2010, logoja organike BE është e detyrueshme për të gjitha produktet ushqimore organike të ambalazuara paraprakisht brenda Bashkimit European. Është e mundur gjithashtu të përdoret logoja mbi bazë vullnetare për mallrat organike jot e ambalazuara paraprakisht të prodhuara brenda BE ose për të gjitha produktet organike të importuara nga vendet e treta.

Produktet të cilat iu përgjigjet kërkesave të caktuara mund të marrin etiketën e mëposhtëme:

Burim informacioni: Komisioni European – DP Bujqësia

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/splash_en

ORGANIC FARMING
GOOD FOR NATURE. GOOD FOR YOU

Legjislacioni i mëposhtëm merret me këtë çështje.

Rregullorja e Këshillit (KE) Nr. 834/2007 datë 28 Qershor 2007 mbi prodhimin organic dhe etiketimin e produkteve organikë dhe shfuqizimin e Rregullores (KEE) Nr 2092/91.

Rregullorja e Komisionit (BE) Nr 271/2010 datë 24 Mars 2010 ndryshoi Rregulloren (KE) Nr 889/2008 që paraqet rregullat e hollësishme për zbatimin e Rregullores së Këshillit (KE) Nr. 834/2007, në lidhje me logon e prodhimit organic të Bashkimit European.

Tekstet e plota të këtyre Rregulloreve të BE mund të konsultohen në burimin e mëposhtëm të informacionit:

<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

4.1.3. RREGULLAT E TREGUT TË BRENDSHËM – PRODUKTET KIMIKE

‘Ku mund të gjejë shoqëria jonë një vështirësi të përgjithshme të programeve të sigurisë dhe shprehjet e riskut dhe sigurisë që kanë nevojë të vihen në etiketën e produkteve kimike?’

‘Cilat janë kërkesat për materialet e ambalazhimit të përdorura për ambalazhimin e produkteve kimike?’

‘Cilët ingredient lejohen në produktet kozmetikë?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shikoni faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë.

1. Përmbledhjet e ligjeve të BE në fushën e produkteve kimike

Burim informacioni: Komisioni Europian – Përmbledhjet e legjislacionit të BE

Faqja e internetit:

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/index_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Zgjidh ‘D’ dhe pastaj ‘Lëndët e rrezikshme’ nga indeksi alfabetik

Rezultati: përdoruesi do të gjejë titujt dhe përmbledhjet e shkurtra të ligjeve të BE për grupe të ndryshme të produkteve kimike

2. Tekste të plota të ligjeve të BE

Burim informacioni: Komisioni Europian - EUR-LEX

Faqja e internetit:

<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: Përpiqu të gesh titujt dhe numrat e referencës së Direktivave të BE, Rregulloreve, Vendimeve, etj. nëpërmjet faqes së internetit “Përmbledhjet e legjislacionit të BE” (shih I.1.)

Shembull: kërk Rregulloren 1907/2006

Hapi 2: Futu në faqen e internetit të Eur-Lex (kliko mbi linkun e mësipërm) dhe kliko mbi ‘kërkim i thjeshtë’

Hapi 3: Kliko mbi ‘Kërk me numër natyror’

Hapi 4: Fut vitin (‘2006’) dhe numrin (‘1907’), zgjidh Rregulloren dhe kliko mbi ‘kërko’

3. Politika e BE në fushën e produkteve kimike

Burim informacioni: Komisioni European – DP Ndërmarrja dhe Industria

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: futu në faqen e internetit të DP Ndërmarrja dhe Industria (kliko mbi linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh në ‘Indeksi A deri në Z’ sipas “Sektorët e Industrisë” artikullin “Kimikatet”

Shoqëritë mund të konsultohen me faqet e mëposhtëme të rrjetit me qëllim që të gjejë dokumentat e udhëzimit në ligjet e BE për produktet kimike, artikujt kozmetikë dhe farmaceutikë.

PRODUKTET KIMIKE SPECIFIKË

1. Substancat dhe preparatet e rrezikshme

Informacion specifik rreth **REACH** (Rregjistrim, Vlerësim, Autorizim dhe Kufizim i Kimikateve) dhe **GHS** (Sistem Globalisht i Harmonizuar i Klasifikimit dhe Etiketimit të kimikateve). http://ec.europa.eu/enterprise/reach/index_en.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/documents/reach/index_en.htm

Më shumë Dokumenta specifike, të Udhëzuesit rreth REACH mund të konsultohet tek:

http://guidance.echa.europa.eu/guidance_en.htm

Politika e BE në fushën e preparateve të rrezikshme:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/dangerous/index_en.htm

ESIS – Sistemi Europian i Informacionit të Substancave kimike

<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/>

2. Produktet e mbrojtjes së bimëve

Informacion rreth legjislacionit të BE mbi produktet e mbrojtjes së bimëve:

http://ec.europa.eu/food/plant/protection/index_en.htm

4. Biocidet

Direktiva Europiane e Biocideve (BPD):

<http://ec.europa.eu/environment/biocides/>

Sistemi i informacionit **BPD**:

<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/index.php?PGM=bpd>

Ky është një Sistem Informacioni në internet BPD i cili jep një listë të lëndëve aktive që listohen në Shtojcën I ose IA ose të Direktivës 98/8/EC në lidhje me vendosjen e produkteve biocidale në tregun e BE (Direktiva e Produkteve Biocidale) e quajtur 'lista e Shtojcës I / shtesat IA' dhe një listë të quajtur "lista e mos-përfshirjeve'.

[Rregjistri i Komunitetit për produktet Biocidale](#)

5. Plehrat organikë

Informacion rreth Legjislacionit të BE mbi plehrat organikë:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/index_en.htm

6. Detergentët

Informacion rreth Legjislacionit të BE-së mbi detergentët:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/detergents/index_en.htm

7. Artikujt eksplozivë

Informacion rreth legjislacionit të BE mbi artikujt eksplozivë:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/explosives/index_en.htm

8. Artikujt piroteknikë

Informacion rreth Legjislacionit të BE mbi artikujt piroteknikë:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/pyrotechnic/index_en.htm

9. Prekursorët e drogës

Informacion rreth Legjislacionit të BE mbi prekursorët e drogës:

http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/precursors/index_en.htm

ARTIKUJ KOZMETIKË

Politikat e BE në fushën e kozmetikëve:

<http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/documents/>

Cosing është një bazë e veçantë të dhënash me informacion mbi ingredientët kozmetikë që përfshihet në Direktivën e Kozmetikëve 76/768/EEC, Inventari i Ingredientëve Kozmetikë dhe Opinioneve mbi ingredientët kozmetikë të Komitetit Shkencor mbi Sigurimin e Konsumatorit: <http://ec.europa.eu/consumers/cosmetics/cosing/>

Udhëzuesit për interpretimin e Direktivës së Kozmetikëve:

http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/documents/guidelines/index_en.htm

Produktet e linjës së trupit:

http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/cosmetic-products/borderline-products/index_en.htm

Produktet kundra diellit:

http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/cosmetic-products/sunscreen-products/index_en.htm

Siguria e lysterjes së flokëve:

http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/cosmetic-products/hair-dye-products/safety-strategy/index_en.htm

FARMACEUTIKËT

1) Politikat e BE në fushën e farmaceutikëve

http://ec.europa.eu/health/index_en.htm

Më shumë informacion specifik

1) Produktet medicinale per përdorim njerëzor

[Informacion i përgjithshëm](#)

[Kuatr i ligjor](#)

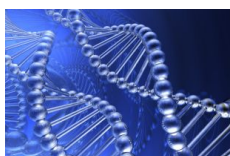
[Ilaçet për fëmijët](#)

[Produktet medicinale për jetimët](#)

[Terapitë e avancuara](#)

[Produktet medicinale herbale](#)

II) Produktet medicinale për përdorim veterinar

2) EMEA – Agjencia Europiane e Ilaçeve

<http://ëëë.ema.europa.eu>

Agjencia Europiane e ilaçeve është një agjenci e decentralizuar e Bashkimit European, me qendër në Londër. Agjencia është e përgjegjshme për vlerësimin shkencor të ilaçeve të zhvilluar nga shoqëritë farmaceutike për përdorim në Bashkimin European.

Dokumentat e referencës

1) Legjislacioni i BE – Eudralex

Organi i legjislacionit të Bashkimit European në sektorin Farmaceutik është ahrtuar në Volumn 1 dhe Volumn 5 të publikimit "Rregullat që drejtojnë produktet medicinale në Bashkimin European".

- [Volumi 1 – Legjislacioni i BE për produktet medicinale për përdorim njerëzor](#)
- Volumi 5 – Legjislacioni i BE për produktet medicinale për përdorim veterinar

Legjislacioni bazë ndihmohet nga udhëzuesit që botohen gjithashtu në volumnet e mëposhtëme të “Rregullat drejtuese të produkteve medicinale në Bashkimin European”:

- Volumi 2 – Njoftim i aplikantëve dhe udhëzuesit rregullatorë për produktet medicinale për përdorim njerëzor guidelines
- [Volumi 3 – Udhëzuesit shkencorë për produktet medicinale për përdorim njerëzor](#)
- [Volumi 4 – Udhëzuesit për praktikën e mira të prodhimit për produktet medicinale për përdorim njerëzor dhe veterinar](#)
- [Volumi 6 – Njoftim për aplikantët dhe udhëzuesit rregullatorë për produktet medicinale për përdorim veterinar](#)
- [Volumi 7 – Udhëzuesit shkencorë për produktet medicinale për përdorim veterinar](#)
- Volumi 8 – Kufijtë maksimalë të mbetjeve
- [Volumi 9 – Udhëzuesit për farmako-vigjilencën për produktet për përdorim njerëzor dhe veterinar](#)
- Volumi 10 – Udhëzuesit për analizat klinike

Produktet medicinale për përdorim pediatrik, për jetimët, produktet medicinale herbale dhe terapitë e përparura udhëhiqen nga rregulla të veçanta.

2) Rregjistri i Komunitetit

Rregjistri i Komunitetit liston të gjitha produktet medicinale për përdorim njerëzor dhe veterinar si dhe produktet medicinale për jetimët që kanë marrë një autorizim marketingu nëpërmjet procedurës së centralizuar.

[Hyrje në Rregjistrin e Komunitetit](#)

4. Klasifikimi dhe etiketimi i produkteve kimike

Burim informacioni: EUROPEAN COMMISSION – DG ENTERPRISE AND INDUSTRY
CLP / GHS Eeb page

Faqja e internetit:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/classification/index_en.htm

CLP/GHS – Klasifikimi, etiketimi dhe ambalazhimi i substancave dhe përzierjeve

CLP është Rregullorja mbi klasifikimin, etiketimin dhe ambalazhimin e substancave dhe përzierjeve. Kjo rregullore rendit legjislacionin e mëparshëm të BE mbi klasifikimin, etiketimin dhe ambalazhimin e kimikateve në GHS (Sistemi globalisht i harmonizuar i Klasifikimit dhe Etiketimit të Kimikateve).

Burim informacioni: KOMISIONI EUROPIAN – QENDËR E PËRBASHKËT KËRKIMI

Faqja e internetit: <http://ecb.jrc.ec.europa.eu/classification-labelling/>

Prodhuesit dhe shitësit me shumicë mund të konsultohen me këtë faqe interneti me qëllim që të gjejnë informacion rreth produkteve kimike:

- **Numrat e klasifikimit (KE ose Nr. EINECS., Nr. CAS);**
- **Treguesi i rrezikut dhe simboli (-et);**
- **Shprehjet e riskut (shprehjet e R);**
- **Shprehjet e sigurisë (shprehjet S);**
- **Kufizimet specifike të përqëndrimit;**

- **Të dhënat Seveso.**

Si të përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: Zgjidh “ESIS” nga menuja (ESIS = Sistemi Europian i Informacionit mbi Substancat Kimike)
Hapi 2: Zgjidh një substancë kimike nëpërmjet numrit të saj të EINECS, ELINCS, NLP ose CAS ose nëpërmjet formulës së saj molekulare apo emrit të substancës së saj (p.sh. “benzeni”)

Hapi 3: këshillohu me listën e informacionit të klasifikimit dhe etiketimit që lidhet me këtë substancë

Ky kërkim rezulton për produktin “BENZEN” në informacionin e mëposhtëm.

Numrat e klasifikimit (Nr. e EC ose EINECS, Nr. CAS)

Nr. EC: 200-753-7

Nr. CAS: 71-43-2

Emri i substancës: Benzeni

Treguesi i rrezikut dhe simboli (-et)

F: Shumë e ndezshme

T: Toksike

Shprehjet e riskut (Shprehjet-R)

R45: Mund të shkaktojë kancerin

R46: Mund të shkaktojë dëmtim të trashëgueshëm gjenetik

R11: Shumë e ndezshme

R36/38: Irriton sytë dhe lëkurën

R48/23/24/25: Toksike – rrezik i dëmtimit serioz ndaj shëndetit nga ekspozimi i zgjatur nëpërmjet thithjes me hundë, në kontakt me lëkurën dhe nëse gëlltitet

R65: E dëmshme – mund të shkaktojë dëmtim të mushkërive nëse gëlltitet

Shprehjet e sigurisë (Shprehjet -S)

S53: Shmang ekspozimin – merr udhëzime të veçanta para përdorimit

S45: Në rast aksidenti ose nëse ju nuk ndjeheni mirë, kërko menjëherë këshillim mjekësor (trego etiketën ku është e mundshme)

Burim informacioni: Botimet Ellis BV

CD-ROMs : Substancat e rrezikshme / Artikujt kozmetikë / Euro Transport

Faqja e internetit : http://ëëë.ellispub.com/index.php?page_id=15

Botimet Ellis përditësohen rregullisht në CD e mëposhtëme:

- 1) Substancat e rrezikshme CD
- 2) Artikujt kozmetikë CD
- 3) Euro Transporti CD

1) SUBSTANCAT E RREZIKSHME CD

Legjislacioni i BE kërkon që kimikatet dhe preparatet e rrezikshme të prodhuara ose të importuara në Bashkimin Europian plotësojnë kërkesat e klasifikimit të përshtatshëm, ambalazhimit dhe etiketimit siç janë përcaktuar në Direktivën 67/548/EEC, në amendimet dhe Shtojcat e saj të shumta.

Përveç kësaj, substancat e reja, ato që nuk përfshihen në Inventarin Europian të Substancave Kimike Ekzistuese (EINECS) janë subjekt i procedurës së njoftimit. CD – ja e substancave të rrezikshme sjell të gjithë këtë informacion rregullues në një CD-ROM plotësisht të kërkueshëm.

Përmbajtjet

- Teksti i konsoliduar i Direktivës 67/548/EEC përfshi të gjitha shtojcat, bashkohen me inventaret e EINECS dhe ELINCS
- I gjithë legjislacioni dhe legjislacioni i propozuar mbi klasifikimin, ambalazhimin dhe etiketimin e preparateve të rrezikshme
- Lista e substancave të rrezikshme në 8 gjuhë zyrtare të BE

- Legjislacioni që mbulon kufizimet mbi marketingun dhe përdorimin e disa substancave dhe preparateve të rrezikshme, rreziqet më të mëdha aksidentale të aktiviteteve industriale direktiva (SEVESO) dhe COMAH, the mbrojtja e punonjësve nga substancat e rrezikshme, importimi dhe eksportimi i disa produkteve kimike
- Një modul mbi transportin e mallrave të rrezikshme dhe ambalazhimin dhe etiketimin e produkteve kozmetike
- Një bazë të dhënash e veçantë të Vlerësimit të Riskut që mbulon dokumentin e Udhëzimit Teknik në mbështetje të Direktivës 93/67 mbi vlerësimin e riskut për substanca të reja të njoftuara

Karakteristikat

- Të gjitha substancat kimike të listuara, në 8 gjuhë, që mund të nxirren nëpërmjet emrit, klasifikimit, CAS, EC ose numrit të indeksit
- Hyrja e lehtë në hollësitë e një substancë, siç botohet, duke treguar klasifikimin e saj, riskun dhe shprehjet e sigurisë, simbolin e përshtatshëm të lajmërimit dhe strukturën e tij kimike
- Kërkimin e tekstit të plotë

2) CD E ARTIKUJVE KOZMETIKË

Kjo është një mjet për referim të plotë për prodhuesit, shoqëritë e ambalazhimit, organet rregullatore dhe laboratorët e kërkimit – në fakt kushdo është i përfshirë në prodhimin dhe ambalazhimin e produkteve kozmetike. Një modul i CD së Substancave të Rrezikshme, siguron një mbulim të plotë të rregullave të BE që drejtojnë produktet kozmetike.

Mbulimi

- Emërtesa e përbashkët e ingredientëve
- I gjithë legjislacioni i BE mbi produktet kozmetike plus një version të konsoliduar të Direktivës 76/768/EEC dhe Shtojcave të saj
- Legjislacioni mbi testimin e kafshëve plus informacinin mbi Komitetin Shkencor

Karakteristikat

- Hyrje në tryezën kryesore tek funksionet e një ingredient, të gjitha kufizimet e detyrueshme, kushtet e përdorimit dhe paralajmërimet
- Kutitë udhëzuese me zgjedhje, menutë dhe modelet e kërkimit për kërkim të lehtë

3) CD E EURO TRANSPORTIT

Një modul i CD së Substancave të rrezikshme, ky CD-ROM siguron mbulimin e plotë të rregulloreve të sigurisë për transportin e mallrave të rrezikshme me rrugë tokësore, hekurudhore, në lartësi dhe detare.

Mbulimi

- Legjislacioni aktual dhe i propozuar mbi transportin e substancave të rrezikshme
- Këshilluesit e legjislacionit të sigurisë dhe kontrollet e sigurisë, Marrëveshjet shumëpalëshe dhe detajet mbi Autoritetet Kompetente për aplikimin e ADR

Karakteristikat

- Hyrje në menu për seksion për kërkim të lehtë
- Shtojca plotësisht të kërkueshme dhe tabelat për akses të drejtpërdrejtë në informacion
- Kërkim i tekstit të plotë

4.1.4. RREGULLAT E TREGUT TË BRENDSHËM – PRODUKTET E TJERA

‘Ku mund të gjejë shoqëria jonë një vështirësi të përgjithshme mbi ligjet e produktit që nuk i përkasin sektorëve të përmendur në seksionet e mëparshme?

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë:

Këto mallra janë:

- automjetet me motor
- produktet tekstile dhe veshjet e këmbëve
- mobiljet
- ...

1. Përmbledhjet e ligjeve të BE

Burim informacioni: Komisioni Europian – Përmbledhjet e legjislacionit të BE

Faqja e internetit:

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/index_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Shembull 1: Ligjet e BE mbi produktet tekstile dhe këpucët

Hapi 1: Zgjidh ‘L’ dhe më pas ‘Etiketimi – jo i produkteve ushqimore’ nga indeksi alfabetik

Hapi 2: Zgjidh ‘Emërtimi dhe etiketimi i produkteve tekstile’ ose ‘Etiketimi i veshjeve për këmbët’

Rezultati: përdoruesi do të gjejë titujt dhe përmbledhjet e shkurtra të ligjeve të BE mbi etiketimin e tekstileve dhe këpucëve

2. Tekstet e plota të ligjeve të BE

Burim Informacioni: Komisioni Europian - EUR-LEX

Faqja e internetit: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: Përpiqu të gesh titujt dhe numrat e referimit të Direktivave të BE, Rregulloreve, Vendimeve etj. nëpërmjet faqes së internetit “Përmbledhje të legjislacionit të BE” (shih I.1.)

Shembull: kërko Direktivën 2008/121/EC

Hapi 2: Futu në faqen e internetit të Eur-Lex (kliko mbi linkun e mësipërm) dhe kliko mbi ‘kërkim i thjeshtë’

Hapi 3: Kliko mbi ‘Kërkim me numër natyror’

Hapi 4: Fut vitin (‘2008’) dhe numrin (‘121’), zgjidh ‘Direktiva’ dhe kliko mbi ‘kërko’

Hapi 4: Kliko mbi ‘njoftim bibliografik’

Hapi 5: Kliko mbi versionin më të freskët të konsoliduar të Direktivës

3. Politika e BE në fushën e produkteve të ndryshme industriale

Burim informacioni: Komisioni Europian – DP Ndërmarrja dhe industria

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Zgjidh «Sektorët e industrisë».

Shoqëritë mund të konsultohen me faqe të ndryshme të internetit të DP NDërmarrja dhe Industria në Komisionin Europian për të gjetur këto referencat në ligjet e BE dhe dokumentat e udhëzuesit përkatës për produkte të veçanta.

1) Produkte tekstile

Në brendësi të faqeve të internetit përfshihet informacion mbi ligjet e BE përsa i përket prodhimit dhe shitjes së produkteve tekstile në Bashkimin Europian.

- Informacion i përgjithshëm http://ec.europa.eu/enterprise/textile/index_en.htm
- Çështjet e mjedisit:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/environment/index_en.htm

- Subjektet:
- [IPPC \(Parandalimi & Kontrolli i Integruar i Ndotjes\)](#)
 - [Sistemi Tregtar i çlirimit të gazrave \(EU ETS\)](#)
 - [Rregullimi mbi Rregjistrimin, Vlerësimin, Autorizimin dhe Kufizimin e Kimikateve \(REACH\)](#)

2) Veshje për këmbët

Në brendësi të faqes së internetit përfshihet informacion mbi legjislacionin e BE përsa i takon prodhimit dhe shitjes së veshjeve për këmbët në Bashkimin Europian:

http://ec.europa.eu/enterprise/footwear/index_en.htm

3) Lëkura

Brenda faqes së internetit përfshihet informacion mbi legjislacionin e BE në lidhje me prodhimin dhe shitjen e lëkurës në Bashkimin Europian:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/leather/index_en.htm

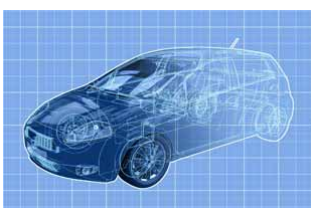
4) Mobiljet

Brenda faqes së internetit përfshihet informacion mbi legjislacionin e BE në lidhje me prodhimin dhe shitjen e mobiljeve në Bashkimin Europian:

http://ec.europa.eu/enterprise/furniture/index_en.htm

5) Automjetet motorrike

Brenda faqes së internetit përfshihet informacion mbi legjislacionin e BE në lidhje me prodhimin dhe shitjen e automjeteve motorrike në Bashkimin Europian:

http://ec.europa.eu/enterprise/automotive/index_en.htm

Informacion mbi automjetet e pastra dhe efikase në energji të transportit rrugor mund të konsultohen në faqen e mëposhtme të internetit:

<http://ëëë.cleanvehicle.eu/>

Portal i Automjeteve të pastra si bazë të dhënash në rrjet synon të garantojë një nivel kërkesë për automjetet e transportit rrugor të pastra dhe efikase në energji dhe të inkurajojë prodhuesit të investojnë në zhvillimin e automjeteve me konsum të ulët energjie, çlirime të ulëta të CO₂ dhe ndotësve. Portal i Automjeteve të Pastra ofron mundësi përdorimi të një sistemi të gjerë dhe novator të të dhënave të automjeteve.

Karakteristikat

- Akses në bazën e të dhënave më të madhe të Europës të automjeteve
- Llogaritje e kostos së përjetshme, në vijim të “Direktivës së Automjeteve të Pastra” (2009/33/EC)
- Karakteristika bashkëvepruese të prokurimit të përbashkët për të rritur zhvillimin e tregut dinamik
- Informacion për të gjithë BE rreth rregullave ekzistuese të prokurimit dhe skemave stimuluese për automjetet e pastra
- Informacion për të gjithë BE rreth aksioneve të tregut për automjetet e pastra
- Aplikim në rrjet i fuqishëm dhe i lehtë në përdorim
- Në vazhdim të “Direktiva e Automjetit të Pastër” (2009/33/EC)
- Informacion i të dhënave individuale për çdo vend në BE

4.2. Rregullat mjedisore për tregtimin e mallrave në Bashkimin Europian

4.2.1. ASPEKTET MJEDISORE – DETYRIMET E AMBALAZHIMIT DHE MBETURINAVE TË AMBALAZHIMIT

‘Pse është e detyrueshme të paguhet një kontribut për çdo ambalazhim që një shoqëri po përdor kur sjell një produkt në treg në BE?’

‘Cilat organizata në secilin shtet anëtar janë të përgjegjshme për grumbullimin e kontributeve nga të gjithas shoqëritë që sjellin produkte me një ambalazhim në treg dhe si mund të rregjistrohet një shoqëri me to?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë.

1. Kuadri ligjor për mbeturinat e ambalazhimit në BE

Burimi i informacionit:	Komisioni Europian - DP Mjedisi
Faqja e internetit:	http://ec.europa.eu/environment/ëaste/packaging_index.htm

Direktiva 94/62/EC synon të harmonizojë masat kombëtare me qëllim që të parandalojë ose të harmonizojë masat kombëtare me qëllim që të parandalojë apo reduktojë impaktin e ambalazhimit dhe mbeturinave të ambalazhimit në mjedis dhe të sigurojë funksionimin e Tregut të Brendshëm. Ai përmban dispozita mbi parandalimin e mbeturina të ambalazhimit, mbi ripërdorimin e ambalazhimit dhe mbi përtëritjen dhe riciklimin e mbeturinave të ambalazhimit.

2. Organizatat e përtëritjes së mbeturinave të ambalazhimit në BE

Burim informacioni:	Organizata e përtëritjes së ambalazhimit Europë
Faqja e internetit:	http://ëëë.pro-e.org

Kjo faqe interneti të çon në faqet kombëtare në Shtetet Anëtare të BE të cilat përdorin logon e ‘pikës jeshile’ Prodhuesit dhe importuesit mund të rregjistrohen nëpërmjet këtyre faqeve të internetit me qëllim që të plotësojnë detyrimet e tyre dhe të marrin të drejtën për të përdorur pikën jeshile në ambalazhimin e tyre.

4.2.2. ASPEKTET MJEDISORE – PAJISJET ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE: ËËËË DHE ROHS

‘Pse është e detyrueshme të paguhet një taksë për grumbullimin e mbeturinave dhe riciklimin për pajisjet elektrike dhe elektronike të cilat vijnë në tregun e BE?’

‘Cilat organizata në secilin Shtet Anëtar janë të përgjegjshme për grumbullimin e taksave nga të gjitha shoqëritë që sjellin këtë pajisje në treg dhe si mund të rregjistrohet një shoqëri me to?’

‘Cilat substanca të rrezikshme nuk lejohen të përdoren në pajisjet elektrike dhe elektronike?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko në faqet e internetit dhe publikimet e paraqitura më poshtë.

1. Kuadri ligjor për Pajisjet Elektrike dhe Elektronike mbeturina (ËËËË) dhe Kufizimi i përdorimit të Substancave të Rrezikshme (ROHS) në pajisjet elektrike dhe elektronike në BE

Direktivat **2002/95/EC** mbi kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme (ROHS) në pajisjet elektrike dhe elektronike dhe **2002/96/EC** mbi pajisjet elektrike dhe elektronike mbeturina (ËËËË) janë hartuar për të ndaluar rritjen e shpejtë të nivelit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe masat plotësuese të Bashkimit Europian mbi gruposjen dhe djegjen e mbeturinave. Riciklimi i shtuar i pajisjeve elektrike dhe elektronike do të kufizojë sasinë totale të mbeturinave që shkojnë drejt hedhjes përfundimtare. Procedurat janë të përgjegjshme për kthimin mbrapsht dhe riciklimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike. Kjo ofron nxitje për të projektuar pajisje elektrike dhe elektronike në një mënyrë më efikase për mjedisin, që merr parasysh plotësisht aspektet e menaxhimit të mbeturinave. Konsumatorët janë në gjendje të kthejnë pajisjet e tyre pa pagesë. Me qëllim që të parandalojë gjenerimin e mbetjeve të rrezikshme, Direktiva 2002/95/EC kërkoi zëvendësimin e metaleve të rëndë të ndryshëm (plumbit, mërkurit, kadmiumit dhe kromiumit heksavalent) dhe ngadalësuesve të flakës së brominuar (bifenilet e polibrominuar (PBB) ose difenil eteret e polibrominuara (PBDE) në pajisje të reja elektrike dhe elektronike të vëna në treg pas datës 1 korrik 2006.

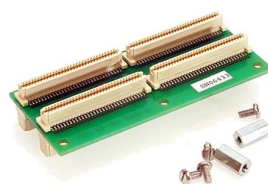
Burimi i informacionit: Komisioni Europian - DP Mjedis

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/environment/ëaste/ëëëë_index.htm

Ilustrimi i një ROHS-produkte të përputhshme

Socket Saver (pa plumb)

2. ËEEE organizatat e rigjenerimit në BE

Burimi i informacionit: Forumi ËEEE

Faqja e internetit: <http://ëëë.ëëëë-forum.org/>

Kjo faqe e internetit të çon në faqet kombëtare të internetit në Shtetet Anëtare të BE të organizatave të përfshira në ËEEE. Prodhuarit dhe importuesit mund të regjistrohen nëpërmjet këtyre faqeve të internetit me qëllim që të plotësojnë detyrimet e tyre.

4.3. Çështjet e mjedisit në menaxhimin e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme, projektimi dhe prodhimi i mallrave

4.3.1. EMAS – EKO-MENAXHIMI DHE SKEMA E AUDITIT

Eko-Menaxhimi dhe Skema e Auditit (EMAS) është skema vullnetare e BE për organizatat që janë të gatshëm të angazhohen për të vlerësuar, përmirësuar dhe raportuar mbi shfaqjet e tyre mjedisore. Komisioni ka zhvilluar një set mjetesh të EMAS SME për të pajisur Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme me një shpjegim hap pas hapi për të arritur rregjistrimin me Skemën e Eko-Menaxhimit dhe Auditimit të BE.

Burimi i informacionit: Komisioni Europian - DP Mjedisi

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Ndërmarrjet mund të kontaktojnë në organet kombëtare të Shteteve Anëtare të cilët janë të përgjegjshëm për rregjistrimin e organizatave të EMAS.

4.3.2. SKEMAT E EKO-ETIKETIMIT PËR PRODUKTET INDUSTRIALE

BE cakton një eko-etiketë Komuniteti për produktet dhe shërbimet me ndikim të reduktuar në mjedis.

Kur mund të vendosë një shoqëri një eko-etiketë mbi produktet e saj? Cilat janë kushtet? Një përgjigje mund të gjendet në faqen e mëposhtme të internetit.

Burimi i informacionit: Komisioni European - DP Mjedisi

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Për të gjetur informacion, zgjidhni një nga artikujt e mëposhtëm.

Hapi 1: Zgjidh '[Produktet e ekoetiketuara – kategoritë e produktit](#)' dhe zgjidh më pas një grup të veçantë produktesh, p.sh. 'Detergentët e lavanterisë' nëse ju dëshironi të shihni listën me kriterin e eko-etiketës për këtë grup.

Hapi 2: Zgjidh '[Produktet e ekoetiketuara – Gjetja e produkteve](#)' me qëllim që të gjesht në [katalogun e eko-etiketës](#) një listë me **shoqëritë dhe produktet e tyre** të cilat tashmë marrin eko-etiketën Europiane.

Hapi 3: Zgjidh 'Kontaktet – Organet kompetente' nëse dëshironi të shihni një listë me emrat dhe adresat e autoriteteve kompetente në një vend të caktuar.

4.3.3. EKO-PROJEKTIMI PËR PRODUKTET QË PËRDORIN ENERGJI

Komisioni European po promovon Ekoprojektimin e produkteve që përdorin energji (EuP)

Burim informacioni: Komisioni European - DP Ndërmarrja dhe Industria

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/sustainable-product-policy/ecodesign/index_en.htm

Direktiva Ekoprojektim pajis me rregulla të qëndrueshme për të gjithë BE në lidhje me përmirësimin e performancës mjedisore të produkteve që përdorin energji (ERPs) nëpërmjet ekoprojektim ecodesign. Për rrjedhojë ajo parandalon legjislacionet kombëtare jo të ngjashme mbi performancën mjedisore të këtyre produkteve të bëhen pengesë në tregtinë brenda BE. Nga kjo duhet të përfitojnë që të dy si bizneset dhe konsumatoreët, duke rritur cilësinë e produktit dhe mbrojtjen e mjedisit dhe duke lehtësuar lëvizjen e lirë të mallrave në BE. Ju lutem shihni broshurën tonë.

Energy related products (*the use of which has an impact on energy consumption*) account for a large proportion of the energy consumption in the EU and include:

- **produktet që përdorin energji (EUPs)**, të cilat përdorin, prodhojnë, transferojnë ose matin energji (p.sh. elektricitet, gaz, lëndë të djegshme fosile) përfshi mallrat e konsumatorit të tilla si kaldajat, ngrohësit me ujë, kompjuterët, televizorët dhe produkte industriale të tilla si transformatorët, ventilatorët industrialë dhe furrat industriale.
- **Produkte të tjera që përdorin energji (ERPs)** të cilat jo domosdoshmërisht përdorin energji por kanë një ndikim mbi energjinë dhe për rrjedhojë mund të kontribuojnë në kursimin e energjisë, të tilla si dritaret, materialet izoluese ose pajisjet e banjës (p.sh. kokat e dushit, rubinetat).

4.4. Rregullat e tregut të brendshëm përsa i takon lirisë për të ofruar shërbime në Bashkimin Europian.

4.4.1. DIREKTIVA E SHËRBIMEVE EUROPIANE

‘Ku mund të gjej informacion rreth zbatimit të Direktivës së Shërbimeve në Shtetet anëtare në BE? Në mënyrë më specifike, ku mund të konsultojë një listë me pikat e kontaktit të vetëm?’

Konsultohuni me faqen e internetit të përmendur më poshtë për të marrë një përgjigje për këtë pyetje.

Burim Informacioni: Komisioni Europian - DP Tregu i Brendshëm

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm

Si të përdorim këtë faqe interneti?

Kliko mbi ‘[pikat e kontaktit të vetëm](#)’ në faqen kryesore të faqes së internetit të lartpërmendur ose shkoni direkt në

http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/

nëse jeni të interesuar në zbatimin kombëtar të Direktivës së Shërbimeve në Shtetet Anëtare. Kliko në vendin e zgjedhjes tuaj dhe gjeni të gjithë informacionin e vlefshëm nga autoritetet kombeëtare kompetente.

4.4.2. DIREKTIVA E POSTIMIT TË PUNONJËSVE

‘Dua të dërgoj disa punonjës në një shtet tjetër anëtar të BE mbi bazën të përkohshme për të kryer një punë për një klient në atë vend. Cilat rregulla aplikohen për këtë dërgim të punëtorëve dhe cilat formalitete duhet të plotësojë shoqëria ime?’

Këshillohuni me faqen e internetit të përmendur më poshtë për të marrë një përgjigje për këtë pyetje.

Burim informacioni: Komisioni Europian - DP Çështjet e Punësimit, Sociale dhe Mundësitë e Barabarta

Faqja e internetit: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471&langId=en>

Si mund ta përdor këtë faqe interneti?

Kliko mbi '[Informacioni Kombëtar dhe kontaktet](#)' për të gjetur informacion mbi këtë çështje.

Çfarë është postimi?

Lëvizja e lirë e punëtorëve është një nga liritë themelore e garantuar nga Traktati i Bashkimit Europian.

Në themi një punëtor është “një punëtor i postuar” kur ai punësohet në një Shtet Anëtar i BE por dërgohet nga punëdhënësi i tij me bazë të përkohshme për të kryer punën e tij në një shtet tjetër të BE. Për shembull, një furnizues shërbimi mund të fitojë një kontratë në një vend tjeër dhe dërgon punonjësit e tij aty për të zbatuar kontratën. Ky ofrim trans-nacional i shërbimeve, aty ku punonjësit dërgohen për të punuar në një Shtet Anëtar i ndryshëm nga ai ku ata punojnë zakonisht, i jep rritje një kategorie të veçantë, që do të thotë “punëtorët e postuar”. Kjo kategori nuk përfshin punëtorët emigrantë që shkojnë në një shtet tjetër anëtar për të kërkuar punë dhe punësohen atje.

Për të garantuar që të drejtat dhe kushtet e punës së një punëtori të postuar mbrohen në të gjithë Bashkimin Europian, dhe për të shmangur “damping social” ku ofruesit e shërbimit të huaj mund të godasin nga poshtë ofruesit vendas të shërbimit sepse standartet e tyre të punës janë më të ulëta, e drejta e Komunitetit Europian ka krijuar një bërthamë të rregullave të detyrueshme përsa i përket kushteve dhe afateve të punësimit që duhet të zbatohen për një punonjës të dërguar për të punuar në një shtet tjetër anëtar. Këto rregulla do të pasqyrojnë standartet e punëtorëve vendas në shtetin pritës anëtar (që është, aty ku është dërguar për të punuar punëtori).

Ideja është se aty ku një shtet anëtar ka afate dhe kushte minimale punësimi, këto duhet të aplikohen gjithashtu për punëtorët e postuar në atë shtet. Megjithatë, asgjë nuk mund ta ndalojë punëdhënësin të aplikojë për kushte pune të cilat janë më të favorshme për punëtorët të tilla si, për shembull, ato të shtetit anëtar dërgues (që është, aty ku punonjësi punon zakonisht).

5. Të drejtat e pronësisë intelektuale në Bashkimin European

- 5.1. Mbrojtja e patentave në BE
- 5.2. Mbrojtja e markës tregtare në BE
- 5.3. Mbrojtja e modeleve dhe projekteve në BE

5.1. MBROJTJA E PATENTAVE NË BE

Burimi i informacionit: Zyra e Patentës Europiane

Faqja e internetit: <http://ëëë.epo.org/index.html>

Një patent Europiane mund të fitohet duke skeduar një aplikim të vetëm në një nga gjuhët zyrtare të Zyrës së Patentës Europiane (Anglisht, Frëngjisht ose Gjermanisht) në një procedurë unike para EPO dhe është e vlefshme në më shumë sesa 20 shtete kontraktuese kur aplikanti dëshiron ta paraqesë.

Një patentë Europiane ruan të drejta të njëjta në shtetet kontraktuese të caktuara si një patentë kombëtare e garantuar në të gjitha këto shtete.

Si të gjejme informacion në faqen e internetit të EPO?

1) Zgjidh në faqen kryesore të EPO ‘Procedura e grantit – Si të aplikoj për një patent: një udhëzues i thjeshtë për procedurën e grantit’ për informacion rreth aplikimin për një patent Europiane.

2) Zgjidh “Publikimet rreth nesh” me qëllim që të shfaqet një listë me publikimet e dobishme.

P.sh.: udhëzuesit e ndryshëm të përdoruesit

3) Gjeni informacion rreth skedimit në internet të një aplikimi për patent (epoline) nëpërmjet:

<http://ëëë.epoline.org>

Shërbimet EPO në internet janë hartuar për të lejuar aplikantët, përfaqësuesit ligjorë dhe përdoruesit e tjerë të drejtojnë bizneset e tyre me Zyrën e Patentës Europiane në mënyrë elektronike në një mjedis të sigurtë të shtetit të artit, mbrojtur me smart kard ose me hyrje emrin e përdoruesit/fjalëkalim.

Me shërbimet në internet ju mund

- përgatisni aplikimet për patent në kompjuterin tuaj dhe t’ja dërgoni atë online atyre duke përdorur PatXML dh programin e skedimit online
- kërko në Rregjistrin e Patentës Europiane, kontrollo të dhënat e Rregjistrit dhe shiko skedat duke përdorur Register Plus, ËebRegMT dhe Inspektimin e Sigurtë të Dosjes online
- organizo skedat e tua, merr komunikime nga EPO dhe paguaj taksat duke përdorur Dokumentat e mia, kutinë e postës dhe Pagesa e çmimit online.

4) Gjeni informacion rreth aplikimeve për patentën në Register Plus:

<https://register.epoline.org/espacenet/regvieëer>

Çfarë është Rregjistri Plus?

Rregjistri Plus është akses i drejtpërdrejtë në të gjithë informacionin e hapur në dispozicion mbi aplikimet e patentës Europiane ndërkohë që ato kalojnë nëpër një procedurë granti. Ajo ofron të dhëna procedural dhe ligjore mbi EP, Euro-PCT dhe dokumentat PCT. Register Plus është falas dhe në dispozicion 24/7.

Për çfarë mund ta përdorni Register Plus?

- Për të zbuluar se në cilin stad ka arritur në procedurën e aplikimit të një patente Europiane
- Për të parë nëse një aplikim për patent Europiane është dhënë apo do të jepet së shpejti
- Për të kontrolluar nëse është rregjistruar ndonjë kundërshtim ndaj një patente Europiane
- Për të lexuar korrespondencën ndërmjet EPO dhe aplikantit/përfaqësuesit ligjor të patentës
- Për të mbledhur procesin dhe për t'i ruajtur këto dokumenta dhe korrespondencën offline për një studim të mëvonshëm

Patenta e Komunitetit, e njohur gjithashtu si Patenta e Komunitetit Europian dhe nganjëherë si patenta e KE dhe nganjëherë e shkurtuar si **COMPAT**, është një vlerësim ligjor i patentës i cili po debatohet brenda Bashkimit Europian, i cili do të lejonte individët dhe shoqëritë të fitonin një patentë unike për të gjithë Bashkimin Europian. Patenta e Komunitetit nuk duhet të ngatërrohet me patentat Europiane të cilat janë garantuar me Konventën Europiane të Patentës. Patentat Europiane, pasi fitohen bëhen pjesë e grupit të patentave të detyrueshme në nivel kombëtar, në shtetet e paracaktuara. Kjo mund të jetë e shtrenjtë për mbajtësin e patentës në faktin që detyrimi duhet të zbatohet nëpërmjet gjykatave kombëtare në vendet individuale, dhe për një palë të tretë në faktin që revokimi nuk mund të përmbushet në nivel qendror në një kohë që opozita skadon një herë në nëntë muaj.

Patenta e Komunitetit synon t'i zgjidhë të dyja këto probleme, dhe të ofrojë një të drejtë patente që është e qëndrueshme për të gjithë Europën, duke plotësuar kështu një nga parimet kryesore të Tregut të Brendshëm në atë që duhet të ekzistojnë kushte të njëjta tregu kudo ku zhvillohet tregti në Europë – të drejta të ndryshme patente në vende të ndryshme paraqesin një shtrembërim të këtij parimi.

Nga pikëpamja e vështirësive në arritjen e një marrëveshje mbi patentën, janë propozuar marrëveshje të tjera ligjore jashtë kuadrit ligjor të Bashkimit Europian për të reduktuar koston e përkthimit (të patentave kur lëshohen) dhe të çështjeve gjyqsore, e quajtur Marrëveshja e Londrës, e cila hyri në fuqi më 1 Maj 2008 dhe Marrëveshja Europiane për Çështjet Gjyqsore të Patentës (EPLA), e cila ka mbetur vetëm si propozim që nga viti 2008.

5.2. MBROJTJA E MARKËS TREGTARE NË BE

Burim informacioni 1: Zyra për Harmonizimin në Tregun e Brendshëm (OHIM)

Faqja e internetit: <http://oami.europa.eu/en/mark/default.htm>

Burim informacioni 2: Organizata Botërore e Pronësisë Intelektuale: Sistemi i Madridit për Rregjistrimin Ndërkombëtar të Markave

Faqja e internetit: <http://ëëë.ëipo.org/madrid/en/index.html>

Marka tregtare e Komunitetit ofron avantazhin e mbrojtjes uniformë në të gjitha vendet e Bashkimit European në fuqinë e një procedure të vetme rregjistrimi me Zyrën për Harmonizimin.

Para futjes së markës tregtare të Komunitetit, shoqëritë mund t'i mbronin markat e tyre tregtare në të gjithë Bashkimin European në dy mënyra: në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. Rregjistrimi në nivel kombëtar përfshin rregjistrimin e markave tregtare identike në secilin Shtet Anëtar të Bashkimit European. Rregjistrimi në nivel ndërkombëtar bën të mundur marrjen e numri të markës tregtare efektet e të cilit, në secilin nga vendet palë në Marrëveshjen e Madridit apo Protokollin e Madridit të përcaktuara nga aplikanti, janë të njëjta si rregjistrimi kombëtar. Kjo përfshin aplikimin në Organizatën Botërore të Pronësisë Intelektuale në Gjenevë mbi bazën e një marke tregtare për të cilën tashmë është aplikuar dhe rregjistruar në një vend palë në Marrëveshje apo Protokoll. Kjo rrugë është në dispozicion vetëm për shoqëritë që kanë selitë e tyre ose një vendosje reale dhe efektive në ato vende.

Marka tregtare e Komunitetit është njëkohësisht një alternativë dhe plotësuese për të dyja procedurat: secila nga të tre tippet e markës tregtare ofron një nivel mbrojtje të përshtatur me nevojat e veçanta të biznesit. Marka tregtare kombëtare ofron mbrojtje të kufizuar në tregtinë e një vendi të vetëm. Marka tregtare e Komunitetit ofron mbrojtje për të gjithë tregtinë brenda Bashkimit European. Marka tregtare ndërkombëtare plotëson nevojat e veçanta të atyre që dëshirojnë të fitojnë mbrojtje edhe në vendet jashtë Komunitetit European.

The Madrid system for the international registration of marks (the Madrid system) established in 1891 functions under the Madrid Agreement (1891), and the Madrid Protocol (1989). It is administered by the International Bureau of EİPO located in Geneva, Sëitëzlerland.

Në sajë të mekanizmit ndërkombëtar procedural, sistemi i Madridit i ofron pronarit të një marke tregtare mundësinë për të pasur markën e tij tregtare të mbrojtur në disa vende thjesht duke rregjistruar një aplikim drejtpërdrejt me zyrën e tij kombëtare ose rajonale (anëtarët e Unionit të Madridit janë të disponueshëm në [PDF](#)). Një markë ndërkombëtare e rregjistruar si e tillë është ekuivalente me një aplikim apo një rregjistrim të të njëjtës markë me efekte direkte në secilin prej vendeve të përcaktuar nga aplikanti. Nëse zyra e markës tregtare e një vendi të caktuar nuk refuzon mbrojtjen brenda një periudhe të caktuar, mbrojtja e markës është e njëjtë sikur të ishte rregjistruar nga ajo Zyrë. Sistemi i Madridit thjeshton gjithashtu mjaft menaxhimin pasues të markës, meqënëse është e mundur të rregjistrohen ndryshimet pasuese apo të rinovohet rregjistrimi nëpërmjet një hapi të vetëm procedural. Vende të tjera mund të caktohen në vijim.

5.3. MBROJTJA E MODELEVE DHE DIZENJOVE NË BE

Burim informacioni: Zyra për Harmonizimin në Tregun e Brendshëm (OHIM)

Faqja e internetit: <http://oami.europa.eu/en/design/default.htm>

Dizenjo e rregjistruar e komunitetit:

- jep të drejtën ekskluzive për ta përdorur dizenjon në tregti dhe për të ngritur padi kundër shkelësve dhe për të kërkuar dëmshpërblimet,
- shërben si parandalues kundër shkeljes,
- është një e drejtë që fitohet shpejt me pak formalitete,
- është një e drejtë e vlefshme në gjithë tregun e BE,
- është një mbrojtje që ju lejon të ndaloni prodhimin e paautorizuar të dizenjos tuaj në të gjitha vendet e BE-së dhe ndalon importet në BE në të gjitha pikat e mundshme të hyrjes.

6. Gjetja e partnerëve të biznesit në Bashkimin European

6.1 Publikimin e propozimeve të tregtisë dhe bashkëpunimit në BE

6.2 Gjetja e partnerëve R&D në Europë

6.1. PUBLIKIMI I PROPOZIMEVE TË TREGTISË DHE BASHKËPUNIT NË BE

‘Cila bazë të dhënash / faqe interneti e drejtuar nga BE lejon një publikim të propozimeve të tregtisë dhe bashkëpunimit me qëllim që të gjejë partner potencialë biznesi në vende të ndryshme?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko faqet e internetit të paraqitura më poshtë.

Burimi i informacionit 1: Komisioni Europian – DP Ndërmarrja dhe Industria
Rrjeti Europian i Ndërmarrjes

Faqja e internetit: http://ëëë.enterprise-europe-Netëork.ec.europa.eu/index_en.htm

Si ta përdorim këtë rrjet?

Një nga shërbimet që Rrjeti Europian i Ndërmarrjes ofron konsiston në ndihmën e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme për të gjetur partner biznesi të përshtatshëm duke përdorur bazën e të dhënave të bashkëpunimit të teknologjisë dhe biznesit të tij, duke dhënë informacion mbi mundësitë e ofruara dhe rrjetin ndërkombëtar.

Shoqëritë e interesuara mund të kontaktojnë një anëtar të rrjetit të EEN në rajonin e tyre nëpërmjet: http://ëëë.enterprise-europe-Netëork.ec.europa.eu/info/Netëork_en.htm

6.2. GJETJA E PARTNERËVE R&D NË EUROPE

‘Cilat baza të dhënash / faqe interneti të drejtuara nga BE lejojnë të kërkojnë për ndërmarrje Europiane, institute kërkimi, universitete etj. të cilët deshirojnë të bashkëpunojnë në fusha të ndryshme të -R&D, R&D të orientuara në treg me marrëveshje liçensimi dhe prodhimi, shoqëri bashkëpunimi, etj?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko në faqen e internetit të prezantuar më poshtë.

Burim informacion 1: Kërkim i Komunitetit & Shërbim i Zhvillimit të Informacionit (CORDIS)

Faqja e internetit: <http://cordis.europa.eu/>

CORDIS, Kërkimi i Komunitetit dhe Zhvillimi i informacionit, është një informacion interaktiv që ju mban të përditësuar me të rejat më të fundit, progresin dhe iniciativat në risinë, kërkimin dhe zhvillimin Europian.

Si ta përdorim këtë faqe interneti për të gjetur partner?

Hapi 1: futuni në faqen e internetit SHËRBIMI I PARTNERËVE CORDIS

<http://cordis.europa.eu/partners-service/>

Hapi 2: zgjidh ‘[Kërko për Partnerë](#)’

Alternativa 1: zgjidh një partner për kërkime të financuara nga BE

Hapi 3: Në rast interesimi për gjetjen e një partneri për një bashkëpunim të financuar nga BE R&D, fut një fjalë kërkimi (p.sh. ‘energji e ripërtëritshme’) në kutinë e sipërme

Hapi 4: zgjidh ‘projekt propozim’ nëse ju dëshironi të kërkonit për organizatat me propozimet R&D në sferën tuaj të interesit të cilën ata do të donin të realizonin me fondet e BE-së në të ardhmen e afërt dhe në një bashkëpunim me partner të tjerë Europianë

dhe/ose

‘ekspertizë shoqërie’ nëse ju dëshironi të gjeni organizata të cilat demostrojnë në profiling e tyre një aftësi të caktuar në fusha të veçanta R&D, p.sh. në sajë të projekteve të realizuara më parë të financuara nga BE-ja

Hapi 5: zgjidh një program i cili duket se përshtatet me interesat tuaja (p.sh. ‘CIP, një program që mbështet projektet në fushat e konkurrencës dhe novacionit).

Hapi 6: kliko mbi ‘kërko’ dhe shfaq profilet e shoqërive të listuara, kërko institucionet, universitetet etj.

Më shumë informacion mbi programet R&D të financuara nga BE-ja është i disponueshëm në adresën

http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Alternativa 2: zgjidh një partner për një bashkëpunim privat

Hapi 3bis: zgjidh një ose më shumë tipe bashkëpunimi

- mbështetje e mëtejshme R&D
- marrëveshje sipërmarrjeje të përbashkët
- marrëveshje liçense
- marrëveshje prodhimi
- marrëveshje marketingu

Hapi 4bis: zgjidh një ose më shumë rrjete mbështetjeje për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme në rast se ju preferoni profilet e partnerëve potencialë të cilët janë prezantuar nga organizata ndërmjetëse profesionale si Pika Kombëtare Kontakti, Qendra Transferimi të Novacionit (IRCs) ose Qendra Europiane Informacioni (EICs).

Hapi 5bis: zgjidh një ose më shumë vende interesi ku ju do të donit të gjenit partnerë të fuqishëm

Hapi 6bis: kliko mbi ‘kërko’ dhe shfaq profilet e shoqërive të listuara, kërko institutet, universitetet, etj.

Burim informacioni 2: EUREKA (Rrjeti për Tregtinë e Orientuar R&D)
--

Faqja e internetit: <http://ëëë.eureka.be/home.do>

Raising the productivity and competitiveness of European businesses through technology. Boosting national economies on the international market, and strengthening the basis for sustainable prosperity and employment.

EUREKA është një rrjet pan-Europian për R&D industriale të orientuara në treg.

Themeluar në 1985, për të sfiduar migrimin gjithnjë e në rritje të R&D dhe novacionet industrial në vendet Aziatike dhe Amerikano-Veriore, EUREKA sot bashkon 38 vende anëtare. Së bashku, ato ndihmojnë kërkimin dhe novacionin ndërkombëtar, të orientuar në treg nëpërmjet mbështetjes që ata ofrojnë për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, industrinë e madhe, universitetet dhe institutet e kërkimit. Nëpërmjet EUREKA, këto organizata po prezantojnë produkte, metoda, dhe shërbime të reja, që ndihmojnë për ta bërë Europën ekonomikisht të fortë dhe shoqërisht të shëndetshme.

Rezultatet që rrjedhin nga projektet EUREKA janë kudo: teknologjia e telefonit celular gsm; sistemet e navigimit; kartat smart që mbështesin tregtinë elektronike dhe me celular; programet e efekteve të veçanta filmike për kinemanë; pajisjet mjekësore; pajisjet dhe teknologjitë mjekësore më të mira për të monitoruar dhe kufizuar ndotjen mjedisore.

[Grupimet EUREKA](#) janë partneritete afat gjata publik-privat, strategjikisht të rëndësishme.

Pjesa më e madhe e shoqërive kryesore të Europës marrin pjesë në grupimet EUREKA, duke zhvilluar teknologji me rëndësi kyçe për konkurrencën Europiane. [Çadrat EUREKA](#) janë rrjete tematike që fokusohen në një sektor biznesi apo teknologjie të veçantë. Qëllimi i tyre është të gjenerojnë dhe mbështesin projektet R&D në fushën e tyre specifike të veprimit.

[Programi i EUREKA Eurostars](#) është programi i parë mbështetës dhe financues Europian që i kushtohet në mënyrë të veçantë Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme të kërkim-veprimit. Eurostars i stimulon ato të drejtojnë projekte ndërkombëtare të kërkimit dhe novacionit bashkëpunues. Qëllimi i Eurostars është “Të mbështesë sipërmarrësit ekzekutues R&D nëpërmjet financimit të aktiviteteve të tyre kërkimore, duke i bërë ata të aftë të konkurojnë në nivel ndërkombëtar dhe të bëhen lider në sektorin e tyre.”

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

I. FILLIMI I NJË PROJEKTI

I.1. Gjetja e partnerëve

Hapi 1: futu në faqen e internetit [EUREKA](#)

Hapi 2: zgjidh ‘Projektet dhe më pas ‘Bëhu pjesëmarrës

Hapi 3: zgjidh 'Si të fillojmë një projekt', 'Propozo një ide project' ose 'Shkarko formularin e aplikimit të projektit'

I.2. Gjetja e financimit

Hapi 1: futu në faqen e internetit [EUREKA](#)

Hapi 2: zgjidh 'Aktivitetet' dhe më pas 'Eurostars'

Hapi 3: konsultohu [këtu](#) me informacion rreth 'Rregjistrimi', 'Udhëzuesit për aplikantët', 'Plotëso një aplikim', etj.

II. KËRKIMI I PROJEKTEVE EUREKA

Hapi 1: futu në faqen e internetit [EUREKA](#)

Hapi 2: zgjidh 'Projektet' dhe më pas 'Kërko Projekt'

Hapi 3: zgjidh 'Projekte në kërkim të partnerëve', 'Projekte të përfunduara', 'Zhvillimi i projekteve', ose 'Projektet Eurostars'

Hapi 4: fut një fjalë kyçe në kutinë e kërkimit (p.sh. 'komunikimi satelitor')

Hapi 5: konsultohu me një përmbledhje ose plan projekt ose informacion rreth pjesëmarrësve

7. Fillimi i një biznesi në Bashkimin European

- 7.1. Kërkesat ligjore dhe stimujt për krijimin e një shoqërie në Bashkimin European
- 7.2. Sisteme të sigurimit shoqëror në BE
- 7.3. Sistemi i Taksimit në Shtetet Anëtare të BE

7.1. LEGAL REQUIREMENTS AND INCENTIVES FOR CREATING A COMPANY IN THE EU

‘Èhere can I find information about legal forms, required licences, taxes, labour laës, etc. for starting and running a company in another European country?’

‘Èhere can I find information about national or regional financial and fiscal incentives for starting or expanding a company in other European countries?’

For an ansëer to these questions, look into the Faqja e internetits presented beloë.

Information source 1: European Commission Your Europe - Business

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_en.htm

Hoë to use this Faqja e internetit?

Step 1: login to the [Your Europe – Business Faqja e internetit](#)

Step 2: click on ‘Starting-up’ and then on ‘Start-ups’

Step 3: click on the flag of the country of your choice

Step 4: consult here info on legal requirements, administrative procedures, etc.

Information source 2: European Commission – DG Enterprise and Industry
Enterprise Europe Netëork (EEN)

Faqja e internetit: http://ëëë.enterprise-europe-Netëork.ec.europa.eu/index_en.htm

Country guides and references to useful Faqja e internetits are also available at the members of the Enterprise Europe Netëork (EEN). These documents and ëeb pages usually contain a brief presentation about folloëing topics:

- economic indicators
- formalities for starting a business
- inëard investment incentives
- labour laë
- social security
- direct and indirect taxes
- agreements on prevention of double taxation
- useful contacts

7.2. SISTEMET E SIGURIMIT SHOQËROR NË BASHKIMIN EUROPIAN

‘Shoqëria jonë dëshiron të punësojë dikë në një tjetër Shtet Anëtar të BE me qëllim që të përfaqësojë shoqërinë tonë atje. Cilat janë taksat e punëdhënësve dhe punëmarrësve që ne duhet të paguajmë?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko në faqen e mëposhtme të internetit.

Burimi i informacionit: Komisioni European – DP Shanset e Barabarta të Punësimit dhe Çështjeve Sociale
MISSOC – Sistemi i Përbashkët i Informacionit mbi Mbrojtjen Sociale në Mbrojtjen Sociale në Shtetet Anëtare të BE de EEA
Faqja e internetit: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=815&langId=en>

MISSOC nxjerr rregullisht tabela krahasuese që mbulojnë të gjitha fushat e mbrojtjes sociale dhe Buletinë Informacioni të MISSOC me tema të veçanta dhe mbi ndryshimet kryesore në sistemet e mbrojtjes sociale

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Hapi 1: futu në bazën e të dhënave [MISSOC](#)

Hapi 2: përgatit një kriter duke zgjedhur vendet përkatëse dhe llojin e kontributeve të sigurimit shoqëror për të cilin ju jeni të interesuar

Hapi 3: kliko mbi ‘kërko’ dhe konsultohu me informacionin në ekran

Shoqëritë që kanë nevojë për informacion më të hollësishëm rreth detyrimeve të sigurimit shoqëror mund të konsultohen me një anëtar të [Rrjetit European të Sipërmarrjeve](#) pranë vendit ku ata dëshirojnë të fillojnë një aktivitet biznesi.

7.3. SISTEMI I TAKSIMIT NË SHTETET ANËTARE TË BE

‘Ku mund të gjej një vështrim të përgjithshëm mbi taksat e përbashkëta në Shtetet Anëtare të BE?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shikoni faqen e mëposhtme të internetit.

Burimi i informacionit: Komisioni Europian – DP Bashkimi i Doganave dhe i Taksave

Faqja e internetit:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/info_docs/tax_inventory/index_en.htm

Baza e të dhënave ‘Taksat në Europë’ është një mjet informacioni në rrjet që mbulon taksat kryesore në fuqi në Shtetet Anëtare të BE.

Baza e të dhënave "Taksat në Europë" përmban, për çdo taksë individuale, informacion mbi bazën e saj ligjore, bazën e vlerësimit, shembujt kryesorë, normën (at) e aplikueshme, klasifikimin ekonomik dhe statistikor, si dhe të ardhurat që rrjedhin prej saj.

Baza e të dhënave ‘Taksat në Europë’ mbulon llojet e mëposhtme të taksave:

- të gjitha taksat kryesore në lidhje me të ardhurat (taksat personale, taskat e përbashkëta të të ardhurave, taksat e vlerës së shtuar, taksa e akcizës);
- taksat kryesore të sigurimit shoqëror;
- lista e taksave më të vogla që tregon më pak sesa 0.1 % të PBB.

8. Informacion mbi tregun

8.1. Informacion statistikor rreth tregtisë së jashtëme të BE

8.2. Panairet tregtare në BE (dhe në mbarë botën)

8.1. INFORMACION STATISTIKOR RRETH TREGTISË SË JASHTËME TË BE

‘Ku gjendet informacioni statistikor për importimin dhe eksportimin e mallrave në Bashkimin European?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko në faqet e mëposhtëme të internetit.

Burim informacioni 1: Komisioni Europian – DP Tryeza e ndihmës Eksporteve - Tregtare për vendet në zhvillim Trade

Faqja e internetit:

<http://exporthelp.europa.eu/thdapp/comext/ComextServlet?languageId=EN>

**EXPORT
HELPDESK**
for developing countries

Seksioni ‘Statistikat Tregtare’ në Tryezën e Ndhmës së eksportit ofron të dhëna tregtare (të eksporteve dhe importeve) për BE dhe Shtetet e saj Anëtare.

Si të gjejmë statistikat?

Hapi 1: Fut një kodin e një produkti (p.sh. ‘7402’) ose kërkoni një kod të caktuar

Hapi 2: Zgjidh një vend raportues (p.sh. ‘EUR 27’ = të gjitha shtetet e BE)

Hapi 3: Zgjidh një vend partner (p.sh. ‘Të gjithë partnerët’)

Hapi 4: Zgjidh një vit (p.sh. ‘2010’)

Hapi 5: Zgjidh treguesit, p.sh.

- Vlera e importit
- Sasia e importit
- Vlera e eksportit
- Sasia e eksportit

Hapi 6: Kliko mbi “Shfaq” dhe konsultohu me tabelën

Burim informacioni 2: Zyra Statistikore - Eurostat – e Komuniteteve Europiane

Faqja e internetit: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/themes>

Eurostat ofron statistika mbi çështje të ndryshme si:

- Statistika të përgjithshme dhe rajonale
- Ekonomi dhe financë
- Popullsia dhe kushtet sociale
- Industria, tregtia dhe shërbimet
- Bujqësia dhe peshkimet
- Tregtia e Jashtëme
- Transporti
- Mjedisi dhe energjia
- Shkenca dhe teknologjia

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Zgjidh një subjekt nëpërmjet ‘Statistikat sipas temës’, listës alfabetike ‘Statistikat A-Z’ ose konsultohu me ‘shlfeto / kërkohet bazën e të dhënave’.

8.2. PANAIRET TREGTARE NË EUROPEË (DHE NË MBARË BOTËN)

‘Ku mund të gjejme informacion rreth panaireve ndërkombëtare të cilat do të zhvillohen në vende të tjera apo jashtë Europës?’

Për t’ju përgjigjur këtyre pyetjeve, shiko në faqet e mëposhtëme të internetit.

Burim informacioni: Baza e të dhënave Expo M+A

Faqja e internetit: <http://ëëë.expodatabase.com/>

Për të gjetur informacion në Bazën e të Dhënave Expo M+A, ndiq shembullin.

Shembull: Kur do të zhvillohet panairi tjetër i ushqimit në Köln, Gjermani?

Hapi 1: futu në faqen kryesore të internetit të Bazës së të dhënave M+A Expo (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: fut një fjalë, p.sh. ‘ushqimi në Gjermani’ në kutinë e kërkimit

Hapi 3: zgjidh një kuadër kohor (‘nga data’ + ‘deri në datën’) brenda së cilës panairi tregtar duhet të zhvillohet

Hapi 4: kliko mbi ‘vazhdo’

Hapi 5: shfaq listën me rezultate dhe gjej datën e edicionit tjetër të panairit tregtar të Anuga (shih më poshtë)

08Tetor-12Tetor2011

Kolonjë, Gjermani

Anuga-Panairi Tregtar kryesor për Industrinë Botërore të Ushqimit

9. Aspektet ligjore (kontraktuale) të bërjes biznes me BE

- 9.1. Kontratat me ndërmarrjet e BE
- 9.2. Incoterms
- 9.3. Kreditet e dokumentave
- 9.4. Faturimi elektronik

9.1. ASPEKTET LIGJORE (KONTRAKTUALE)– KONTRATAT ME NDËRMARRJET E BE-së

‘Ku mund të gjejë një shoqëri një kontratë model për një marrëveshje distribucioni ose agjencie ose për një transaksion shitjesh ndërkombëtar?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohuni me faqet e internetit të paraqitur më poshtë.

Burim informacioni 1: ICC - Dhoma Ndërkombëtare e Tregtisë

Faqja e internetit: <http://www.iccbo.org>

Dhoma Ndërkombëtare e Tregtisë boton (ICC) kontratat model dhe udhëzuesit përsa i përket marrëveshjeve dhe kontratave në marrëdhëniet dhe transaksionet ndërkombëtare të biznesit.

Për të **gjetur informacion** rreth publikimeve në dispozicion ndiqni hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: futu në faqen e internetit (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko në ‘[Librari](#)’

Hapi 3: zgjidh “Biznesi Ndërkombëtar & Kushtet Tregtare” dhe ‘Modeli i Kontratave Tregtare’

Hapi 4: shfaq listën me publikimet e mëposhtëme.

- ICC Modeli i Liçensës Ndërkombëtare të Markës Tregtare
- ICC Modeli i Kontratës Ndërkombëtare të Transferimit të Teknologjisë
- ICC Modeli i Kontratës së Sigurimit për Projektet e mëdha
- Hartimi dhe negocijimi i kontratave ndërkombëtare tregtare
- ICC Manuali Ligjor mbi Kontratat globale ne vendin e origjinës
- ICC Modeli i Kontratës Ndërkombëtare të Shitjes
- ICC Modeli i Kontratës Ndërmjetëse të Rastit
- ICC Modeli i Marrëveshjes së Konfidencialitetit

- ICC Modeli i Kontratës Tregtare të Agjencisë – edicioni i 2^{-të}
- ICC Modeli i Kontratës së Distribucionit
- ICC Kontratat në formular të shkurtër model
- ICC Modeli i Kontratës për Furnizim Sigurisë së një Impianti Industrial
- ICC Modeli i Kontratës Ndërkombëtare të Franshizës
- ICC Modeli i Kontratës Përzgjedhëse të Distribucionit
- ICC Modeli i Kontratës së Bashkimeve & Blerjeve 1– Kontratë Shitje Aksionesh
- ICC Klauzola e Forcës Madhore 2003 – ICC Klauzola e vështirësive 2003

Hapi 5: kliko mbi ‘Bli tani’ për të porositur këto publikime

Megjithëse këto kontrata model janë shumë të dobishme, shoqëritë rekomandohen fuqishëm të kërkojnë një konsulent ligjor të specializuar për të plotësuar kontratat sipas dëshirave të tyre.

Burim informacioni 2: Juris International (Qendra Ndërkombëtare Tregtare – UNCTAD / ËTO)

Faqja e internetit: <http://ëëë.jurisint.org/en/con/index.html>

Konsultohuni këtu me një listë të gjerë të kontratave model për temat e mëposhtëme:

- [Agjenci](#) (4)
- [Audiovizual](#) (13)
- [Buy Back - Countertrade transactions](#) (2)
- [Konfidencialiteti dhe marrëveshja e mos konkurimit](#) (13)
- [Ndërtimi, instalimi i implantit, projektimi](#) (3)
- [Transferimi i të dhënave](#) (1)
- [Distribucioni](#) (3)
- [Tregtia elektronike, Internet dhe multimedia](#) (28)
- [Franshiza](#) (2)
- [ITC kontratat model](#) (38)
- [Sipërmarrjet e përbashkëta, konsorcium dhe marrëveshjet e bashkëpunimit](#) (8)
- [Letër qëllimi / Memorandum mirëkuptimi](#) (8)
- [Liçensimi \(patenta, marka tregtare dhe njohuritë teknike\)](#) (24)
- [Makinieri \(furnizimi, etj.\)](#) (4)
- [Muzikë](#) (4)
- [Prokurimi](#) (12)
- [Botimi](#) (18)
- [Kërkimi](#) (6)
- [Shitja e mallrave të prodhuara dhe gjysëm të gatshme](#) (1)
- [Shitja e mallrave që prishen, artikujve të përdorimit të gjerë dhe lëndëve e para – Kakao](#) (4)
- [Shitja e mallrave që prishen, artikujt të përdorimit të gjerë dhe lëndëve e para – Të përgjithshme](#) (5)
- [Shitja e mallrave që prishen, artikujt të përdorimit të gjerë dhe lëndëve e para - Drithrat, farat vajore dhe furnizimi i ushqimeve](#) (35)
- [Shitja e mallrave që prishen, artikujt të përdorimit të gjerë dhe lëndëve e para – Të tjera](#) (1)
- [Shërbimet](#) (7)
- [Nënkontraktimi](#) (1)
- [Asistencë teknike](#) (2)

9.2. ASPEKTET LIGJORE (KONTRAKTUALE)- INCOTERMS

‘Ku mund të gjejë një shoqëri një prezantim dhe sqarim të termave ndërkombëtarë industrial të cilat përdoren në tregtinë ndërkombëtare?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohuni me faqet e internetit të paraqitura më poshtë.

Burimi i informacionit 1: ICC - Dhoma Ndërkombëtare e Tregtisë

Faqja e internetit: <http://ëëë.iccëbo.org>

Termet Ndërkombëtarë Tregtarë përkufizojnë përgjegjësitë e blerësit dhe shitësit për shpërndarjen e mallrave sipas kontratave të shitjes. *Incoterms 2010* është teksti i mirëinformuar për përcaktimin sesi shpërndahen mbi palët kostot dhe risqet. Këto terma përfshihen rregullisht në kontratat e shitjeve në mbarë botën dhe bëhen pjesë e gjuhës së përditshme të tregtisë.

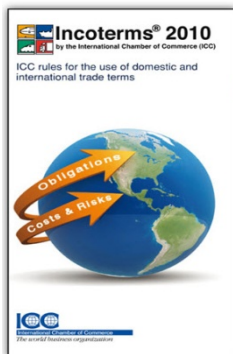

Incoterms® 2010

by the International Chamber of Commerce (ICC)

Për të gjetur informacion rreth publikimeve në

dispozicion ndiqni hapat e mëposhtëme.

Hapi 1: futu në faqen e internetit (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko mbi ‘[Librari](#)’

Hapi 3: zgjidh ‘Biznes Ndërkombëtar / Kushtet e tregtisë’ dhe

‘Incoterms’

Hapi 4: shfaq listën me publikimet e mëposhtëme
Incoterms 2010 – version i punimit

Incoterms 2010 Poster Incoterms 2000 (punimi ose versioni elektronik i librit) Incoterms 2000 Poster

ICC Udhëzues për Incoterms 2000 (punimi ose versioni elektronik i librit)

Incoterms 2000: Një Forum Ekspertësh

Hapi 5: kliko mbi ‘Bli tani’ për të porositur këto publikime

Botimi 2010 përfshin 11 terma në vend të 13 në botimin e mëparshëm.

Termet e mëposhtëm nga Incoterms 2000 janë fshirë nga lista: DAF, DES, DEQ dhe DDU.

Janë shtuar në listë dy terma të reja: DAT dhe DAP.

DAT zëvendëson Incoterms 2000 rregulloren DEQ.

DAP zëvendëson Incoterms 2000 rregulloret DAF, DES dhe DDU.

Ndërsa Incoterms 2000 kishte katër kategori, Incoterms® 2010 ka vetëm dy kategori.

Incoterms® 2010 i sistemon termat tregtarë ndërkombëtarë në dy kategori si vijon:

Rregulloret për çdo mënyrë transporti

EXË - Ex Ëorks -

FCA - Free Carrier – transportim pa pagesë

CPT - Carriage Paid To – Transportim paguar

CIP - Carriage and Insurance Paid – Transportim dhe Siguracion paguar

DAT - Delivered At Terminal – Dorëzuar në Terminal

DAP - Delivered At Place – dorëzuar në vend

DDP - Delivered Duty Paid – Taksë dorëzimi e paguar

Rregulla vetëm për Transportin e Brendshëm Lumor dhe Detar

FAS – Free Alongside Ship - Pa pagesë bashkë me anijen

FOB - Free On Board – Pa pagesë në anije

CFR - Cost and Freight – kosto dhe pagesë transporti

CIF - Cost, Insurance and Freight – Kosto – Siguracion dhe Taksë transporti

Përveç 11 rregullave, Incoterms® 2010 përfshin:

- Shënime të zgjeruara të udhëzuesit dhe grafikë ilustrues për të ndihmuar përdoruesit në mënyrë efikase të zgjedhin rregullin e drejtë për çdo transaksion;
- Klasifikimet e reja që ndihmojnë të zgjidhet rregulli më i përshtatshëm në lidhje me mënyrën e transportit;
- Këshillim për përdorimin e procedurave elektronike;
- Informacion mbi zhdoganimet në lidhje me sigurimin për ngarkesat;
- Këshillim për përdorimin e Incoterms® 2010 në tregtinë e brendshme.

I përdorur në kontratat ndërkombëtare dhe kombëtare për shitjen e mallrave, Incoterms ndihmon palët të shmangin keqkuptimet duke identifikuar qartë detyrimet e blerësit dhe shitësit.

Duke theksuar dy rregullat e reja, botimi Incoterms® 2010 përparon në tregtinë ndërkombëtare gjatë dekadës së fundit dhe është një mjet bazë për tregtinë. I përdorur si në kontratat ndërkombëtare ashtu dhe kombëtare për shitjen e mallrave, rregullat thjeshtojnë hartimin e këtyre kontratave dhe ndihmojnë të shmangen keqkuptimet duke përcaktuar qartë detyrimet e blerësve dhe shitësve.

Botimi i ri Incoterms® 2010 është në përdorim që nga 1 Janar 2011.

Burim informacioni 2: Trajnimi Ndërkombëtar i Biznesit

Faqja e internetit: <http://ëëë.i-b-t.net/incoterms.html#FOB>

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Konsultohuni këtu me një ‘Karta e Përgjegjësisë’ dhe/ose porosisni publikimin ‘Udhëzuesi IBT për Incoterms 2000’

9.3. ASPEKTET LIGJORE (KONTRAKTUALE) – KREDITË E DOKUMENTAVE

‘Ku mund të gjejë një shoqëri një përshkrim të të drejtave dhe detyrimeve të palëve të përfshira në kreditë e dokumentave?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohu me organizimin dhe faqen e internetit e cila paraqitet më poshtë.

Burim informacioni: ICC - Dhoma Ndërkombëtare e Tregtisë

Faqja e internetit: <http://www.iccbo.org>

Tani të përdorura universalisht, **Doganat uniform dhe praktika për kreditë e dokumentave (UCP)** janë rregullat private më të suksesshme për tregtinë që janë zhvilluar ndonjëherë.

Për të gjetur informacion rreth publikimeve në dispozicion ndiqni hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: futu në faqen e internetit (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: kliko në ‘[Librari](#)’

Hapi 3: zgjidh ‘Sistemi bankar ndërkombëtar’

Hapi 4: shfaq listën me publikimet, të cilat përfshijnë:

- Manuali i përdoruesve për Kreditë e dokumentave sipas UCP 600 (2008)
- ICC Rregullat uniform për Rimbursimet nga Banka në Bankë sipas Kredive të Dokumentave (2008)
- Për të plotësuar UCP Doganat uniform dhe praktika për kreditë e dokumentave (2008)
- Njohuri në UCP 600 – Nenet e grumbulluara nga DCI 2003 deri 2008
- Komentar mbi UCP 600 (2007)
- ICC Doganat uniform dhe praktika për kreditë e dokumentave UCP 600 (2006)

Hapi 5: kliko mbi ‘Bli tani’ për të porositur këto publikime

9.4. ASPEKTET LIGJORE (KONTRAKTUALE) – FATURIMI ELEKTRONIK

‘Ku mund të gjej informacion rreth standarteve për faturimin elektronik në BE?

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohu me organizatën dhe faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burim informacioni:	CEN
Faqja e internetit:	http://ëëë.e-invoice-gateëay.net/
 CEN/ISSS E-INVOICE GATEWAY http://ëëë.iccëbo.org/	

Qëllimi i platformës Porta e Faturimit Elektronik - **E-Invoicing-Gateëay** (EIG) është të identifikojë praktikat ligjore kombëtare më të përshtatshme në fushat përkatëse të biznesit elektronik, me qëllim që të kontribuojë në **thjeshtimin** dhe **përmirësimin** e kuadrit administrativ dhe rregullator për ndërmarrjet në biznesin elektronik në **fushën e faturimit elektronik**.

Në këtë platformë ju do të gjeni:

NJOHURITË BAZË:

- [‘Direktivën e Praktikës së mirë’](#) e cila ju mbështet në një fillim të thjeshtë të faturimit elektronik;
- [Informacion në lidhje me vendin rreth faturimit elektronik](#) i cili jep një vështrim të shpejtë rreth **përpjekjeve Europiane të faturimit elektronik**;
- Një [listë çështjesh](#) përsa i përket faturimit elektronik e cila tregon pikat kritike si dhe zgjidhjet e mundshme. Këtu ju jeni të ftuar të dërgoni një çështje për grupin e ekspertit (me formular poste në këtë paragraf):
- Teksti i **Direktivës së re të BE mbi faturimin elektronik**.
[Shko tek dokumentat](#)

ORGANIZATAT QË OPEROJNË NË FUSHËN E FATURIMIT ELEKTRONIK:

- Në seksionin [‘ORGANIZATAT’](#) ju do të gjeni shoqëritë dhe organizatat Europiane që operojnë në fushën e faturimit elektronike ([autoritetet e certifikimit](#), [autoritetet e standartizimit](#), [autoritetet e rregullimit](#), [iniciativat kombëtare](#), [portale informacionesh të përgjithshme](#), [autoritetet publike](#) dhe [ofruesit e zgjidhjeve](#)). Ata do t’ju ndihmojnë në fillimin e një faturimit elektronik.

10. Mundësitë e tregjeve publike ne Bashkimin European

10.1 Tenderat Europeanë dhe grantet

10.2. Prokurimi public në BE

10.1. MUNDËSITË E TREGJEVE PUBLIKE NË BE-TENDERAT DHE GRANTET EUROPIANE

‘Ku mund të gjejnë informacion shoqëritë rreth tenderave dhe granteve Europiane nëpërmjet të cilit institucionet Europiane financojnë zbatimin e punimeve, furnizimet e mallrave dhe shërbimet dhe realizimin e llojeve të ndryshme të organizatave?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohu me faqet e mëposhtme të internetit.

Burim informacioni 1: European Commission – EuropeAid Co-Operation Office of the European Commission

Faqja e internetit: <http://ec.europa.eu/comm/europeaid/index.htm>

Ëhat is EuropeAid?

EuropeAid – Ndihma Europiane Zhvillimi nëpërmjet multi - bashkëpunimit të palëve të interesuara

Bashkimi European, i përbërë nga Shtetet Anëtare dhe Komisioni European, është kontribuesi më i madh i ndihmës në botë. Zyra e Bashkëpunimit EuropeAid e Komisionit menaxhon programet e ndihmës së jashtme të BE dhe siguron që të jepet ndihmë për zhvillimin në mbarë botën.

Misioni kryesor i EuropeAid është të zbatojë instrumentet e ndihmës së jashtme të Komisionit, të dyja të financuara nga buxheti i Unionit dhe Fondi European i Zhvillimit. Seksioni ‘[Ëho's ëho](#)’ shpjegon si është e organizuar EuropeAid.

Për të siguruar lidhje logjike, plotësueshmëri dhe bashkërendim në zbatimin e programeve të jashtme të ndihmës, EuropeAid punon në bashkëpunim të ngushtë me [partnerë të ndryshëm të saj](#). Qëllimi i plotë është të bëjë ndihmën e jashtme më efektive. [Shoqëria civile, organizatat ndërkombëtare dhe qeveritë e Shteteve Anëtare të BE](#) janë të gjithë aktorë të rëndësishëm në këtë fushë.

Njoftimet e mundësive të financimit

EuropeAid zbaton programet dhe projektet nëpër botë, sa herë që nevojitet ndihmë. Ajo shpërndan mbështetje nëpërmjet studimeve rajonale dhe specifike për vendet nëpërmjet një shumëllojshmërie sektorësh. Përveç kësaj, programet me një arritje globale lejojnë Komisionin European të ofrojë mbështetje të ngjashme për vendet që kanë pasur probleme, edhe nëse ata janë mijëra kilometra larg.

EuropeAid harton një seri mjetesh financiare të BE dhe programe për të bashkëpunuar me partnerë nga rajonet e mëposhtme:

- [Afrika, Karaibet dhe Paqësori](#)
- [Azia](#)
- [Zona e Gjirit](#)
- [Amerika Latine](#)
- [Fqinjët lindorë dhe jugorë të Bashkimit European](#)

Ndihma e jashtëme e KE jepet ose me anën e kontratave për ofrimin e shërbimeve, furnizimeve ose punës për vendet përfituese ose grantet (në përgjithësi për projektet e propozuara nga organizata jo përfituese).

a) Kontratat që ofrojnë shërbime, furnizime ose punë (tenderat)

Kontratat e Shërbimit, furnizimit dhe të punës vlerësohen pas një procesi tenderimi mbi bazën e projekteve të identifikuara nga BE në lidhje me vendet përfituese.

Lehtësia e kërimit në këtë faqe në rrjet ju lejon të shihni mundësitë aktuale dhe ato të pritshme si dhe ato afatet e fundit të të cilave tashmë kanë kaluar dhe informacion rreth kontratave të cilat janë vlerësuar për këtë (përfshi aplikantët e listës së shkurtër në rastin e një procesi të kufizuar tenderimi).

b) Grantet

Grantet janë vlerësuar për projektet e propozuara në BE nga organizatat e jashtëme (në përgjithësi, jo përfituese). Qëllimi është që projektet të përzgjidhen për grantet mbi bazën e thirrjeve për propozime.

Publikimi i një thirrje për propozime do të tregojë prioritetet përkatëse të financimit të BE, kriterin e pranueshmërisë dhe çdo kusht tjetër për vlerësimin e një granti. Lehtësia e kërimit në këtë faqe interneti ju lejon të shihni thirrjet aktuale dhe të pritshme për propozimet (si dhe skadimet e të cilave tani kanë mbaruar dhe informacion rreth granteve të cilat janë vlerësuar).

Për të gjetur informacion rreth tenderave dhe granteve Europiane ndiq hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: futu në [faqe internet EuroNdihmë - EuropeAid](#) (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh 'Financimi' dhe më pas 'Thirrje për njoftime propozimi & prokurimi'

Hapi 3: zgjidh 'Kërkim i Avancuar'

Hapi 4: zgjidh një lloj financimi (p.sh. një grant për një projekt ose një furnizim (mallrash), një shërbim ose punë)

zgjidh gjithashtu një rajon ose një vend

Hapi 5: kliko mbi 'kërko'

Hapi 4: Verifiko në listën e tenderave dhe thirrjeve për propozime që do të shfaqen në ekran nëse mund të gjenden disa njoftime përkatëse.

Burim informacioni 2: Komisioni European – DP Sipërmarrja dhe Industria – Hyrje në financë

Faqja e internetit: http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_en.htm

Si ta përdorim këtë faqe interneti?

Konsultohuni me skema të ndryshme të grantit në këtë faqe rrjeti dhe kontakto me organizatat e përshtatshme që përfshihen në kërkesat e financimit.

10.2. MUNDËSITË E TREGJEVE PUBLIKE NË BE -PROKURIMI PUBLIK NË BE

‘Cila bazë të dhënash përmban tregje publike (tenderat) e autoriteteve kombëtare, rajonale dhe lokale në Shtete Anëtare të ndryshme të BE?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohu me faqen e internetit të paraqitur më poshtë:

Burim informacioni 1: TED (Tenderat elektronikë ditorë)

Faqja e internetit: <http://ted.europa.eu/>

TED është një version elektronik i Suplementit të Gazetës Zyrtare të Bashkimit Europian

Kjo faqe përditësohet çdo ditë. Të gjithë tenderat e institucioneve publike në BE me një vlerë të vlerësuar e cila është më e lartë sesa disa pragje të caktuara duhet t’u komunikohen institucioneve Europiane. Këto tendera publikohen në Suplementin e Gazetës Zyrtare të BE dhe gjithashtu publikohen në faqen e internetit të TED.

Për të gjetur informacion rreth tenderave publikë ndiqni hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: zgjidh ‘Kërko’ ose provo opsionin “kërkim i kualifikuar”

Hapi 2: - fut një ose më shumë vende (p.sh. Gjermania)

- fut një ose më shumë tipe kontratash (p.sh. të punës, të furnizimit, kontrata shërbimi)
- fut një ose më shumë tipe procedurash (p.sh. procedurë e hapur, procedurë e kufizuar)
- fut një ose më shumë kode CPV
- përdor mundësinë për të futur fjalët kyçe të lirë në kutinë ngjitur me ‘Tekst i plotë’

Hapi 3: kliko mbi ‘kërko’

Hapi 4: konsultohu me tenderat e përzgjedhura

Burim informacioni 2: SIMAP

Faqja e internetit: <http://simap.europa.eu/>

SIMAP udhëzon përdoruesin e kësaj faqe interneti në bazat e të dhënave kombëtare në Shtetet Anëtare të BE me Informacion mbi tenderat publikë, përfshi ato me kufij më të ulët sesa nevojitet për publikim në TED.

Për të gjetur informacion rreth tenderave publikë ndiq hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: futu në faqen e internetit SIMAP (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh ‘Këndi i Furnitorëve – Bazat e të dhënave kombëtare të prokurimit publik’

Hapi 3: konsultohu me bazat e të dhënave të prokurimit public në Shtetet Anëtare të BE

11. Euro

11.1. Kursi i shkëmbimit të huaj Euro

11.2. Pagesat ndërkufitare në euro

11.1. EURO: KURSI I HUAJ I KËMBIMIT

‘Ku mund të gjej kursin e këmbimit të euro-s kundrejt dollarit amerikan dhe valutave të tjera?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohuni me faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burim informacioni: Banka Europiane Qendrore

Faqja e internetit: <http://ëëë.ecb.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>

Euro kurset e referimit të këmbimit të huaj mund të konsultohen në:

<http://ëëë.ecb.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>

Normat e referimit në këtë faqe bazohen në procedurën e bashkërendimit të rregullt ditor ndërmjet bankave qendore brenda dhe jashtë Sistemit European të Bankave Qendrore, e cila normalisht zhvillohet në 2.15 p.m. me orën ECB (CET).

11.2. Pagesat ndërkufitare në euro

‘A ka ndonjë legjislacion European mbi detyrimet për pagesat ndërkufitare në euro?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, konsultohu me faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burimi i informacionit: Komisioni European – DP Tregu i Brendshëm

Faqja e internetit:

http://ec.europa.eu/internal_market/payments/crossborder/index_en.htm

Rregullorja (EC) Nr 924/2009 mbi pagesat ndërkufitare në Komunitet eliminon diferencat në detyrime për pagesat ndërkufitare dhe kombëtare në euro. Ajo aplikohet në pagesat në euro, deri në një vlerë prej EUR 50 000, në të gjitha Shtetet Anëtare. Parimi bazë është që detyrimet për veprimet e pagesës të ofruara nga një ekonomat shërbimi pagesash (p.sh. banka juaj) duhet të jee i njëjtë sido që të jetë pagesa kombëtare apo ndërkufitare.

Rregullorja zbatohet në të gjitha pagesat e kryera në mënyre elektronike, përfshi transferimet e kredisë, debitë direkte, tërheqjet kesh në bankomatet kesh (ATMs), pagesat me anën e kartave të kredisë dhe debisë, dhe dërgimin e parave.

Disa kushte mund të aplikohen në varësi të tipit të një transaksioni pagese. Për shembull, për transfertat e kredisë dhe debitë direkte, përdorimi i IBAN dhe BIC kur bëni një urdhër pagesë, është i detyrueshëm. Të gjitha Shtetet Anëtare që nuk i përkasin zonës Euro kanë mundësi të shtrijnë aplikimin e kësaj Rregullore dhe të aplikojnë taksa të njëjta për pagesat në euro si për pagesat në valutën e tyre kombëtare.

12. Informacione të tjera

12.1. Identifikimi i bar kodeve në Shtetet
Anëtare të BE

12.2. Identifikimi i Numrave Globalë të
Vendosjes (GLN)

12.1. IDENTIFIKIMI I BAR KODEVE NË SHETETET ANËTARE TE BE-së

‘Cilat standarte duhet të respektohen për krijimin e bar kodeve?’

‘Cilën organizatë duhet të kontaktojë shoqëria jonë për të marrë lejen për të nxjerrë bar kodet për t’i vendosur mbi produktet dhe ambalazhin e saj?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetje, shiko në faqen e mëposhteme të internetit.

Burim Informacioni: GS1

Faqja e internetit: <http://ëëë.gs1.org/>

Para përdorimit të identifikuesve GS1 dhe bar kodeve, është e rëndësishme të kuptojmë bazat themelore të teknologjisë. Kjo faqe interneti jep një pikënisje. Ajo prezanton konceptet bazë dhe jep çështjet kryesore që duhet të merren në konsideratë gjatë zbatimit. Organizatat Anëtare të GS1 në mbi 100 vende japin mjetet e zbatimit dhe shërbimet në zonën e tyre.

Zyra Botërore GS1 ofron bar kodin dhe mjetet e identifikimit për përdorim botëror, por është e rëndësishme të vëmë re se Organizatat Anëtare të GS1 janë mjaft të angazhuara në zbatimin e bar kodit dhe identifikimit në zonën e tyre lokale. Organizatat Anëtare ofrojnë një shkallë të gjerë shërbimesh nga mbështetja e tryezës së ndihmës, trajnimi, publikimi i standarteve/përkthimi, udhëzuesit, dhe sistemet e menaxhimit të të dhënave. Shërbimet përshtaten për nevojat lokale kështu që anëtarët duhet të kontaktojnë Organizatën e tyre Kombëtare Anëtare të GS1 për mjetet e mbështetjes vazhduese.

[kliko këtu për të gjetur Organizatën Anëtare të GS1 më afër jush.](#)

Për të gjetur informacion mbi strukturën dhe rregjistrimin e bar kodeve ndiq hapat e mëposhtëm.

Hapi 1: futu në faqen e internetit GS1 (kliko në linkun e mësipërm)

Hapi 2: zgjidh ‘[Produktet & Zgjidhjet](#)’

Hapi 3: zgjidh ‘[Bar kodet & Identifikimi](#)’

Konsultohu këtu me informacionin rreth ‘Dhjetë hapat në zbatimin e Bar Kodit’ dhe informacionin përkatës.

12.2. IDENTIFIKIMI I NUMRAVE GLOBALË TË VENDODHJES (GLN)

Si mund të marrë shoqëria ime një Numër Global të Vendodhjes (GLN) për mjediset e saj?

Për t'ju përgjigjur kësaj pyetje, shikoni faqen e internetit të paraqitur më poshtë.

Burim informacioni: GS1

Faqja e internetit: <http://ëëë.gs1.org/glnrules/>

GLN Rregullat e shpërndarjes

GLN (Numri Global i Vendndodhjes) jep zgjidhjen e serisë globale të furnizimit për identifikimin e vendndodhjeve fizike dhe organet ligjore.

Një botë reale [Historia e bordit](#) është zhvilluar për ata që duan një prezantim bazë sesi përdoren Numrat Globalë të Vendndodhjes.

Për më shumë informacion kontakt [Organizatën tënde kombëtare Anëtare të GS1](#).

[Shfaq Vështrim i Përgjithshëm i Rregullave të Shpërndarjes së GLN](#)

GLN (Numri Global i Vendndodhjes)

Me sa nënkupton emir, GLN është Çelësi i Identifikimit GS1 për Vendndodhjet. GLN mund të përdort për të identifikuar vendndodhjet fizike dhe organet ligjore ku është e nevojshme të tërhiqet një informacion paraprak për të përmirësuar rendimentin e komunikimit me zinxhirin e furnizimit. Numrat Globalë të Vendndodhjes janë një kusht paraprak për mesazhin e [GS1 eCom](#) ose për të përdorur informacionin nga [Rrjeti Global i Sinkronizimit të të Dhënave](#).

Për ndihmë në zbatimin e GLN, vizitoni faqen në rrjet [GLN Rregullat e Shpërndarjes](#).

GLN është e ndërtuar si vijon:

GS1 Prefiksi i Shoqërisë >												< Referimi kombëtar	Kontrollo Shifrat
N ₁	N ₂	N ₃	N ₄	N ₅	N ₆	N ₇	N ₈	N ₉	N ₁₀	N ₁₁	N ₁₂	N ₁₃	

GLN Zgjatimet

Numrat Globalë të Vendndodhjes mund të përdorin gjithashtu një komponent opsional zgjatimi duke përdorur Identifikuesin e Aplikimit (254) për mbështetje është i kufizuar për qëllime të brendshme. Megjithatë me zgjedhje, kur të përdoret AI (254) duhet të jetë në lidhje me AI (414) Identifikimi i një vendndodhje fizike dhe mund të kodohet duke përdorur një mbaresë EPC, një simbol GS1-128 ose një simbol i rreshtit të të dhënave GS1 (DataBar).

The GLN Extension ëill not be communicated ëith trading partners except by mutual agreement and has been developed in expectation that it ëill be an important business requirement ëith the EPC Netëork. Vendet që aktualisht kanë një GLN mund të përdorin gjithashtu një komponent vazhdues për të dalluar vendodhjet e posaçme (Vendodhje që aktualisht kanë një GLN mund të përdorin gjithashtu një komponent opsional vazhdues GLN për të dalluar vendodhjet e veçanta (hapësirat e ruajtjes, vendodhjet e portit, ruajtja në kosh, varëset kapëse, varëset, dollapi, kompartiment kompjuteri/transmetimi etj.) Megjithatë, një shoqëri mund të zgjedhë të caktojë një GLN të vetëm, pa një komponent vazhdues, si mënyrë për të identifikuar këto vendodhje.

Për një vështrim më të hollësishëm mbi përfitimet e GLN shih [GLN Përmbledhje zbatuese](#).

13. Zgjidhja e problemeve në bërjn biznes me BE

13.1. SOLVIT: një shërbim orientimi me zgjidhje për bizneset

13.1. SOLVIT: NJË SHËRBIM ORIENTIMI ME ZGJIDHJE PËR BIZNESET

‘Kush mund ta ndihmojë një shoqëri të përballojë një problem me një autoritet apo sipërmarrje kombëtare në një Shtet tjetër Anëtar përsa i përket aplikimit të saktë të rregullave të tregut të brendshëm?’

Për t’ju përgjigjur kësaj pyetjeje, shikoni faqen e mëposhtëme të internetit.

Burim informacioni: SOLVIT

Faqja e internetit: <http://ec.europa.eu/solvit>

ÇFARË ËSHTË SOLVIT?

SOLVIT është një rrjet që jep zgjidhje të problemit online në të cilin shtetet anëtare të BE punojnë së bashku për të zgjidhur problemet që dalin nga keqaplikimi i legjislacionit të BE nga autoritetet publike. Ekziston një qendër SOVIT në çdo shtet anëtar të BE (si edhe në Norvegji, Islandë dhe Lituani). Qendrat SOLVIT mund të ndihmojnë me trajtimin e ankesave të bizneseve dhe qytetarëve. Ata janë pjesë e administratorëve kombëtarë dhe janë të angazhuar me dhënien e zgjidhjeve reale të problemeve brenda dhjetë javëve. Përdorimi i SOLVIT është pa pagesë.

Për informacion të mëtejshëm në të gjitha gjuhët e BE-së, ju lutemi të vizitoni faqen e internetit të SOLVIT

Kë ka ndihmuar ai deri tani?

Disa shembuj sesi SOLVIT ka ndihmuar biznese dhe qytetarë mund të gjenden në adresën: http://ec.europa.eu/solvit/site/success/index_en.htm.

Qendrat Kombëtare SOLVIT mund të kontaktohen nëpërmjet faqes së mëposhtëme të internetit: http://ec.europa.eu/solvit/site/centres/index_en.htm

14. KONTAKT

Rrjeti i Informimit i Bashkimit European per Biznesin

Zyra Qendrore, Bashkimi i Dhomave te Tregtise dhe Industrise e Shqiperise

Blv. Zhan D'Ark, 23

Tirana

<http://eubusinessrelay.al>

Rrjeti i Informimit i Bashkimit European per Biznesin - Fier

Tel&Fax: + 355 34 502 514

E-mail: cciqarkufier@yahoo.com

Adresa: Dhoma e Tregtise dhe Industrise Fier

Lagja: "Kastriot", Rruga: "Leon Rei"

Fier-Albania

Rrjeti i Informimit i Bashkimit European per Biznesin - Gjirokaster

Tel :++355 08 426 8001

Mobile: ++355 68 40 58 777

E-mail: ccigjirokaster@gmail.com

Adresa: Dhoma e Tregtise dhe Industrise Gjirokaster

Lagjia "18 Shtatori",

Gjirokaster-Albania

Rrjeti i Informimit i Bashkimit European per Biznesin - Lezhe

Tel&Fax: 0215 22 332/0215 22 235

E-mail: dhti_lezhe@yahoo.com

Adresa: Dhoma e Tregtise dhe Industrise Lezhe

Sheshi "Gjergj Kastrioti"

Lezhe- Albania

Rrjeti i Informimit i Bashkimit European per Biznesin - Durres

Tel: 052 222 199

Mobile: 068 20 88 566

E-mail: info@ccidr.al

Adresa: Dhoma e Tregtise dhe Industrise Durres

Lagjia 3, Rruga "Skenderbeg",

Durres - Albania